

Liahona

**Pagkat-on Kaniya ug
Paminaw sa Iyang mga
Pulong, pp. 12, 14, 20**

**Tulo ka mga Istorya sa Kasulatan
Naghatag Kanako og Paglaum, p. 44**

**Kami Naninguha sa Pagpangita
Niining mga Butanga, p. 52**

**Kamo Mahimong Usa ka Misyonaryo
Karon, pp. 58, 68**

DILI MAHIMONG PAKOPYAHAN

Eunice Teaching Her Son, Timothy, the Holy Scriptures [Si Eunice Nagtudlo sa Iyang Anak nga Lalaki, si Timoteo, sa Balaang mga Kasulatan], ni Sandy Freckleton Gagon

Si Apostol Pablo midayeg kang Timoteo sa “iyang tinuod nga pagtuo, ang pagtuo nga sa sinugdan diha sa imong apohang babaye nga si Loida, ug sa imong inahan nga si Eunice” (2 Timoteo 1:5). Si Timoteo usa ka “alagad

sa maayong balita mahitungod kang Kristo” (1 Mga Taga-Tesalonica 3:2) ug usa ka maunongong assistant ni Pablo, kinsa mitawag ni Timoteo “akong tinuod nga anak sa pagtuo” (1 Timoteo 1:2).

Liahona, Enero 2011

MGA MENSAHE

4 Mensahe sa Unang Kapangulohan: Ang Ginoo Nagkinahanglan og mga Misyonaryo
Ni Presidente Thomas S. Monson

7 Mensahe sa Visiting Teaching: Ang Kasaysayan ug Panulundon sa Relief Society

LABING IMPORTANTING MGA ARTIKULO

14 Ang Manluluwas—ang Gamhanan nga Magtutudlo
Ni Elder Jay E. Jensen
Ang paggamit sa Manluluwas sa mga kasulatan sa pagtudlo ug paglig-on sa uban mahimong usa ka panig-ingnan kanatong tanan.

20 Ang Kinatibuk-ang Kahulugan sa Kasaysayan sa Bag-ong Tugon
Ni Thomas A. Wayment

26 Importante sa Among Tinuohan
Ni Elder Dallin H. Oaks
Ang atong mga silingan mahimong wala masayud niining mahinungdanong kamatuoran sa atong tinuohan.

34 Unsay Bag-o diha sa Personal nga Kauswagan?
Ni Elaine S. Dalton
Ang kinatibuk-ang presidente sa Young Women mipasabut sa pipila sa mga kausaban sa Personal nga Kauswagan.

37 Ang Aaronic Priesthood—Mas Labaw Pa Kaysa Inyong Gihunahuna
Ni David L. Beck
Ang bag-ong booklet nga Katungdanan ngadto sa Dios makatabang kaninyo sa pagkat-on, paglihok, ug pagpakigbahin sa ebanghelyo.

MGA DEPARTAMENTO

8 Gagmay ug Yano nga mga Butang

11 Atong mga Panimalay, Atong mga Pamilya: Ang Makapahuli nga Gahum sa Pag-ampo
Ni Marcos A. Walker

12 Unsa ang Atong Gituohan: Ang mga Kasulatan Nagtudlo ug Nagpamatuod ni Jesukristo

40 Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

74 Mga Balita sa Simbahan

79 Mga Ideya sa Family Home Evening

80 Hangtud Kita Magkita Pag-usab: Dili Gayud Paga-biyaan
Ni Adam C. Olson

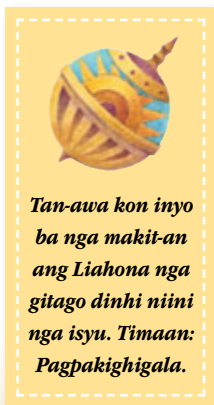
SA HAPIN
Sila si Jesus, Maria, ug Marta, ni Anton Dorph, sa maayong kabubut-on sa Hope Gallery.

44

- 44** Karaang mga Ehempro,
Modernong mga Saad
Pangalan gipugngan

- 47** Ebanghelyo sa Akong
Kinabuhi: Gikan sa Pagtuo
ngadto sa Pagkasayud
Ni Chiao-yi Lin

*Tan-awa kon inyo
ba nga makit-an
ang Liahona nga
gitago dinhi niini
nga isyu. Timaan:
Pagpakighigala.*

53

- 48** Minubo ug Direkta

- 50** Gikan sa Natad sa Misyon:
Diha sa Presensya
sa mga Anghel
Ni Samuel Gould

- 52** Kami Nagtuo!
Sa Kinatibuk-ang Kapangulohan
sa Young Women

- 53** Pagkahimong usa ka
Matinud-anong Lalaki
nga adunay Priesthood
Sa Kinatibuk-ang Kapangulohan
sa Young Men
*Kami nasayud nga makahimo
kamo og mahinungdanon nga
mga butang sa inyong pag-
kamatatud-anong lalaki nga
adunay priesthood.*

- 54** Pagtulun-an human sa
usa ka Pagtulun-an:
Mga Artikulo sa Hugot
nga Pagtuo 1:13

- 55** Kinahanglan Ka nga
Mag-seminary
Ni Lisa Pace
*Ang sugyot sa akong higala
nakapausab sa akong kinabuhi.*

- 56** Atong Luna

- 57** Poster: Maayo nga
Mahimong Importante

- 58** Unta Tawgon Ko Nila
sa Misyon?
Ni Loran Cook

68

- 60** Ang Labing Maayo
nga Brigham Young
Ni Karen A. Kimball

*Ang script kabahin ni Brigham
Young sayop. Unsa ang mabu-
hat ni Kathy?*

- 62** Linain nga Saksi: Unsaon man
Nako sa Pagtukod ug usa ka
Espirituhanon nga Sukaranan?
Ni Elder Neil L. Andersen

- 63** Atong Pahina

- 64** Panahon sa Pagpakigbahin:
Ang mga Kasulatan Mga
Pulong sa Dios
Nila ni JoAnn Child ug Cristina
Franco

- 66** Mga Istorya kabahin ni Jesus:
Si Jesus isip usa ka Bata
Ni Diane L. Mangum

- 68** Hain si Isabelle?
Ni Susan Denney
*Si Isabelle nawala sa dihang
gilitratohan sila atol sa iyang
bunyag!*

- 70** Para sa Gagmayng mga Bata

Opisyal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimpronta sa Cebuano

Ang Unang Kapanguloan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Editor: Paul B. Pieper

Mga Adviser: Stanley G. Ellis, Christoffei Golden Jr., Yoshihiko Kikuchi

Tigdumalang Direktor: David L. Frischknecht

Direktor sa Editorial: Vincent A. Vaughn

Direktor sa Grapiks: Allan R. Loyborg

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Mga Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor:

Jenifer L. Greenwood, Adam C. Olson

Kauban nga Editor: Ryan Carr

Luyo-luyo sa Editor: Susan Barrett

Mga Kawani sa Editorial: David A. Edwards, Matthew D. Flitton, LaRene Porter Gaunt, Larry Hiller, Carrie Kasten, Jennifer Maddy, Melissa Merrill, Michael R. Morris, Sally J. Odekirik, Joshua J. Perkey, Chad E. Phares, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Don L. Searle, Janet Thomas, Paul VanDenBerghe, Julie Wardell

Senior Sekretari: Laurel Teuscher

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Scott Van Kampen

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Mga Kawani sa Desenyo ug Produksyon: Cali R. Arroyo, Collette Nebeker Aune, Howard G. Brown, Julie Burdett, Thomas S. Child, Reginald J. Christensen, Kim Fenstermaker, Kathleen Howard, Eric P. Johnsen, Denise Kirby, Scott M. Mooy, Ginny J. Nilson

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-impronta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apid-apid: Evan Larsen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P86.40 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Ipadala ang mga manuskrito ug mga pangutana ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas o direktor" gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hindi, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Sinhala, Slovenian, Spanish, Swedish, Tagalog, Tahitian, Tamil, Telugu, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2011 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

January 2011 Vol. 14 No. 1. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

Anaa pay daghan sa Internet Liahona.lds.org

PARA SA MGA HAMTONG

Ang Manluluwas mao ang gamhanan nga magtutudlo (tan-awa sa pahina 14). **Sa pag-palambo sa inyong kahanas sa pagtudlo**, bisitaha ang www.teaching.lds.org.

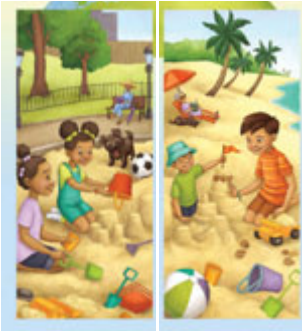
PARA SA KABATAN-ONAN

Niini nga isyu **sutaa kon unsa ang bag-o diha sa Personal nga Kauswagan ug sa Katungdanan ngadto sa Dios** (mga pahina 34 ug 37).

Dayon tan-awa ang kauban nga mga Web site sa www.PersonalProgress.lds.org ug www.DutytoGod.lds.org.

PARA SA MGA BATA

Tan-awa ang "Pagpakighigala sa tibuok Kalibutan" sa pahina 72 ug dayon **pagdula sa online nga bersyon sa dula** sa www.liahona.lds.org.

Ang mga art sa mga bata makita karon sa Church History Museum sa Siyudad sa Salt Lake, ug ang matag piraso sa art nga gisumiter makita sa internet sa www.liahona.lds.org.

SA INYONG PINULONGAN

Ang *Liahona* ug uban pang mga materyal sa Simbahan anaa sa daghang pinulongan sa www.languages.lds.org.

MGA HILISGUTAN NIINI NGA ISYU

Mga numero sa pahina nagrepresentar sa unang pahina sa artikulo.

Aaronic Priesthood , 37	Jesukristo , 14, 66, 80	Pagkakabig , 41, 56
Bag-ong Tugon , 20	Kaisug , 60	Pagkamabination , 57,
Balaanong panalipud ,	Kasulatan , mga 12, 20,	58, 70
50	44, 47, 62, 64	Pagkamasulundon , 50
Basahon ni Mormon ,	Katungdanan ngadto	Pagkamatinuoron , 60
47, 56	sa Dios , 37	Pagpadayag , 26
Calling sa Simbahan ,	Media , 48	Pagpamatuod , 49,
mga 43	Mga panalangin sa	55, 56
Dios nga	priesthood , 42	Pagtudlo , 14
Kapanguloan , 26	Misyonaryo nga buhat ,	Pamilya , 26, 48
Family history , 8	4, 41, 50, 58, 68	Personal nga
Hiyas , 54	Mutual , 52	Kauswagan , 34
Home teaching , 42	Pag-ampo , 48, 56, 62	Relief Society , 7
Hugot nga Pagtuo ,	Pag-fellowship , 8	Seminary , 55
44, 58	Pagkaaktibo , 40	Serbisyo , 58, 62

Ni Presidente
Thomas S. Monson

ANG GINOO NAGKINAHANGLAN OG MGA MISYONARYO

Sa miaging Oktubre sa kinatibuk-ang komperensya mitawag ko og dugang nga mga misyonaryo. Kada takus, makahimo nga batan-ong lalaki kinahanglan moserbisyo og misyon. Ang mao nga pagserbisyo usa ka katungdanan sa priesthood—usa ka obligasyon nga gipaabut sa Ginoo kanato kinsa gihtagtagan og hilabihan ka daghan. Batan-ong mga lalaki, gi-awhag ko kamo sa pagpangandam alang sa pagserbisyo isip misyonaryo. Ipabilin ang inyong kaugalingon nga limpyo ug putli ug takus nga morepresentar sa Ginoo. Imintinar ang inyong kahimsug ug kalig-on. Pagtuon sa mga kasulatan. Kon kini anaa, apil sa seminary o institute. Himoa nga kamo mapamaliyar sa handbook sa misyonaryo nga *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*.

“Mga sister, ingon nga kamo wala sa samang responsibilidad sa priesthood sama sa batan-ong mga lalaki sa pagserbisyo isip full-time nga mga misyonaryo, makahimo usab kamo og bililhong kontribusyon isip mga misyonaryo, ug among gihangup ang inyong pagserbisyo.

Ngadto sa mga hamtong nga mga kaigsoonan sa Simbahan, mopahinumdom ko kaninyo nga ang Ginoo nagkinahanglan og daghan, daghan

pa kaninyo sa pagserbisyo isip full-time nga mga misyonaryo. Kon wala pa ang panahon sa kinabuhi nga kamo makaserbisyo og misyon isip magtiayon, gi-awhag ko kamo sa pagpangandam karon alang sa adlaw nga kamo ug ang inyong kapikas makahimo sa ingon. Adunay pipila ka mga higayon sa inyong kinabuhi nga matagamtaman ninyo ang nindot nga diwa ug katagbawan nga moabut tungod sa paghatag og full-time nga pagserbisyo nga manag-uban diha sa buhat sa Manluluwas.

Karon, ang pipila kaninyo tingali maulawon o moisip sa inyong kaugalingon nga dili angayan sa pagtubag sa tawag sa pagserbisyo. Hinumdumi nga kini buluhaton sa Ginoo, ug kon kita anaa sa sugo sa Ginoo, kita may katungod sa panabang sa Ginoo.” Ang Ginoo molig-on sa likud aron sa pag-alsa sa palas-anon nga gibutang niini.

Ang uban, bisan og takus nga moserbisyo, mobati nga adunay mas importante nga mga prayoridad. Hinoon nakahinumdom ko sa saad sa Ginoo: “Kay kanila nga nagpasidungog kanako ako magapasidungog” (1 Samuel 2:30). Walay usa nato ang makapasidungog sa atong Langitnong Amahan ug sa atong Manluluwas

labaw pa kay sa pagserbisyo isip usa ka mahalaron, buotan nga misyonaryo.

Usa ka ehemplo sa mao nga serbisyo mao ang misyonaryo nga kasi-natian ni Juliusz ug Dorothy Fussek, kinsa gitawag nga magmisyon sa Poland. Si Brother Fussek natawo sa Poland. Makasulti siya sa pinulongan. Gimahal niya ang mga tawo. Si Sister Fussek natawo sa England ug gamay ra og nahibaloan sa Poland ug walay nahibaloan sa mga katawhan niini. Misalig sa Ginoo, ilang gihimo ang ilang buluhaton. Ang trabaho malaay, ang ilang buluhaton hilabiham. Wala pay misyon nga natukod didto sa Poland. Ang buluhaton nga gihatag sa mga Fussek mao ang pag-andam sa paagi aron ang usa ka misyon matukod.

Nawad-an ba sa paglaum sila si Elder ug Sister Fussek tungod sa kadako sa ilang buluhaton? Wala gayud. Nasayud sila nga ilang tawag gikan sa Dios. Nag-ampo sila sa Iyang balaan nga panabang, ug ilang gihalad ang ilang tibuk kaugalingon sa ilang trabaho.

Sa mao nga higayon si Elder Russell M. Nelson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles; Elder Hans B. Ringger, kanhi Seventy; ug

ako, mikuyog ni Elder Fussek, nga makigkita sa ministro sa relihiyoso nga mga kalihokan, nga si Adam Wopatka, sa gobyerno sa Poland. Nakadungog kamo nga siya miingon, “Ang inyong simbahan welcome dinhi. Mahimong magtukod kamo og mga building: mahimong mopadala kamo og mga misyonaryo. Kining tawhana,” nagtudlo ngadto ni Juliusz Fussek, “maayo kaayong miserbisyo sa inyong simbahan. Angay kamong magpasalamat sa iyang ehemplo ug sa iyang trabaho.”

Sama sa mga Fussek, buhaton nato unsa ang angay natong buhaton sa buhat sa Ginoo. Dayon kita, uban nila ni Juliusz ug Dorothy Fussek, mopalanog sa Salmo:

“Ang akong tabang nagagikan sa Ginoo, nga nagbuhat sa langit ug yuta.

“... Siya nga nagabantay kanimong dili mahatagpilaw.

“Ania karon, siya nga nagabantay sa Israel dili mahatagpilaw ni mahikatulog” (Salmo 121:2–4). ■

PAGTUDLO GIKAN NIINI NGA MENSAHE

Pagtudlo, *Walay Labaw ka Mahinungdanon nga Tawag* mipahayag: “Pagpaambit og kaugalingon nga kasinatian kon giunsa nga ang pagsunod sa baruganan sa ebanghelyo nakapanalangin sa imong kinabuhi. Dapita ang imong mga gitudloan nga ipakigbahin sa makadiyot ang ilang kaugalingong mga kasinatian” ([199], 159). Basaha kini nga mensahe ug dayon pangutana sa mga sakop sa pamilya kinsa ang giingon ni Presidente Monson nga moserbisyo og misyon. Pagpakigbahin og personal nga mga kasinatian nga inyong nasinati o nasinati sa uban sa pagserbisyo isip full-time nga mga misyonaryo. O ipakigbahin ang inyong mga plano sa pagserbisyo isip usa ka misyonaryo sa umaabut. Hangyoga ang mga sakop sa pamilya sa pagpakigbahin sa ilang mga plano ug positibo nga mga kasinatian.

KABATAN-ONAN

Biseklita ngadto sa Umaabut Ni Peter Evans ug Richard M. Romney

Daghang batan-ong mga lalaki nangandam og kwarta aron pagserbisyo og misyon. Sa Africa kabahin niana nga pagpangandam mao ang pagtigum og kwarta alangsa pasaporte. Si Sedrick Tshiambine nakatigum unsay iyang gikinahanglan pinaagi sa pagnegosyo: Pinaagi sa pagbaligya og saging sakay sa iyang biseklita.

Si Sedrick nagpuyo sa Luputa, Democratic Republic of Congo. Usa siya sa 45 ka batan-ong mga lalaki sa Luputa district nga nagtrabaho aron makatigum alang sa usa ka pasaporte sa pag-adto og misyon. Sa DR Congo ang usa ka pasaporte mokabat og \$250, nga mga two-third sa bili sa pagtukod og balay.

Apan si Sedrick wala mahadlok. Nakatigum siya sa kwarta sa misyon pinaagi sa pagbiseklita og 15–30 ka mga kilometro (9–19 ka mga milya) gikan sa Luputa ngadto sa gagmay nga balangay, diiin siya mopalit og mga saging, dayon mobiseklita balik sa mainit nga African savanna, ang iyang biseklita puno sa prutas nga ibaligya sa siyudad. Kada semana mobiyahe siya og mga 180 kilometro (112 ka mga milya) subay sa balason nga mga dala, ug kausa ra siya matumba tungod sa wala mabalanse nga karga.

Tungod sa iyang mga paningkamot si Sedrick nakatigum og mga \$1.25 sa usa ka semana, o \$65.00 sa usa ka tuig. Miabut og upat ka mga tuig aron siya makatigum og igong ipalit sa iyang pasaporte, apan karon nasayud siya nga ang iyang kaugmaon maglakip og full-time nga misyon tungod kay siya andam na sa pagtubag sa tawag sa pagserbisyo.

MGA BATA

Mag-andam Ako Samtang Ako Bata Pa

Aron sa pagtabang sa mga bata nga mahinumdom sa tawag ni Presidente Monson sa pagserbisyo og misyon, pakopyahi kini nga sertipiko, i-impronta kini gikan sa LDS.org, o paghimo og sertipiko nga inyong kaugalingon nga pirmahan ug hipuson sa inyong mga anak isip usa ka tigpahi-numdom, tingali ibutang sa bong-bong o sa ilang journal.

AKO MAG-ANDAM

Si Presidente Thomas S. Monson mitawag kanako nga mag-andam sa pagserbisyo og usa ka misyon.

Ako mohimo:

- Mopabilin sa akong kaugalingon nga limpyo ug putli ug takus nga morepresentar sa Ginoo.
- Momintinar sa akong kahimsug ug kusog.
- Mag-ampo ug magtuon sa mga kasulatan.

Ako mag-andam sa pagserbisyo og misyon.

(pirma)

Ang Kasaysayan ug Panulundon sa Relief Society

Tun-i kini nga materyal ug, kon angay, hisguti kini uban sa mga sister nga inyong bisitahan. Gamita ang mga pangutana sa pagtabang kaninyo sa paglig-on sa inyong mga sister ug sa paghimo sa Relief Society isip aktibong bahin sa inyong kaugalingon nga kinabuhi.

Hugot nga Pagtuo • Pamilya • Kahupayan

Si Eliza R. Snow nakahinumdom ni Propeta Joseph Smith nga nagtudlo nga “bisan tuod ang ngalan [Relief Society] mahimong moderno, apan ang institusyon karaan og sinugdanan.”¹

Ang Langitnong Amahan ug Iyang Anak, si Jesukristo, mibisita kang Joseph Smith ug, pinaagi kaniya, mipahiuli sa kahingpitan sa ebanghelyo dinhi sa yuta. Ang Relief Society kabahin niana nga pagpahiuli. Ang pag-organisar sa Simbahan wala gayud mahingpit hangtud ang mga kababayan-an na-organisar.²

Sa mosunod nga mga bulan, ang matag Mensahe sa Visiting Teaching mohatag kanato og oportunidad sa pagkat-on og mas daghan kabahin sa kasaysayan sa Relief Society ug ang bahin niini sa gipahiuli nga ebanghelyo. Alang sa daghang mga rason, ang pagsabot sa atong kasaysayan dili lamang importante apan *kinahanglanon*.

Una, ang pagsabot sa atong kasaysayan nagdasig kanato nga mahimong Diosnong mga babaye nga kita angay nga mamahimo. Pinaagi sa pagsunod sa mga ehemplo sa dungganong mga babaye nga Santos sa Ulahing mga Adlaw, kita makakat-on gikan sa nangagi unsaon pag-atubang sa umaabot.³

Ikaduha, ang atong kasaysayan nagtudlo nga ang susamang mga baruganan nga anaa sa unang panahon sa Simbahan mao ang atong mga baruganang pundasyon [foundational principles] karon. Kini nga kahibalo ug ang atong mga katuyoan—makapalig-on sa pagtuo ug personal nga katarung, makapalig-on sa mga pamilya ug mga panimalay, ug makatabang niadtong nanginahanglan—makahimo og koneksyon tali sa atong nangagi ug sa karon.

Ikatulo, samtang atong gihatagan og bili ang atong kasaysayan, kita mas makapakigbahin sa atong espirituhanong panulundon. Si Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, miingon: “Gipasa ninyo ang panulundon samtang gitabangan ninyo ang uban sa pagdawat sa gasa sa gugmang putli. . . . Ang kasaysayan sa Relief Society narekord pinaagi sa mga pulong ug mga numero, apan ang panulundon gipasa kini gikan sa kasingkasing ngadto sa kasingkasing.”⁴

Sa katapusan, ang pagsabot sa atong kasaysayan makatabang kanato nga mahimong epektibo nga bahin sa kaugmaon sa Relief Society. Si Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985) mipasabut, “Kita nasayud nga ang mga babaye kinsa adunay dakong pasalamat sa nangagi mabalaka kabahin sa paghulma og usa ka matarung nga kaugmaon.”⁵

Julie B. Beck, kinatibuk-ang presidente sa Relief Society.

Unsa ang Akong Mahimo?

1. Unsa ang akong mahimo sa pagtabang sa mga sister nga akong gibisitahan nga makadawat sa gasa sa gugmang putli?
2. Unsa ang akong mahimong sugdan karong bulana aron sa pagtabang og hulma og usa ka matarung nga kaugmaon alang sa akong kaugalingon? alang sa akong pamilya? alang sa uban?

Alang sa dugang nga impormasyon, adto sa www.reliefsocietylds.org.

Gikan sa mga Kasulatan

Ester 9:28–29;
Mga Taga-Roma 16:1–2;
Alma 37:8;
Moroni 7:45–47

Gikan sa Atong Kasaysayan

“Ang Relief Society mao ang organisasyon sa Ginoo alang sa mga kababayan-an.”⁶ Sa iyang kapasidad isip usa ka propeta, si Joseph Smith miorganisar sa Relief Society niadtong Marso 17, 1842. Ang gamay, lain-lain nga grupo niadtong unang miting mao ang mapahinunguron nga mga babaye, susama sa mga sister sa Relief Society karon. “Ang kinabataan mao ang tulo ka mga teenager, ug ang kinatigulangan, usa ka babaye nga singkwentahon na. Napulog usa sa mga babaye minyo, duha ka biyuda, unom ka dili minyo, ug ang status sa usa wala mahibalo. Ang ilang mga edukasyon ug background managlahi gayud, ingon man sa ilang ekonomikanhong mga kahimtang. Ang ilang pagkamanaglahi makita sa makadaghanang samtang ang gidaghanon sa mga sakop sa organisasyon nagpadayon sa pagtubo, apan sila ingon niana ug nagpadayon nga mahimong usa.”⁷

MUBO NGA MGA SULAT

1. Eliza R. Snow, “Female Relief Society,” *Deseret News*, Abr. 22, 1868, 81.
2. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 545.
3. Tan-awa sa L. Tom Perry, “Ang Kaniadto nga Pamaagi sa Pag-atubang sa Umaabot,” *Liahona*, Nob. 2009, 73–76.
4. Henry B. Eyring, “Ang Malungtaron nga Kabilin sa Relief Society,” *Liahona*, Nob. 2009, 124–25.
5. Spencer W. Kimball, “Privileges and Responsibilities of Sisters,” *Ensign*, Nob. 1978, 104.
6. Spencer W. Kimball, “Relief Society—Its Promise and Potential,” *Ensign*, Mar. 1976, 4.
7. Jill Mulvay Derr, Janath Russell Cannon, ug Maureen Ursenbach Beecher, *Women of Covenant* (1992), 28.

Gagmay ug Yano nga mga Butang

*“Pinaagi sa gagmay ug yano nga mga butang ang mga dagko nga butang ipahinabo”
(Alma 37:6).*

MGA PAMAAGI SA PAGTABANG SA BAG-ONG MGA MIYEMBRO NGA MOBATI NGA GIABI-ABI

- Pagpaila sa inyong kaugalingon ngadto sa bag-ong mga miyembro sa ward o branch ug tapari sila sa mga klase ug sa miting sa sakrament.
- Pagpaningkamot sa paghinumdum sa ilang mga ngalan.
- Ang mga priesthood lider ug mga sakop sa kapangulohan sa Sunday School ug Relief Society makadapit sa bag-ong mga miyembro sa pagpaila sa ilang mga kaugalingon sa dili pa magsugod ang leksyon.
- Pagtanyag og tabang sa mga bag-ong miyembro sa pagsulod ug mahimong pamilyar sa dapit.
- Pagdapit kanila sa mga kalihokan sa ward o branch.
- Pagpakighigala! Padayon sa pakig-ila-ila sa bag-ong mga miyembro sa mosunod nga mga semana ug mga bulan.

Pag-apil sa Buhat sa Family History

Tingali kamo lang ang miyembro sa Simbahan sa inyong pamilya ug bag-o lang sa buhat sa family history. O tingali ang uban diha sa inyong pamilya nakahimo na og daghan sa buhat sa family history ug templo alang sa inyong katigulangan. Bisan unsa pa man ang inyong sitwasyon, adunay daghan pang mga pamaagi nga kamo makatampo niining importante nga buhat.

Kon kamo dili sigurado kon asa magsugod, pagsugod diha sa inyong nahibaloan nga labing maayo: inyong kaugalingon. Hinoon, ang family history dili lamang kabahin sa inyong mga hinigugma kinsa nangamatay na. Kini kabahin usab sa pag-angkon sa inyong personal nga kasaysayan samtang kamo mopuyo niini. Ania ang pipila ka mga pamaagi nga mahimo ninyong sugdan:

- Pangita og kahon nga dili madugta [archival-safe box] ug isulod ang inyong importante nga mga rekord: inyong birth certificate, mga diploma, mga ganti, mga journal, mga litrato—bisan unsa nga nagrepresentar sa inyong kinabuhi.
- Kon kamo adunay magamit nga scanner, ikonsiderar ang pag-scan sa karaang mga litrato aron sa paghimo og digital nga mga kopya sa importanting mga litrato.
- Paghupot og usa ka journal nga makapadasig sa hunahuna, mga pagbati, ug mga panghitabo sa inyong kinabuhi.

- Pag-interbyu sa inyong mga sakop sa pamilya aron sa pagrekord sa ilang mga kasaysayan sa kinabuhi. Pagsugod diha sa inyong kinatigulangan nga buhing paryente. Pangutana og sama niini: Diin man ninyo nakuha ang inyong ngalan? Unsa ang mga tradisyon sa inyong pamilya sa dihang bata pa kamo ug sa kaulahian sa inyong kinabuhi? Unsa ang inyong masulti kanako kabahin sa espesyal nga mga talento o mga kinaiya sa inyong pamilya? Ang pagtipon og mga kasaysayan sa uban mahimong bahandi sa pamilya alang sa umaabot nga mga henerasyon.
- Pagparehistro og account sa www.New.FamilySearch.org ug i-type ang genealogical nga impormasyon nga inyong napundok kabahin sa inyong kaugalingon ug mga sakop sa pamilya. Ang online nga mga pagtudlo makatabang kaninyo sa matag lakang.
- Kon mahimo, tambong sa templo aron sa pagpahigayon sa mga ordinansa alang sa inyong mga katigulangan.

Kon kamo adunay mga pangutana kabahin sa buhat sa family history, ang consultant sa family history sa inyong ward o branch makatabang.

MGA BAHANDI SA LANGIT

“Kon kita mosiksik sa atong kaugalingong mga katigulangan kita mainteresado og labaw pa kay sa mga ngalan lamang o sa gidaghanon sa mga ngalan nga ipahigayon sa templo. Ang atong pagkainterasedo makapabalik sa atong mga kasingkasing ngadto sa atong mga amahan—kita magtinguha sa pagpangita kanila ug sa pag-ila kanila ug sa pagserbisyo kanila. “Sa pagbuhat sa ingon kita nagtipig og bahandi sa langit.”

Presidente Boyd K. Packer, Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Your Family History: Getting Started,” *Liahona*, Ago, 2003, 17.

ANG KASAYSAYAN SA SIMBAHAN SA TIBUOK KALIBUTAN

Hungary

Bisan tuod ang unang misyonaryo nga Santos sa Ulahing mga Adlaw miabut sa Hungary niadtong 1885, wala kaayo siya nagmalampuson ug mibiya human sa tulo ka bulan. Ang unang naila nga Hungarian nga nagpamiyembro sa Simbahan, si Mischa Markow, gibunyagan sa Constantinople niadtong 1887. Siya dayon mialagad og misyon sa Europe, apan sa kaulahian siya gipapahawa sa nasud tungod sa iyang mga pagsangyaw.

Sulod sa daghang mga tuig ang

kahimtang sa politika sa Hungary mipugong sa buhat sa misyonaryo didto. Panahon sa mga 1980, ang pagkadayag sa Simbahan nakapahimo sa daghang mga Hungarian sa pag-imbestigar niini, ug sa kaulahian sa 1986, ang mga opisyal sa gobyerno sa Hungary mitugot sa mga misyonaryo sa pagsulod sa nasud.

Sukad niadto, ang mga misyonaryong paningkamot nakahimo og dakong kalampusan. Ang Basahon ni Mormon gimantala sa Hungarian niadtong 1991, ug ang unang stake nahimo niadtong 2006.

Ang Hungarian Parliament Building, nakompleto niadtong 1904, nahimutang daplin sa Suba sa Danube sa Budapest.

ANG SIMBAHAN SA HUNGARY	
Mga Miyembro	4,594
Mga Misyon	1
Mga stake	1
Mga District	2
Mga Ward ug mga Branch	21

PAGPAKIG-ATUBANG SA KALISDANAN

Ang pagsunod sa ebanghelyo nakatabang kanako ug sa akong pamilya sa pagbuntog sa tintasyon. Nasayud ako nga pinaagi sa pagpuasa, pagbayad sa ikapulo, ug matag adlaw nga pag-ampo, inubanan sa paglaum sa Pag-ula ni Jesukristo, kita makabuntog sa tintasyon.

Apan kana wala magpasa-but nga ang atong kinabuhi malibre gikan sa kalisdanan. Nakat-unan usab nako nga mas daghang mga babag nga atong giatubang, mas maangayan kita sa mga panalangin ug makat-on gikan sa atong mga kasinatian. Ganahan kong maghunahuna sa kalisdanan nga sama sa hangin nga naghuyop sa tabanog. Mas kusog ang paghuyop niini, mas taas ang paglupad sa tabanog.

Chhoeun Ravuth, Cambodia

Howard W. Hunter

Gordon B. Hinckley

Thomas S. Monson

Joseph Smith

Brigham Young

Ezra Taft Benson

Spencer W. Kimball

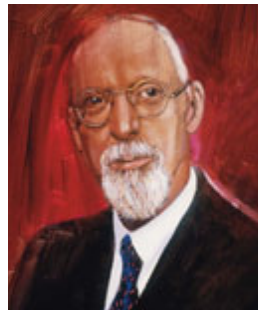
Harold B. Lee

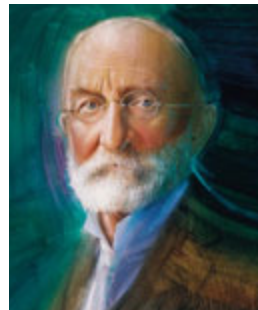
Joseph Fielding Smith

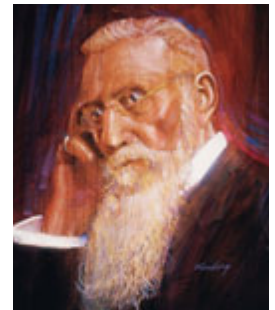
David O. McKay

George Albert Smith

Heber J. Grant

Joseph F. Smith

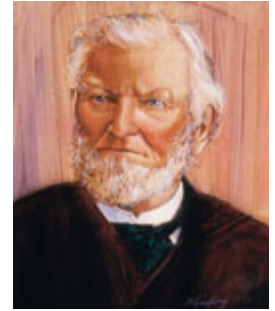
Mga Presidente sa Simbahan

Nakaila ba kamo pag-ayo sa mga Presidente sa Simbahan? Tubagi kini nga eksamin ug susiha. Ang mga tubag anaa sa ubos.

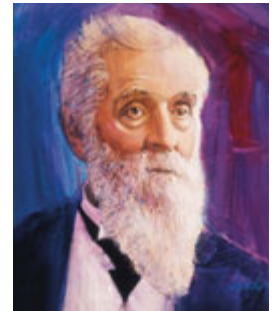
1. Human ni Joseph Smith, kinsa ang mialagad sa labing mubo nga panahon isip usa ka Apostol sa wala pa nahimong Presidente sa Simbahan?
2. Kinsa ang mialagad nga labing dugay isip General Authority?
3. Kinsa ang mialagad nga labing dugay isip Presidente sa Simbahan?
4. Kinsa ang bugtong Presidente sa Simbahan nga natawo gawas sa Estados Unidos?
5. Sa dili pa si Presidente Thomas S. Monson, kinsa ang bugtong Presidente sa Simbahan nga nakaalagad isip usa ka bishop?
6. Kinsa ang mialagad og misyon nga sa karon mao ang Hawaiian Islands sa dihang 15 anyos pa lamang siya?
7. Kinsa ang mialagad isip Secretary sa Agriculture sa Estados Unidos samtang nag-alagad usab isip Apostol?
8. Kinsa ang labing dugayng nabuhi nga Presidente sa Simbahan?
9. Kinsa ang nabalian og mga bukog sa iyang mga bukton ug mga bitiis, aksidenteng napikas ang iyang usa ka tiil sa atsa, napaakan og irong buang, napiit ang iyang mga bitiis sa natumba nga kahoy, hapit mamatay tungod sa blood poisoning, hapit malumos, hapit mamatay tungod sa katugnaw, ug naluwas gikan sa nagubang tren nga kusog kaayong midagan?

John Taylor

Wilford Woodruff

Lorenzo Snow

Mga Tubag:

1. Brigham Young, 12 ka tuig
2. David O. McKay, hapit 64 ka tuig
3. Brigham Young, 30 ka tuig

4. John Taylor, natawo sa Milnthorpe, England
5. Howard W. Hunter
6. Joseph F. Smith

7. Ezra Taft Benson
8. Gordon B. Hinckley, edad 97
9. Wilford Woodruff

ANG MAKAPAHIULI NGA GAHUM SA PAG-AMPO

Ni Marcos A. Walker

Nakahinumdom gihapon ko sa akong mga pagbati sa panahon nga akong nakita ang mga luha sa paghinulsol nga midagayday sa nawong sa akong 10 anyos nga anak nga lalaki, si Arián.

Siya nagdula uban sa iyang magulang nga lalaki, si Joel, nga 12 anyos, sa kwarto, sa dihang kalit

lang naglalis, ug kinahanglan kong mopatunga ug mopabalik sa kahasay. Tingali tungod sa ilang edad, ang panag-away nahimong kanunay tali kanila.

Agi og tubag, si Arián, nga klarong nagkurog ug naghilak human sa away sa iyang igsoong lalaki, mitubag kanako sa dili maayo nga paagi. Gibadlong nako siya og kaduha (karon ang iyang argumento diri na nako), apan ang sitwasyon nagkagrabe hinuon. Siya dili na mapugngan, namula ang iyang nawong, ug nagkurog. Hapit nako masuko, apan ako nasayud nga aduna pay paagi nga dili ko makasugod sa pagsinghag.

Ang baruganan sa pagampo dali nakong nahunahan. Oo, mao kadto ang tubag, ug busa ako siyang gidala sa kwarto, gisirado ang pultahan, ug miingon, “Arián, mangluhod ta, ug ako ang mohatag sa pagampo ngadto sa Langitnong Amahan.”

Nangluhod ming duha samtang ang iyang paghilak sa kalagot nagpadayon. Nagampo ko uban sa tumong nga matabangan ang akong anak nga lalaki. Sa tunga-tunga sa pagampo nabantayan nako nga ang iyang mga pagbakho nagkahinay. Ang mga luha nga midagayday sa iyang mga aping karon mga luha na sa paghinulsol.

Samtang among gitapos ang among pagampo, si Arián misud-ong ug nangutana, “Pa, makapasaylo ka nako?” Nagginaksanay kami, ug wala ko makapugong sa akong kaugalingong mga luha. Ang

ANG GASA SA PAG-AMPO

“Ang pag-ampo usa ka langitnong gasa sa atong Amahan sa Langit ngadto sa matag

tawo. Hunahunaa kini: ang Labing Gamhanan nga Binuhat, ang labing nasayud sa tanan, ang nakakita sa tanan, gamhanan sa tanang personahe, nagdasig kanimo ug kanako, ingon ka walay bili nato nga makigsulti Kaniya isip atong Amahan. . . .

“Dili magtagad sa atong kahimtang, mapainubsanon man kita o arogante, timawa o adunahan, gawasnon o ulipon, maalamon o ignorante, hinigugma o biniyaan, makatawag kita Kaniya. Dili na ta kinahanglan makigsabut. Ang atong pag-ampo mahimong mubo, o mahimong moukumar sa tibuok panahon nga gikinahanglan. Mahimo kining usa ka higayon sa pagpahayag sa gugma ug pasalamat o dinaliang hangyo sa panabang. Gihimo Niya ang dili maihap nga kalangitan ug gibutangan og mga kalibutan, gani kamo ug ako makaistorya Kaniya og personal, ug kanunay Siyang motubag.”

Elder Richard G. Scott sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang Paggamit sa Langitnon nga Gasa sa Pag-ampo,” *Liahona*, Mayo 2007, 8.

mga pagbati sa kalinaw ug gugma mipuno sa akong kalag. Si Arián mihilom na, apan nasayud ako nga siya nakasinati sa makapahiuli nga gahum sa pagampo ug ang Espiritu Santo midulot sa iyang kasingkasing.

Karon wala lamang siya nasayud kabahin sa gahum sa pagampo, apan siya nakabaton og pagpamatuod niini. ■

ANG MGA KASULATAN NAGTUDLO UG NAGPAMATUOD NI JESUKRISTO

Ang mga kasulatan naglangkob og tambag gikan sa mga propeta, dinasig nga mga panghitabo sa pagpakigsabot sa Dios ngadto sa mga tawo, ug mga pagpadayag gikan sa Dios ngadto sa Iyang mga propeta. Ang mga kasulatan nagtudlo nga kita mga anak sa atong Langitnong Amahan, kinsa nahigugma kanato. Isip kabahin sa Iyang plano alang sa atong mahangturong kalipay, kita mianhi sa yuta. Samtang ania kita dinhi, ang mga kasulatan mao ang espirituhanong suporta [spiritual lifeline] sa atong Langitnong Amahan ug ni Jesukristo.

Ang unang katuyoan sa mga kasulatan mao ang pagpamatuod kabahin ni Kristo, pagtabang kanato sa pagduol ngadto Kaniya ug pagdawat ug kinabuhing dayon (tan-awa sa Juan 5:39). Mao nga ang mga propeta sa Ulahing mga Adlaw nagtambag kanato sa pagtuon sa mga kasulatan matag adlaw, sa indibidwal ug uban sa atong pamilya. Si Presidente Thomas S. Monson miingon: “Pagbasa sa kasulatan kada adlaw. Ang pagpaspas og basa dili kaayo epektibo sama sa kada adlaw nga pagbasa ug paggamit sa mga kasulatan diha sa atong mga kinabuhi. Magmahimong pamilyar sa mga leksyon nga gipangtudlo sa mga kasulatan. . . . Pagtuon niini sama nga kini nakig-istorya kaninyo, kay kini mao ang kamatuoran.”¹

Pinaagi sa mga pulong diha sa mga kasulatan, kita makaila ug mahigugma sa atong Langitnong Amahan ug sa atong Manluluwas nga si Jesukristo. Kita makabasa sa Ilang mga sugo ug, isip resulta, makakat-on sa kalainan tali sa husto ug sayop. Kita maka-angkon og kalig-on sa pagbuntog sa tintasyon sa sala. Kita makadugang sa atong tinguha sa pagsunod sa mga balaod sa Dios. Ang mga kasulatan makapahupay kanato ug makatudlo kanato samtang kita ania dinhi sa yuta, ug kini makapakita kanato sa dalan pabalik sa atong langitnong panimalay.

MUBO NGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Himoa ang Imong Kaugalingon nga Labing Maayo,” *Liahona*, Mayo 2009, 68.

Alang sa dugang nga impormasyon, tan-awa sa *Mga Baruganan sa Ebanghelyo* (2009), 55–61; ug *Matinud-anon sa Tinuhoan* (2004), 97–102.

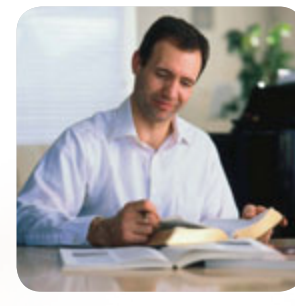
“Ang sentrong katuyoan sa tanang kasulatan mao ang pagbusog sa atong mga kalag uban sa hugot nga pagtuo diha sa Dios nga Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo. . . .

“ . . . Ang hugot nga pagtuo moabut pinaagi sa pagsaksi sa Balaang Espiritu sa atong mga kalag, Espiritu ngadto sa espiritu, samtang kita maminaw o magbasa sa pulong sa Dios. Ug ang hugot nga pagtuo mohingkod samtang magpadayon kita sa pagbusog sa pulong. . . .

“ . . . Tun-i ang mga kasulatan sa mabinantayon nga paagi, nga may katuyoan. Hinuktuki ug pag-ampo niini. Ang mga kasulatan mga pagpadayag, ug kini modala og dugang nga pagpadayag.”

Elder D. Todd Christofferson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apotoles, “Ang Panalagin sa Kasulatan,” *Liahona*, Mayo 2010, 34, 35.

Ang mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw midawat sa mosunod isip mga kasulatan:

“Ang tibuok nga kasulatan gituga sa Dios, ug may kapuslanan alang sa pagpanudlo, alang sa pagpamadlong, alang sa pagpanul-id, alang sa pagmatoto sa pagkamatarung” (2 Timoteo 3:16).

PADULONG SA TILO GIKAN SA IBARAW SA WALA- PAGHULAGWAY SA LITRATO PINAAGI NI DEREK ISRAELSEN © 2002; SI KRISTO SA GETSEMANI NI HARRY ANDERSON © IRI; TILO KA MGA NEPHITE NI GARY KAPP © 1996; IRI; SI JESUKRISTO NAGPAKITA NGADTO NILA NI PROPETA JOSEPH SMITH UG OLIVER COWDEY NI WALTER RANE SA MAAYONG KABUBUJON SA CHURCH HISTORY MUSEUM; ANG UNANG PANA-AWON NI DEL PARSON © 1987; IRI; GILITRATCHAN NI CRAIG DIMOND © IRI; PAGHULAGWAY SA LITRATO PINAAGI NI CHRISTINA SMITH © IRI

1. Ang Biblia usa ka koleksyon sa sagradong mga sinulat nga naglangkob sa mga pagpadayag sa Dios ngadto sa karaang mga propeta sa Balaan nga Yuta. Ang atong ikawalo nga artikulo sa hugot nga pagtuo nag-ingon, "Kami nagtuo sa Biblia nga pulong sa Dios kon kini tukma nga pagkahubad."

2. Ang Basahon ni Mormon: Lain nga Tugon ni Jesukristo naglangkob sa mga pagpadayag sa Dios ngadto sa karaang mga propeta sa Amerika. Naglangkob kini sa kahingpitan sa ebanghelyo ni Jesukristo (tan-awa sa D&P 20:9).

3. Ang Doktrina ug mga Pakigsaad usa ka basahon sa mga pagpadayag kabahin sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo, gihatag ngadto sa modernong mga propeta nga nagsugod kang Joseph Smith.

4. Ang Perlas nga Labing Bilihon naglangkob og dugang nga mga pagpadayag gikan sa Dios ngadto kang Moises, Abraham, ug Joseph Smith.

5. Ang Dios nagpadayon sa pagpadayag sa kamatuoran ngadto sa buhing mga propeta pinaagi sa pagdasig sa Espiritu Santo. Kining mga kamatuoran giisip nga kasulatan (tan-awa sa D&P 68:4). Kini unang moabut kanato pinaagi sa kinatibuk-ang komperensya, ipahigayon sa unang semana sa Abril ug Oktubre, sa dihang ang mga miyembro sa tibuok kalibutan makadungog sa mga pamulong sa atong propeta ug sa ubang mga lider sa Simbahan. ■

Ni Elder Jay E. Jensen
Sa Kapangulohan sa Seventy

ANG Manluluwas

ANG GAMHANAN NGA MAGTUTUDLO

*Kita kinahanglang magbusog sa mga pulong ni Kristo—ang mga kasulatan—
ug, sama sa Iyang gibuhat, mogamit niini sa pagtudlo ug paglig-on sa uban.*

U bos sa direksyon sa Iyang Amahan, si Jesukristo milalang og mga kalibutan nga dili maihap. Siya mao ang halangdong Jehova, ang Dios sa Daang Tugon. Siya natawo sa usa ka mortal nga inahan, si Maria, ug sa Dios ang Amahan sa Kahangturan. Siya mao ang labing halangdon nga binuhat nga mipuyo dinhi sa yuta. Siya miingon nga Siya mianhi “sa pagbuhat sa kabubut-on sa nagpadala kanako, ug ang pagtuman sa ipabuhat niya” (Juan 4:34).

Ang iyang mensahe ug pagpangalagad mao ang mga pamahayag nga walay pagduha-duha nga Siya mao si Jesukristo, ang Anak sa Dios, ang gisaad nga Mesiyas.

Sa Iyang mga pagtudlo Siya kanunay mokutlo og mga kasulatan sa Daang Tugon. Siya migamit sa mga kasulatan sa pagpangandam alang sa Iyang pagpangalagad, sa pagbuntog sa yawa ug tintasyon, sa pagpasidungog ug pagsiguro sa katinuod sa mga nangaging propeta, ug sa paglig-on sa uban. Gikan sa Iyang ehemplo unta kita makakat-on sa paggamit sa mga kasulatan sa mas epektibo nga paagi diha sa atong mga

responsibilidad isip mga ginikanan, mga lider, ug mga magtutudlo—Siya mihimo sa hingpit nga ehemplo sa tanang butang, lakip na isip gamhanan nga magtutudlo.

Pagpangandam alang sa Iyang Pagpangalagad

Sa dihang ang Ginoo mianhi sa yuta, Siya miagi usab sa tabil sa pagkalimot, sama kanato, apan Siya, sama kanato, milambo sa grasya ug dugang pa nga grasya (tan-awa sa D&P 93:11–17). Siya gitudloan sa Iyang Langitnong Amahan (tan-awa sa Juan 8:28; 12:49) ug sa mortal nga mga magtutudlo. Sama sa gihatagan og gibug-aton ni Elder James E. Talmage (1862–1933) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: “Ang atong kahibalo sa kinabuhi sa Judeo niadtong panahona naghatag

og kapasikaran sa paghukom nga ang Bata natudloan og maayo sa mga balaod ug mga kasulatan, kay mao kana ang lagda. Siya nakaangkon og kahibalo pinaagi sa pagtuon, ug nakabaton og kaalam pinaagi sa pag-ampo, paghunahuna, ug pagpaningkamot.”¹

“Ako mao ang tinapay nga nagahatag og kinabuhi:

siya nga moari kanako dili gutumon; ug siya nga mosalig kanako dili gayud uhawon.”

Gikan sa Iyang pagkabata hangtud nga Siya misugod sa Iyang pagpangalad sa publiko, ang istorya lang nga atong nahibaloan bahin Kaniya mao ang Iyang tahas sa pagtudlo didto sa templo sa edad nga 12, nagpakita og talagsaong paggamit sa kaalam ug kahibalo: “Tapus sa tulo ka adlaw nakaplagan siya [ni Jose ug Maria] sulod sa templo, nga naglingkod taliwala sa mga doktor [o mga magtutudlo], naminaw kanila ug nagpanukso kanilag mga pangutana” (Lucas 2:46). Ang Hubad ni Joseph Smith nagklaro niini nga bersikulo ug nagpasabut nga ang mga magtutudlo naminaw ni Jesus ug nangutana *Kaniya*.

“**Tapus sa tulo ka adlaw ilang nakaplagan siya sulod sa templo,** nga naglingkod taliwala sa mga doktor [o mga magtutudlo], naminaw kanila, ug nagpanukso kanilag mga pangutana.”

Ang Iyang pagtubo sa kahibalo sa wala pa Siya magsugod sa Iyang pagpangalagad nagpakita sa tambag nga Iyang gihatag ngadto kang Hyrum Smith niadtong 1829: “Ayaw pagtinguha sa pagpahayag sa akong pulong, apan unaha ang pagbaton sa akong pulong, ug unya ang imong dila makasulti; unya, kon ikaw magtinguha, ikaw makabaton sa akong Espiritu ug sa akong pulong, oo, ang gahum sa Dios ngadto sa pagkabig sa mga tawo” (D&P 11:21).

Kita usab makasiksik sa mga kasulatan alang sa instruksyon ug pagdasig samtang kita magsugod sa atong mga pagpangalad, bisan kon kana nga pagpangalagad usa ka bag-ong calling, bag-ong responsibilidad (sama sa pagkaginikanan), o yanong leksyon sa family home evening.

Pagbuntog sa Dautan ug Tintasyon

Sa sinugdanan sa Iyang pagpangalagad, si Jesus gitintal sa yawa. Duha sa tulo ka tintasyon nagsugod uban sa usa ka pahayag sa pagduha-duha: “Kon ikaw Anak sa Dios” (Mateo 4:3, 6). Sa pagbuntog ni Satanas, ang Manluluwas mikutlo og tulo ka mga kasulatan sa Daang Tugon, nag-ingon, “Nahisulat na . . .” (mga bersikulo 4, 7, 10).

Ang Manluluwas mitudlo usab sa Iyang mga sumusunod pinaagi sa mga ehemplo diha sa kasulatan aron sa pagbuntog sa dautan. Sa pagtudlo sa mga tawo sa pagbuntog sa dautan o sa pag-atubang og makalilisang nga mga sangputanan, ang Gamhanan nga Magtutudlo mikutlo og usa ka panghitabo sa Daang Tugon: “Sa adlaw

sa hukom maarang-arang pa unya alang sa yuta sa Sodoma ug sa Gomorra, kay sa maong lungsod [kadtong dili modawat sa Iyang ebanghelyo]” (Mateo 10:15).

Kon kita mosunod niini, ang pulong sa Dios adunay tiunay nga gahum sa pagpanalipod: “Kinsa kadto nga mopatalinghug sa pulong sa Dios, ug hugot nga mogunit niini, dili gayud sila malaglag; ni ang mga pagtintal ug ang nagdilaab nga mga pana sa kaaway makabuntog kanila” (1 Nephi 15:24).

Usa sa akong paboritong kasulatan sa pagbuntog ni Satanas karon mao kining bersikulo: “Ang akong mga mata anaa kaninyo. Ako anaa sa inyong taliwala” (D&P 38:7). Kini mahangturong makapawala sa bakak nga “walay masayud.”

Pagpasidungog sa Nangaging mga Propeta

Ang Manluluwas miila sa karaang mga propeta ug mikutlo sa ilang gipangsulti. Niini nga dispensasyon, Siya misugo ni Sidney Rigdon sa “pagtawag sa balaan nga mga propeta aron sa pagpamatuod sa mga pulong [ni Joseph Smith]” (D&P 35:23).

Sa paghatag og pamatuod ug balaan nga pagtahud sa mga propeta sa Daang Tugon, ang Manluluwas mikutlo kang Noe (tan-awa sa Mateo 24:37–38); Abraham (tan-awa sa Lucas 16:22–31; Juan 8:56–58); Abraham, Isaac, ug Jacob (tan-wa sa Mateo 8:11); Moises (tan-awa sa Juan 5:46); David (tan-wa sa Lucas 6:3); Elias (tan-awa sa Lucas 4:25–26); ug Isaias (tan-awa sa Lucas 4:16–21; Juan 1:23). Siya usab mipasidungog ug misuporta sa Iyang kadungan, si Juan Bautista (tan-awa sa Mateo 11:7–11).

Sa Wali sa Bukid, ang Manluluwas mihimo og importanteng koneksyon sa mga propeta sa Daang Tugon ug sa ilang mga pagtulun-an kabahin Niya. Kini gihulagway pinaagi sa dug-ol og kahulugan tali sa mga hugpong sa mga pulong sa Kabulahanan [Beatitudes] (tan-awa sa Mateo 5:3–11) ug sa Isaias 61:1–3.²

Kita usab makapasidungog sa nangagi ug bag-ong mga propeta pinaagi sa paghuna-huna sa ilang mga pagtulun-an kon unsa man kini: ang pulong ug kabubut-on sa Ginoo (tan-awa sa D&P 68:4). Samtang kita mangan-dam sa pagtudlo gikan sa mga kasulatan, kita

kinahanglang mainampoon nga magsiksik sa mga baruganan nga atong mapahisama ngadto sa atong gitudloan.

Paglig-on sa Uban

Ang usa ka labing talagsaon nga mensahe diha sa kinabuhi sa Agalon mao ang wali sa “tinapay sa kinabuhi” (tan-awa sa Juan 6). Kini nagpakita sa Iyang kabatid ug paggamit usab sa mga kasulatan ingon man ang kahulugan niini ngari kanato.

Sa miaging adlaw sa wala pa Niya gihtagat kini nga mensahe, ang Ginoo mihimo sa milagro sa pagpakaon sa 5,000, nakabaton og mas daghang sumusunod (tan-awa sa Juan 6:5–14). Kon kini ug uban pa nga mga milagro dili paigo sa pagtabang sa uban sa pagtuo Kaniya, Siya bukas nga mideklarar sa wali sa tinapay sa kinabuhi kon si Kinsa siya. Kini nga wali nagsilbing pagbansay sa Iyang mga Apostol, ilabi na ni Pedro, kansang pagpamatuod nalig-on (tan-awa sa mga bersikulo 63–71).

Ang Gamhahan nga Magtutudlo mipasabut sa usa ka panghitabo sa Daang Tugon aron sa pagpaila sa wali sa tinapay sa kinabuhi:

“Si Moises dili mao ang naghatag kaninyo niadtong tinapay gikan sa langit; apan ang akong Amahan mao ang naghatag kaninyo

ANG GAMHANAN NGA MAGTUTUDLO

“Ang Manluluwas mao ang gamhanan nga magtutudlo. Ang pagtulun-an ni Jesukristo naglangkob og usa ka sinulat nga paagi [technique] sa pagtudlo nga dili malabwan ni bisan kinsa. Si Jesus kanunayng gihulagway isip usa ka philosopher, ekonomista, social reformer, ug daghan pa. Apan labaw niini, ang Manluluwas usa ka magtutudlo. Kon kamo pangutan-on, ‘Unsa man ang trabaho ni Jesus?’ Adunay usa lamang ka tubag: Siya usa ka magtutudlo. Siya gayud ang angay natong sundon. Siya mao ang gamhanan nga magtutudlo.”

Presidente Boyd K. Packer, Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, *Mine Errand from the Lord* (2008), 336.

sa tinuod nga tinapay nga gikan sa langit.

“Kay ang tinapay sa Dios mao kadtong nanaug gikan sa langit, ug nagahatag og kinabuhi ngadto sa kalibutan” (Juan 6:32–33; tan-awa usab sa Exodo 16).

Tungod niini sila miingon, “Hatagi kami kanunay nianang tinapay” (Juan 6:34).

Ang Iyang tubag nagpadayag ngadto sa natugahan sa espirituhanong paagi sa Iyang pagkabalaaan nga pagkatawo isip Anak sa Dios, ang gisaad nga Mesiyas ug Manluluwas: “Ako mao ang tinapay nga nagahatag og kinabuhi: siya nga moari kanako dili gutumon; ug siya nga mosalig kanako dili gayud uhawon” (Juan 6:35).

Ang Manluluwas dayon mipahayag sa balaang

“Pagmaya sa hilabihan uyamut, Oh anak nga babaye sa Zion: . . . ang imong Hari nagaanhi kanimo: . . . nagkabayo sa asno.”

doktrina nga naghiusa sa Pag-ula ug sa mga simbolo sa tinapay ug tubig diha sa sakrament: “Gawas kon mokaon kamo sa unod sa Anak sa tawo, ug moinom sa iyang dugo, wala kamoy kinabuhi diha kaninyo” (Juan 6:53).

Kita nasayud nga kining wali milig-on ni Pedro, kay siya mipamatuod, “Kami nagatuo ug among nasinati, nga ikaw mao ang Balaan sa Dios” (Juan 6:69). Ang wali sa tinapay sa kinabuhi may kalabutan kanato, kay kita usab motuo ug mosiguro nga si Jesus mao ang Kristo kon kita mobasa, magtuon, ug mokutlo—dili i-paraphrase—sa balaang sinulat sa paglig-on sa atong kaugalingon ug sa uban.

Pagpatuman sa Kasulatan: Ang Madaugong Pagsulod

Ang madaugong pagsulod sa Ginoo ngadto sa Jerusalem mao ang pinasamingay nga pagsiguro sa Iyang kahibalo ug paggamit sa mga kasulatan: “Bulahan siya nga moanhi sa ngalan sa Ginoo” (Salmo 118:26; tan-awa usab sa Marcos 11:9–10). Siya misakay og asno padulong sa Jerusalem, nagtuman sa panagna “Pagmaya sa hilabihan uyamut, Oh anak nga babaye sa Zion: . . . ang imong Hari nagaanhi kanimo: . . . nagkabayo sa asno” (Zecarias 9:9; tan-awa usab sa Mateo 21:4–5).

Gikan sa sinugdanan sa Iyang mortal nga pagpangalad hangtud sa Tanaman sa Getsemani, sa krus, ug sa walay sulod nga lubnganan, si Jesus ang Kristo nakaestablisar—pinaagi sa karaang kasulatan ug sa Iyang pagpangalagad, mga milagro, ug mga mensahe—nga Siya mao ang gisaad nga Mesiyas.

Sa Tanaman sa Getsemani,

Pagpakigbahin sa Tinapay sa Kinabuhi

Ni Carlos Roberto Fusco,
gisaysay ngadto ni Maiby
Márcia Bastos Fusco

Init kadto nga adlaw sa Foz do Iguaçu, Paraná, Brazil. Mibiyahe ako og daghang mga oras ug gikapoy. Isip usa ka lider sa Church Educational System, ako adunay mga butang nga gusto nakong ipaabut ngadto sa bishop, kinsa makigkita nako sa simbahan. Apan, siya wala pa sa akong pag-abut.

Samtang nagpaabut ko, usa ka babaye ang misulod sa simbahan. Siya miduol kanako ug mapainubsanong nangayo kanako og gamayng kantidad sa kwarta aron ipalit og tinapay. Siya mipasabut nga siya ug ang iyang bana gigutom, ug bisan og maulaw nga mangayo, wala na siyay laing mahimo. “Bisan lang gayud og usa ka gamay nga tinapay,” siya midugang.

Natandog ko, ug mikuha og gamay nga kwarta gikan sa akong balsa. Siya naghunahuna nga kini dako ra. Miingon ko kaniya, “Palit og tinapay, gatas, ug gamayng karne.”

Siya mapasalamaton ug miingon kanako nga ang iyang bana gisaaran na og trabaho sa sunod Martes. Gusto niya akong ilisan dayon kon ang iyang bana makadawat na sa iyang sweldo.

Miingon ko kaniya nga dili na niya kini kinahanglang buhaton. Siya miinsister.

Miingon ko kaniya, “Imbis nga imo kong ilisan, mahimo kang mabalik dinhi sa chapel sa Dominggo sa buntag. Kon ikaw moabut na dinhi, sultihi si bisan kinsa nga gusto kang makig-istorya sa mga misyonaryo. OK?” Siya miuyon.

Ang babaye mibiya. Nahuman nako ang kinahanglang ihisgot ngadto sa bishop ug mipadayon sa pagbiyahe ngadto sa Paraná, nagbuhat sa akong trabaho.

Daghang bulan ang milabay, ug laing oportunidad ang midala kanako ngadto sa samang meeting-house sa Foz do Iguaçu alang sa usa ka komperensya. Ang choir ug ang ilang pasundayag nindot. Sa dihang natapos ang komperensya, usa sa mga sakop sa choir miduol kanako. Siya milamano, mitimbaya kanako uban sa maanindot nga pahiyum, ug misulti nga may emosyon, “Salamat, brother. Wala lang ko nimo hatagi og tinapay sa paghupay sa akong kagutom ug sa akong bana; gihatagan usab ko nimo sa tinapay sa kinabuhi. Salamat.”

Mibati ako og dakong kalipay sa dihang akong nailhan ang babaye kinsa nangayo kanako og gamayng kwarta mga pipila ka bulan ang milabay. Nakaamgo ako nga ang ebanghelyo ni Jesukristo—kinsa mideklarar sa Iyang Kagulangan mismo nga mao ang Tinapay sa Kinabuhi—makapausab sa kinabuhi niadtong kinsa modawat niini.

si Jesus nag-ampo, “Amahan, kon buot ka, kuhaa kining kopa gikan kanako; hinoon dili ang akong pagbuot, maoy matuman, kondili ang imo” (Lucas 22:42). Kini nga pamahayag sa Iyang pagkamanunoton ug sa Iyang pagtuman sa sakripisyo sa mahangturong pag-ula nagpamatuod nga Siya mao ang Anak sa Dios, ang labing talagsaon nga magtutudlo nga nabuhi ug mabuhi sa hangtud.

Ang mga kasulatan nagpamatuod ug nagtudlo kabahin ni Jesukristo. Kon kita mamalandong niini pag-ayo, kita makaila Kaniya ug sa Iyang tingog: “Kini nga mga pulong dili sa mga tawo ni sa tawo, apan gikan kanako; busa, kamo magpamatuod nga sila gikan kanako ug dili sa tawo” (D&P 18:34). Akong nakita nga kon ako mamalandong pag-ayo sa mga kasulatan diha una sa panimalay uban sa akong asawa ug pamilya, ako mas epektibo sa akong pagserbisyo sa Simbahan.

Ganahan ko kaayo sa mga kasulatan. Mopamatuod ko nga kini mga pulong sa Dios. Unta kita motudlo gikan niini, sama sa gibuhay sa Manluluwas, diha sa atong mga panimalay ug sa atong mga calling, nga “ang hiyas sa pulong sa Dios” adunay “gamhanan nga sangputanan” niadtong atong gipangtudloan (Alma 31:5). ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. James E. Talmage, *Jesus the Christ*, 3rd ed. (1916), 112.
2. Tan-awa sa Thomas A. Wayment, “Jesus’ Uses of the Psalms in Matthew,” sa Frank F. Judd and Gaye Strathearn, eds., *Sperry Symposium Classics: The New Testament*, (2006), 137–49.

Ang Kinatibuk-ang Kahulugan [Context] sa Bag-ong Tugon

Ni Thomas A. Wayment

Associate Professor sa Ancient Scripture, Brigham Young University

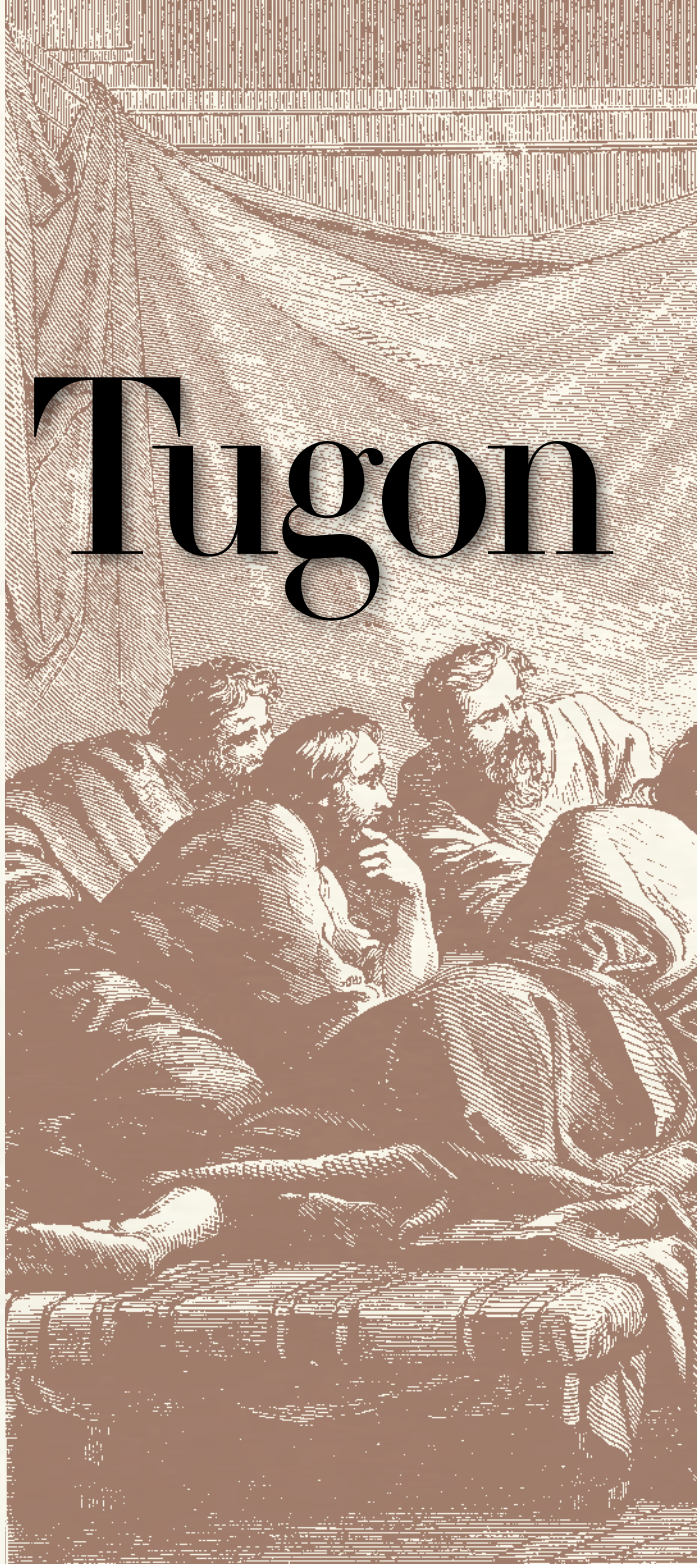
Ang kada volume sa balaang kasulatan adunay Iyang kaugalingong talagsaon nga kasaysayan ug nagpamatuod sa ebanghelyo sa kaluwasan sa walay sama nga paagi. Ang Bag-ong Tugon naila nga volume sa kasulatan nga nagpreserbar sa mga pulong sa mga indibidwal kinsa nakaila ni Jesus sa personal o kinsa misunod Kaniya human gayud sa Iyang Pagkabanhaw—nakahimo sa Bag-ong Tugon nga usa ka bililhon kaayong kapanguhaan nga makatabang kanato nga mas maduol sa Manluluwas ug makaangkon og daklit nga pagtan-aw sa Iyang mortal nga pagpangalagad. Usa ka pagsabut sa kasaysayan sa Bag-ong Tugon, sa unsang paagi kini gipasa ngari kanato, ug si kinsa ang misulat niini makadugang sa atong pagdayeg niining talagsaon nga basahon sa kasulatan ug sa ingon makahatag kanato og mas dakong espirituhanon nga kalig-on samtang kita, sama sa unang mga sumusunod ni Jesukristo, moatubang sa atong kaugalingong mga pagsulay.

Unsa ang Bag-ong Tugon?

Sa mga katuigan human gayud sa pagkamatay ni Jesus, ang pulong nga “Bag-ong

Tugon” wala unta magpasabut og usa ka koleksyon sa mga basahon kabahin sa kinabuhi ug kamatayon sa Ginoo apan mas tukma ngadto sa usa ka butang nga Iyang gisulti ngadto sa Iyang mga disipulo sa gabii sa Katapusang Panihapon: “Kini mao ang akong dugo sa pakigsaad, nga igaula alang sa daghan sa kapasayloan sa mga sala” (Mateo 26:28; empasis gidugang). Ang mga pulong sa Griyego kon hubaron ang “bag-ong tugon” sa tinuoray nagpasabut ngadto sa usa ka pakigsaad, ang bag-ong pakigsaad nga gihatag sa Manluluwas ngari kanato pinaagi sa Pag-ula. Ang mga sinulat nga gi-rekord diha sa Biblia ug giila nga ang Bag-ong Tugon naghulagway, nagdokumento, ug nagtudlo kabahin niadtong bag-ong pakigsaad tali sa Ginoo ug sa Iyang katawhan.

Ang mga sinulat nga gipreserbar diha sa Bag-ong Tugon nagtumong sa nagkalain-laing aspeto sa pagpangalagad sa Manluluwas. Ang Bag-ong Tugon nagsugod diha sa mga Ebanghelyo, usa ka pulong nga nagpasabut og “maayong mga balita,” naghigot bahin sa kinabuhi, pagpangalagad, ug balaang tahas ni Jesukristo. Ang

Ang pagsabut sa sinugdanan niining talagsaon nga basahon sa kasulatan makapadasig sa atong pagtuon.

Si Jesukristo ug ang iyang mga Apostoles sa Katapusang Panihapon.

Bag-ong Tugon naglangkob usab sa kasaysayan sa unang misyonaryo nga mga paningkamot sa Simbahan (ang basahon sa Mga Buhat); mga sulat gikan sa unang mga lider, sama nila ni Pedro ug Pablo, nga nagpahimangno sa unang mga Kristiyano (kinsa

gitawag usab og mga Santos) nga magpabiling matinud-anon ngadto sa tinuohan; usa ka pagpamatuod (Mga Hebreohanon); ug usa ka apokalipsis (Pinadayag) nga nagsaad sa pagbalik sa Ginoo sa ulahing mga adlaw. Ang matag tigsulat adunay lain-laing

panglantaw nga gitanyag, ug ang matag usa misulat nga may pihong mambabasa nga gihunahuna kaysa mosulay sa pagpuno sa nawala diha sa rekord sa kasaysayan. Sa tunga-tunga sa ikaupat nga siglo a.d., ang 27 ka basahon nga nagrekord sa bag-ong pakigsaad sa

Ang unang mga Santos naminaw sa usa sa mga sinulat ni Pablo.

Ginoo gipundok ug gihan-ay ingon nga kini makita karon.

Sa Unang Paagi nga ang Bag-ong Tugon Gipasa Ngari Kanato?

Gikan sa dakong pundok sa mga disipulo, si Jesus mitawag og 12 ka mga lalaki isip mga Apostoles. Kad-tong mga tawhana misunod Kaniya sa Iyang tibuok nga pangalagad, miantus uban Kaniya, ug usab mi-tagamtam og mga kalampusan ug mga kasinatian puno sa Espiritu. Human namatay si Jesus, ang mga Apostoles, kauban sa mga matinud-anong mga sumusunod, misugod sa pagrekord sa ilang mga kasinatian. Duha ka mga panghitabo ang tingali nakaagni sa ilang tinguha sa pagpreserbar sa ilang mga rekord

kabihin sa kinabuhi ni Jesus. Una, ang Jerusalem ug ang templo naadto sa mga sundalo nga Taga-Roma niadtong a.d. 70. Ikaduha, ang pwersa sa apostasiya naglihok na (tan-awa sa Mga Buhat 20:29–30). Mao nga, daghan sa mga sinulat sa Bag-ong Tugon girekord aron sa pagtabang sa mga matinud-anon nga makita ang ilang agianan ngadto sa mga kalamidad ug kontrobersiya sa ilang panahon.

Sa paghinumdom sa ilang mga kasinatian, kita makakat-on kon giunsa nila pag-atubang ang lisud nga mga panahon ug sa unsang paagi ang maayong mga balita sa ebanghelyo nahimong gahum nga naglig-on sa mga panlimbasog batok sa mga pwersa sa apostasiya.

Paingon sa katapusan sa unang siglo, ang tanang mga sinulat nga karon gipreserbar diha sa Bag-ong Tugon nakompleto ug naapud-apod sa tanang branch sa Simbahan. Ang mga escriba mihimo og mga kopya sa teksto diha sa papyrus ug sa wala madugay sa parchent, apan anaay gamay lang nga mga kopya. Gipundok sa mga miyembro sa Simbahan ang mga basahon nga anaa kanila

Daghan sa mga sinulat sa Bag-ong Tugon girekord aron sa pagtabang sa matinud-anon nga makita ang ilang agianan ngadto sa mga kalamidad sa ilang panahon.

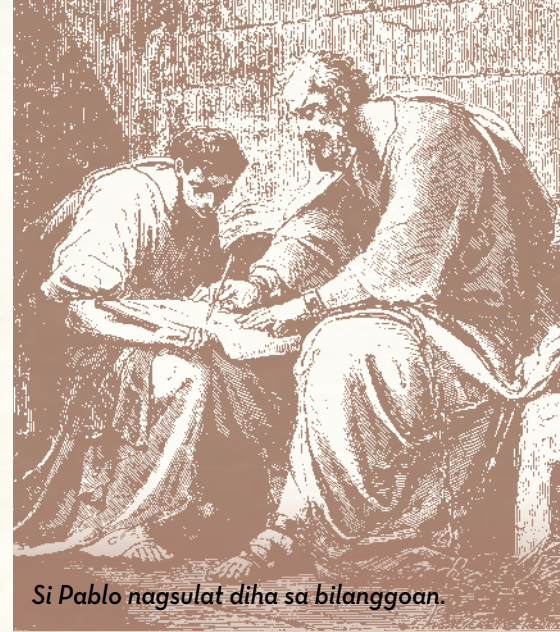
ug nagbasa ug nagtuon sa mga pu-
long sa Ginoo ug sa mga Apostoles.
Usa ka klaro nga pagkapakyas sa
pagpang-apud-apod sa mga kasula-
tan mao ang pagpanglutos sa mga
Kristiyano ni Diocletian nga emper-
ror sa Roma niadtong a.d.303 Siya
mimando nga ang mga kasulatan sa
Kristiyano sunogon ug mipugos sa
mga Kristiyano sa paghalad og mga
sakripisyo ngadto sa mga dios-dios
sa pagano. Daghang matinud-anong
mga indibidwal ang mitago sa sa-
gradong mga teksto atol niadtong
mga katuigan sa pagpanglutos. Sa
kaulahian, sa dihang ang unang em-
peror nga Kristiyano, si Constantine,
nagmando nga bag-ong mga kopya
sa kasulatan ang himoon, ang iyang
mga eskolar nakahimo sa pagkuha
og balik sa mga basahon nga giga-
mit sa mga branch sa wala pa ang
mando ni Diocletian. Ang atong
modernong mga edisyon nga giim-
printa sa Bag-ong Tugon nagagikan
sa mga kopya sa Biblia nga gihimo
sa panahon ni Constantine ug busa
balik niadtong mga indibidwal kinsa
misakripisyo sa ilang kaluwasan
[safety] aron sa pagpreserbar sa bag-
ong pakigsaad ngadto sa Ginoo.

Sa wala madugay human si
Constantine misugo nga ang Bag-ong
Tugon ipakopya ug ipang-apud-apod
pag-usab, ang mga basahon nga

naglangkob sa atong Biblia karon
naorganisar sumala sa ilang bag-ong
pagkahan-ay. Kini nga pagkahan-ay
nagsunod sa sumbanan nga gipakita
sa Daang Tugon. Ang Bag-ong Tu-
gon naglangkob sa Balaod (ang mga
Ebanghelyo), kasaysayan sa Kristi-
yanismo (Mga Buhat), ug ang mga
Propeta (Mga Taga-Roma hangtud sa
Pinadayag). Ang Daan ug Bag-ong
Tugon natapos uban sa usa ka saad
nga ang Ginoo mobalik (Malaquias
ug Pinadayag). Ang pagkahan-ay nii-
ning mga propetikanhong mga buhat
naghatag og gibug-aton sa usa ka
panglantaw sa paglaum sa kaluwasan
ug sa umaabot nga mga pagpadayag.

Kinsa ang Misulat sa Bag-ong Tugon?

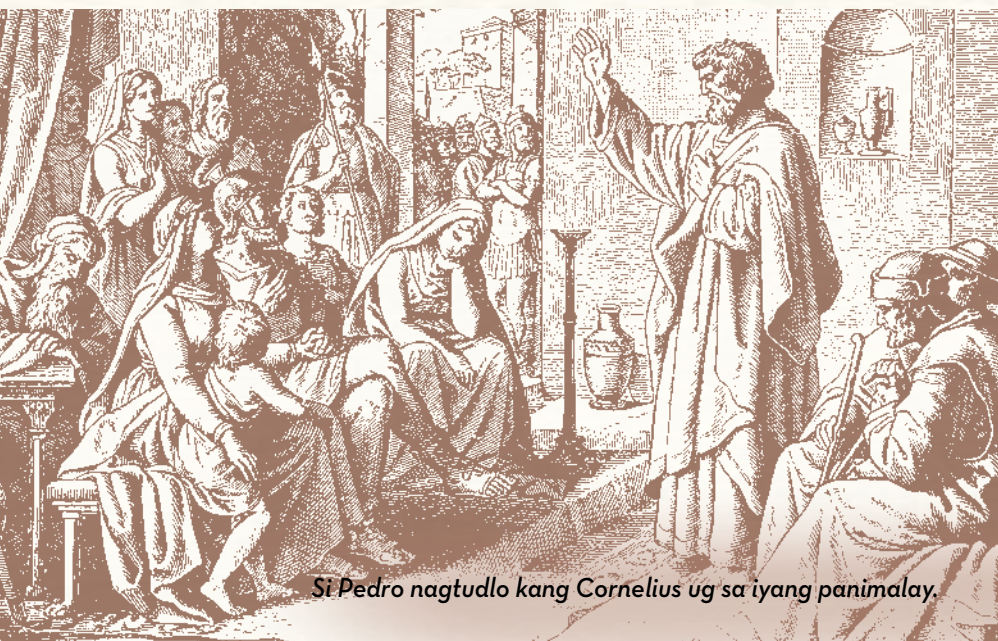
Ang matag tigsulat sa Bag-ong Tu-
gon misulat og klarong panglantaw
kabahin sa makaluwas nga misyon
ni Jesukristo. Duha sa mga Ebang-
helyo gisulat sa mga Apostoles: Sila
si Mateo ug Juan. Kining apostolikan-
hong mga saksi naghatag og pagpa-
matuod nga nakasaksi sa kinabuhi ni
Jesus. Duha sa ulahing mga sumusu-
nod sa Ginoo misulat usab og mga
Ebanghelyo: Sila si Marcos ug Lucas,
kinsa nagpamatuod unsa ang ilang
nabati ug nadungog. Silang duha sa
makausa nahimong mga kauban ni
Pablo (tan-awa sa Mga Buhat 12:25;

Si Pablo nagsulat diha sa bilangoan.

2 Timoteo 4:11) ug namalandong
kabahin sa interes sa nagtubong gi-
daghanon sa mga Santos kinsa nag-
puyo gawas sa Judea ug kinsa wala
gayud makaila sa Ginoo sa panahon
sa Iyang kinabuhi dinhi sa yuta. Hi-
noon, ang ilang mga pag-asoy nagha-
tag og klarong pagpamatuod kaniya
kinsa ilang gituohan.

Ang mga sulat ni Pablo mao ang
labing una nga sinulat diha sa Bag-
ong Tugon, bisan kon kining tanan
wala gisulat sa sama nga higayon.
Ang iyang pagpamatuod nagagikan
sa iyang kasinatian isip usa ka mis-
yonaryo, gikan sa pipila ka gamha-
nang mga panan-awon (tan-awa sa
Mga Buhat 9:1-6; 2 Mga Taga-Cor-
into 12:1-7), ug pinaagi sa personal
nga pagpakig-uban ni Pedro ug sa
uban (tan-awa sa Mga Taga-Galacia
1:18-19). Siya daghan og gisulat aron
sa paghusay sa mga panaglalis tali sa
mga branch, apan usahay siya misulat
ngadto sa iyang personal nga mga
higala (Timoteo ug Tito). Diha sa usa
ka sulat si Pablo mihangyo sa agalon
sa usa ka ulipon nga dawaton pagba-
lik ang usa ka ulipon nga mieskapo
kinsa nahimamat ni Pablo samtang
sila didto sa bilangoan (si Filemon).
Sa naandan, ang basahon nga Mga
Hebreohanon gipasidungog ngadto
ni Pablo, bisan og ang kasagarang
pasiuna diin iyang ipaila-ila ang iyang
kaugalingon nga mao ang tigsulat
wala. Dili igsapayan, ang basahon
nagpamatuod kon sa unsang paagi
kita maisugong makaduol ngadto sa
Ginoo pinaagi sa hugot nga pagtuo.

Si Pedro nagtudlo kang Cornelius ug sa iyang panimalay.

Si Pedro ug Juan nagsangyaw ug nag-ayo.

Nalakip diha sa Bag-ong Tugon human sa mga sulat ni Pablo, ang Mga Hebreohanon mga kasabutan sa pagbaton og hugot nga pagtuo sa pag-atubang sa kalisdanan.

Ang mubo nga Sulat ni Santiago gisulat usab nga sayo pa niana ug naglangkob og mga pakisayran ngadto sa mga pagtulun-an ni Jesus gikan sa Wali sa Bukid nga gipa-sa-pasa pinaagi sa istorya ug gilain gikan sa sinulat nga Ebanghelyo ni Mateo (tan-awa sa Santiago 1:13; 4:12; 5:12). Si Santiago, ang manghud nga lalaki sa Ginoo, tingali mao ang tigsulat niini nga sulat. Siya dihay prebiblehiyo nga nakaila ug nakakita sa nabanhaw nga Manluluwas (tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 15:7) ug may dakong kalabutan sa daghang mga panghitabo sa kasaysayan sa Simbahan (tan-awa sa Mga Buhat 15:13–29).

Ang Bag-ong Tugon naglangkob usab og duha ka mga sulat ni Apostol Pedro ug tulo ni Apostol Juan. Ang duha nag-awhag sa mga Kristiyano nga magmatinud-anon; ilabi na si Pedro nga nabalaka kabahin sa pag-kamaunongon atol sa mga panahon sa pagsulay.

Ang Judas mao ang usa sa labing ulahi nga basahon nga gisulat diha sa Bag-ong Tugon. Sama sa Santiago, kini nga basahon tingali gisulat usab pinaagi sa usa sa igsoong lalaki sa

Ginoo (“Judas” sa Marcos 6:3). Si Judas misulat agig pagsulay sa pagpu-gong sa nagtubo nga apostasiya diha sa mga branch.

Sa katapusan, ang Bag-ong Tugon natapos uban sa pagpadayag ngadto ni Apostol Juan, kinsa mirekord og panan-awon kabahin sa pagbalik sa Ginoo diha sa himaya sa pagsugod sa Iyang paghari sa milenyo. Kana nga panan-awon naghulagway og klarong detalye sa panlimbasog tali sa maayo ug dautan. Ang kadaghanan sa mga kapitulo naglangkob sa

MGA ASOY SA NAKA-KITA SA MGA PANGHITABO

Akong gimahal ang mga panaw sa mga apostoles ug mga milagro ug ang mga sulat ni Pablo diha sa Bag-ong Tugon. Labaw sa tanan, akong gimahal ang iyang nasaksihang mga asoy sa mga pulong ug mga ehemplo ug ang Pag-ula sa atong Manluluwas nga si Jesukristo. Akong gimahal ang pagpanglantaw ug kalinaw nga naggikan sa pagbasa sa Biblia.”

Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang Milagro sa Bala-ang Biblia,” *Liahona*, Mayo 2007, 81.

mga panghitabo nga anaa sa umaabot alang ni Juan, lakip sa mga panghitabo sa ulahing mga adlaw—atong panahon.

Alang kang Kinsa Gisulat ang Bag-ong Tugon?

Tungod kay ang Bag-ong Tugon sa tinuod usa ka bag-ong pakigsaad tali sa Ginoo ug niadtong kinsa adunay hugot nga pagtuo ngadto Kaniya, ang mga basahon gitagana alang niadtong tanan nga gustong makaila Kaniya, kon niini ba nga dispensasyon o sa nangaging mga dispensasyon. Sa sinugdanan, ang mga tigsulat sa Bag-ong Tugon misulat sa teksto nga magamit dayon sa mga branch sa Simbahan sa ilang panahon, uban sa panabut nga sila nagrekord sa labing importante nga mga panghitabo sa kasaysayan sa katawhan. Si Juan, pananglit, miisip sa iyang mga sinulat nga usa ka pag-pamatuod: “Kini ania gisulat, aron motuo kamo nga si Jesus mao ang Kristo, ang Anak sa Dios; ug nga sa pagtuo makabaton kamog kinabuhi diha sa iyang ngalan” (Juan 20:31). Ang uban, sama ni Lucas, misulat nga may intensyon sa pagdoku-mento sa kasaysayan:

“Sanglit daghan man ang nangako sa pagtagik og kaasoyan mahitungod sa mga butang nga nahitabo sa tali-wala namo,

MGA BATA

Asa Kini diha sa mga Kasulatan?

Sa ubos gilista ang walo ka mga istorya gikan sa mga kasulatan. Pangitaa asa nga basahon sa kasulatan naggikan ang matag istorya. Kon kamo dili sigurado, tan-awa ang hilisgutanan sa istorya sa indeks, Topical Guide, o Giya ngadto sa mga Kasulatan.

- Nabali ni Nephi ang iyang gapasan sa pagpangayam. (1)
- Si Noe nagtukod og arka. (2)
- Ang Pulong sa Kaalam gihatag. (3)
- Si Ester miluwas sa iyang mga katawhan. (4)
- Ang usikan nga anak mipauli sa panimalay. (5)
- Si Kapitan Moroni mihimo sa bandila sa kalingkawasan. (6)
- Si Jesus nagtudlo sa Wali sa Bukid. (7)
- Ang Templo sa Kirtland gipahinugod. (8)

Karon pangitaa ang numero diha sa puzzle nga motugma sa numero diha sa parenthesis. Kolori kadtong mga luna sa kolor nga gilista sa ubos alang nianang basahon sa kasulatan.

Daang Tugon=asul
Bag-ong Tugon=pula

Basahon ni Mormon=yellow
Doktrina ug mga Pakigsaad=brown

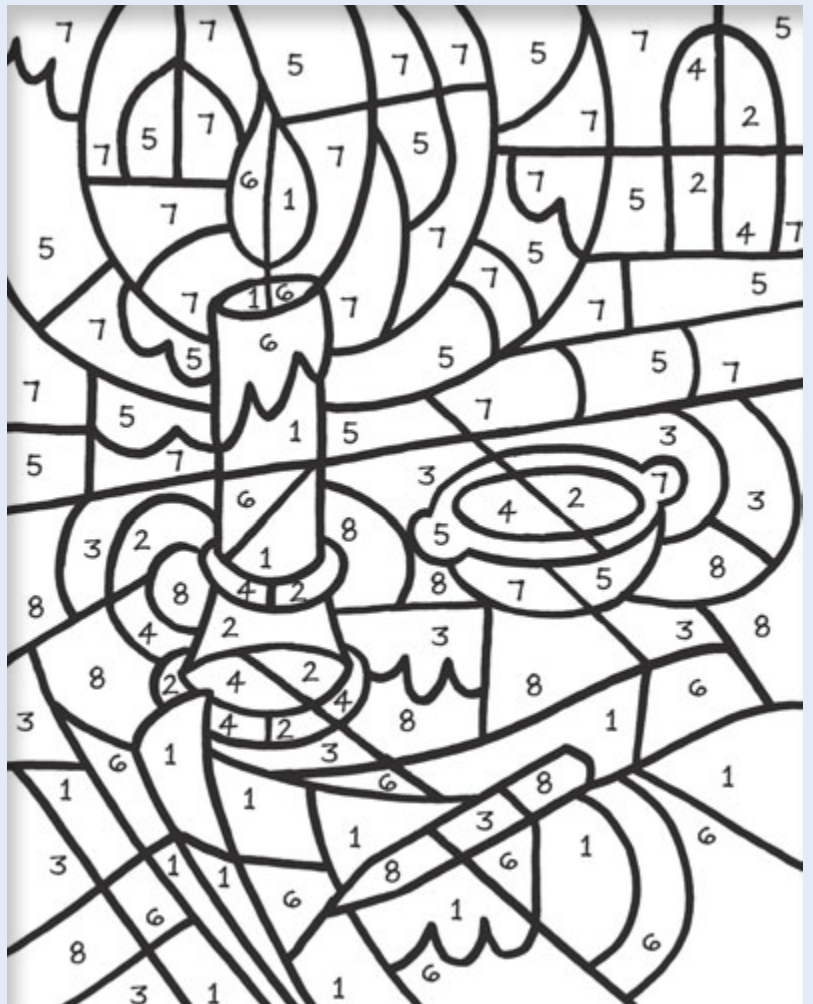
“Ingon sa pagpabilin niini kanamo, sa mga tawo nga sukad sa sinugdan mga saksi nga nagpakakita, ug mga ministro sa pulong;

“Giisip ko maingon nga nasubay ko, man sa hingpit ang kaagi sa tanan sukad sa sinugdan, nga daw maayo kanako usab ang pagsulat alang kanimo sa usa ka maayong pagkahan-ay” (Lucas 1:1–3).

Ang nag-unang mga Kristiyano managlahi, ang pipila nagagikan sa mga pamilya nga Judeo, samtang ang uban nagdako sa mga panimalay sa Hentil, samtang ang uban mora og adunay gamay kaayong pormal nga relihiyon sa ilang mga kinabuhi sa wala pa mabunyagi. Sila, sa tinuod, usa ka salamin sa nagkalain-laing grupo sa mga Santos karon. Busa, ang ilang mga panlimbasug makapadayag kanato sa gamhanang mga leksyon kon unsaon sa pagbuntog sa mga kadautan ug magpabiling matitud-anon bisan pa sa pagsulay ug tintasyon. Sila usab nagpakita kanato sa unsang paagi nga ang mga branch nanlimbasug sa dihang sila gamay pa kaayo ug sa unsang paagi nga adunay kaluwasan [safety] diha sa mga pulong sa mga propeta ug mga apostoles.

Usa ka Pagpamatuod alang sa Karon

Ang Bag-ong Tugon nagpadayag nga atol adtong walay kasiguroan nga mga panahon, sa dihang ang pipila dili mopatalinghog ngadto sa tawag sa ebanghelyo, adunay kaluwasan [safety] alang niadtong kinsa “milahutay sa pagpaminaw sa pagtulun-an gikan sa mga apostoles ug milahutay sila sa pagpakig-ambitay uban kanila, sa pagpikas-pikas sa tinapay, ug sa mga pag-ampo” (Mga Buhat 2:42). Uban pang mga ehemplo nagtudlo kanato kon sa unsang paagi gisulayan pa gani ang mga matarung (tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 10:13) ug sa unsang paagi nga ang katuyoan sa mensahe sa ebanghelyo ingon ka yano sama niadtong 2,000 ka tuig ang milabay: “Ang relihiyon nga putli ug dili bulingon sa atubangan sa Dios nga atong Amahan mao kini, Ang pagduaw sa mga ilo ug mga babayeng balo sa ilang mga pagkaguol, ug ang pag-amping sa kaugalingon nga dili mahugawan sa kalibutan” (Santiago 1:27). Sama sa Doktrina ug mga Pakigsaad, diin si Propetang Joseph Smith nagpamatuod “nga siya buhi!” (D&P 76:22), ang Bag-ong Tugon naghatag sa samang pagpamatuod nga ang lubnganan walay sulod sa buntag sa Pasko sa Pagkabanhaw: “Wala na siya dinhi: kay siya nabanhaw” (Mateo 28:6). ■

Kini nga artikulo gikutlo gikan sa pakigpulong nga gihatag ngadto sa mga magtutudlo ug mga estudyante sa Harvard Law School niadtong Pebrero 26, 2010.

Kaming mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nahibalo nga ang among mga doktrina ug mga mithi wala kaayo masabti niadtong dili sama namo og tinuohan. Kini gipakita ni Gary C. Lawrence sa iyang tibuok nasud nga pagtuon nga gimantala sa iyang bag-ong libro, *How Americans View Mormonism*. [Unsa ang Panglantaw sa mga Amerikano sa Mormonismo]. Mga syetinta y singko porsyento niadtong gi-survey mipahisama sa among Simbahan nga may taas nga mga baruganan sa moral, apan mga katunga naghunahuna nga kami daghang sekreto ug misteryoso ug adunay “dili katuohang mga pagtuo.”¹ Sa dihang gipangutana sa pagpili og lain-laing mga pulong nga ilang gihunahuna sa paghulagway sa Santos sa Ulahing mga Adlaw sa kinatibuk-an, 87 porsyento ang mi-check og “lig-ong mga mithi sa pamilya,” 78 porsyento ang mi-check og “matinuoron,” ug 45 porsyento ang mi-check og “nagsunod-sunod lang.”²

IMPORTANTE SA AMONG TINUOHAN

Ni Elder Dallin H. Oaks

Sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles

Sa dihang ang mga gipang-interbyu ni Lawrence gipangutana, “Sa inyong nasabtan og maayo, unsa ang dakong kalig-unan ang giangkong sa Mormonismo?” 14 porsyento lang ang makahulagway og bisan unsang butang nga duol sa ideya sa pagpahiuli o pagtukod og usab sa orihinal nga tinuohan nga Kristiyano. Susama usab, sa lain nga survey sa tibuok nasud nangutana sa mga tigtubag kon unsa ang usa ka labing maayo nga pulong sa paghulagway sa ilang impresyon sa relihiyon nga Mormon, walay usa ka tawo ang misugyot sa mga pulong o mga ideya sa orihinal o pagpahiuli sa Kristiyanismo.³

Isip usa ka Apostol gitawag ako nga mahimong usa ka saksi sa doktrina, buhat, ug katungod ni Kristo sa tibuok kalibutan. Niana nga kapasidad ako mopamatuod sa kamatuoran niini nga mga kapasikaran sa among tinuohan.

Ang akong kahigawad tungod niining mga resulta nakuhaan lang og gamay tungod sa ubang mga resulta ug obserbasyon ni Lawrence kabahin sa hilisgutan sa relihiyon nga ang mga Amerikano sa kinatibuk-an mga “relihiyoso kaayo” apan “hilabihan ka ignorante.” Sama pananglit, 68 porsyento miingon nga sila nag-ampo og labing menos pipila ka higayon sa usa ka semana, ug 44 porsyento ang miingon nga sila mitambong og mga relihiyosong pangalagad hapit kada semana. Sa samang

higayon, katunga lang ang makapangalan og usa ra gyud sa upat ka mga Ebanghelyo, kadaghanan dili makapangalan sa unang basahon sa Biblia, ug 10 porsyento nagtuo nga si Joan of Arc mao ang asawa ni Noe.⁴

Daghang hinungdan ang nakatampo sa hilabihang pagkataphaw sa kahibalo diha sa hilisgutan sa relihiyon, ug ang usa niini mao ang tinud-anay nga dakong pagkamasupakon o walay pagtagad sa relihiyon sa mas taas nga edukasyon. Hinoon adunay pipila ka nalahi [exceptions], ang mga kolehiyo ug unibersidad nahimong mga dapit sa mga walay klarong mithi diin ang mga kinaiya kabahin sa relihiyon wala gayuy gipalabi. Ang mga estudyante ug ubang relihiyoso nga mga tawo kinsa nagtuo sa katinuod sa Dios ug sa hingpit nga balaod sa moralidad wala maghatag og bili.

Mora og dili katuohan nga maglaum sa mas taas nga edukasyon sa kinatibuk-an nga makapabalik sa usa ka dakong tahas sa pagtudlo sa moral nga mga mithi. Kana magpabilin sa dapit sa mga panimalay, mga simbahan, ug mga kolehiyo ug unibersidad nga may kalabutan sa simbahan. Ang tanan kinahanglan nga maglaum alang sa kalampusan niining importanting buhat. Ang akademya makapaaron-ingnon nga walay gipalabi sa mga pangutana sa saktog ug sayop, apan ang katilingban dili mabuhi sa ingon nga walay pagpangilabut.

Nakapili ako og tulo ka hugpong sa mga kamatuoran sa pagpresentar sa importanting mga kapasikaran sa hugot nga pagtuo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw:

1. Ang kinaiya sa Dios, lakip ang tahas sa tulo ka sakop sa Dios nga Kapangulohan ug ang dayag nga kamatuoran nga adunay mga hingpit nga balaod sa moralidad.

2. Ang katuyoan sa kinabuhi.
3. Ang tulo ka bahin nga mga tinubdan sa kamatuoran kabahin sa tawo ug sa kawanangan: ang siyensya, ang mga kasulatan, ug nagpadayong pagpadayag—ug sa unsang paagi nga kita masayud niini.

1. Ang Kinaiya sa Dios

Ang akong unang importanting kapasikaran sa among tinuohan mao nga ang Dios tinuod ug mao usab ang mahangturong mga kamatuoran ug mithi nga dili mapamatud-an pinaagi sa siyentipekong mga pamaagi karon. Kini nga mga ideya dili kalikayang masumpay. Sama sa ubang mga tumutuo, kami mosangyaw sa pagkaanaa sa kinatas-ang tighatag og balaod, ang Dios atong Amahan sa Kahangturan, ug ang pagkaanaa sa hingpit nga balaod sa moralidad. Kami mosalikway sa kinaugalingong pagtuo sa moralidad [moral relativism] nga mamahimong dili opisyal nga tinuohan sa modernong kultura.

Alang kanamo ang kamatuoran kabahin sa kinaiya sa Dios ug ang atong relasyon ngadto Kaniya mao ang yawe sa tanang butang. Makahuluganon, ang among pagtuo sa kinaiya sa Dios mao ang nakapalahi kanamo gikan sa pormal nga tinuohan sa kadaghanang Kristiyano nga mga denominasyon. Ang among Artikulo sa Hugot nga Pagtuo nagsugod sa: “Kami nagtuo sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan, ug sa Iyang Anak, si Jesukristo, ug sa Espiritu Santo” (bersikulo 1).

Kami anaa niining pagtuo sa Dios nga Kapangulohan nga susama sa ubang Kristiyanismo, apan alang kanamo kini mas lahi kaysa kadaghanan. Kami nagtuo nga kining tulo ka sakop sa Dios nga Kapangulohan tulo ka managbulag ug managlahi nga mga binuhat ug ang Dios nga Amahan dili usa ka espiritu apan usa ka mahimayaong Binuhat nga adunay mahikap nga lawas, sama usab sa Iyang nabanhaw nga Anak, si Jesukristo. Bisan managbulag ang pagkatawo, Sila usa sa katuyoan. Kami nagtuo nga si Jesus mipasabut niining relasyon sa dihang Siya nag-ampo ngadto sa Iyang Amahan nga ang Iyang mga disipulo “mausa” sama nga si Jesus ug Iyang Amahan usa (Juan 17:11)—nagkahiusa sa katuyoan apan dili ang pagkatawo. Ang among lahi nga pagtuo nga “ang Amahan adunay lawas nga unod ug mga bukog nga mahikap ingon sa tawo; ang Anak usab;

Kami nagtuo nga ang tulo ka sakop sa Dios nga Kapangulohan tulo ka managbulag ug managlahi nga mga binuhat ug ang Dios nga Amahan dili usa ka espiritu apan usa ka mahimayaong Binuhat nga adunay mahikap nga lawas, sama usab sa Iyang nabanhaw nga Anak, si Jesukristo. Bisan managbulag ang pagkatawo, Sila usa sa katuyoan.

apan ang Espiritu Santo walay lawas nga unod ug mga bukog, apan usa ka personahe sa Espiritu” (D&P 130:22) mahinungdanon ngari kanamo. Apan, sama sa gipakita sa mga interbyu ni Garry Lawrence, kami wala pa hingpit nakapaabut niining pagtuo ngadto sa uban.⁵

Ang among pagtuo sa kinaiya sa Dios naggikan sa among gitawag nga Unang Panan-awon, nga misugod sa Pagpahiuli sa kahingpitan sa ebanghelyo ni Jesukristo. Si Joseph Smith, usa ka batang lalaki nga walay pormal nga edukasyon sa edad nga 14 nagtinguha sa pagkasayud asa nga simbahan siya moapil, nahatagan og usa ka panan-awon diin siya nakakita og “duha ka Personahe” nga dili mahulagway ang “kahayag ug himaya.” Usa Kanila mitudlo ngadto sa lain ug miingon, “Kini mao ang Akong Hinigugmang Anak. Paminaw Kaniya!” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:17). Ang Dios nga Anak miingon sa batan-ong propeta nga ang tanang “mga tinuohan” sa mga simbahan niadtong panahona “mga salawayon sa iyang panan-aw” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:19). Kining bala-anong deklarasyon mikondenar sa mga tinuohan, dili ang matinud-anong mga tigpangita kinsa mituo niini.

Ang Unang Panan-awon ni Joseph Smith mipakita nga ang naglabaw nga mga konsepto sa kinaiya sa Dios ug sa Dios nga Kapangulohan dili tinuod ug dili makadala sa ilang mga sumusunod ngadto sa padulngan nga gitinguha sa Dios alang kanila. Ang sunod-sunod nga pagpagawas sa modernong kasulatan mipadayag sa kaimportante niining importanting kamatuoran ug mihatag kanato sa Basahon ni Mormon. Kining bag-o nga basahon sa kasulatan mao ang ikaduha nga saksi ni Jesukristo. Kini nagpamatuod sa mga panagna sa biblia ug sa mga pagtulun-an sa kinaiya ug misyon ni Kristo. Kini mopalapad sa atong pagsabut sa Iyang ebanghelyo ug sa Iyang mga pagtulun-an atol sa Iyang yutan-ong pagpangalagad. Kini nagsangkap usab og daghang mga pagtulun-an ug mga paghulagway sa pagpadayag diin kita mahimong masayud sa kamatuoran niining mga butanga.

Kini nga mga pagtulun-an nagpasabut sa among pagpamatuod ni Kristo. Wala kami mag-agad sa kaalam sa kalibutan o sa mga pilosopiya sa katawhan—bisan unsa pa kini ka dugay o karespetado. Ang among pagpamatuod kang Jesukristo gipasikad diha sa mga pagpadayag sa Dios ngadto sa Iyang mga propeta ug sa tagsa-tagsa kanamo.

Unsa man ang nahimo sa among pagpamatuod kabahin ni Jesukristo nga nakahimo kanamo sa pagpanghimatuod? Si Jesukristo mao ang Bugtong Anak sa Dios ang Amahan sa Kahangturan. Siya mao ang Tiglalang. Pinaagi sa Iyang dili matupngan nga mortal nga pagpangalagad, Siya mao ang among magtutudlo. Tungod sa Iyang Pagkabanhaw, ang tanan nga nabuhi pagabanhawon gikan sa patay. Siya mao ang Manluluwas, kansang maulaong sakripisyo miabli sa pultahan alang kanato nga mapasaylo sa atong personal nga mga sala nga kita

malimpyohan aron makabalik sa presensya sa Dios ang atong Amahan sa Kahangturan. Kini mao ang pinaka importante nga mensahe sa mga propeta sa tanang kapanahonan. Si Joseph Smith misulat niining talagsaong kamatuoran sa among ikatulo nga artikulo sa hugot nga pagtuo: “Kami nagtuo nga pinaagi sa Pag-ula ni Kristo, ang tanan nga mga katawhan mahimo nga maluwas, pinaagi sa pagsunod sa mga balaod ug mga ordinansa sa Ebanghelyo.”

Isip nga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, kami mopamatuod uban sa propeta diha sa Basahon ni Mormon nga si Haring Benjamin “nga walay lain nga ngalan nga gihatag, ni lain nga mga agianan ni mga paagi diin ang kaluwasan modangat ngadto sa mga katawhan, lamang diha ug pinaagi sa ngalan ni Kristo, ang Ginoong Makagagahum” (Mosiah 3:17).

Nganong si Kristo mao lamang ang agianan? Sa unsang paagi nga Siya mobugto sa mga higot sa kamatayon? Sa unsang paagi nga nahimong posible alang Kaniya sa pagdala Mismo sa Iyang Kaugalingon sa mga sala sa tanang katawhan? Sa unsang paagi nga malimpyohan ang atong nahugawan ug makasasala nga kaugalingon ug mabanhaw pinaagi sa Iyang Pag-ula? Kini mao ang mga misteryo nga wala nako hingpit nga masabti. Alang kanako ang milagro sa Pag-ula ni Jesukristo dili hingpit nga masabtan, apan ang Espiritu Santo naghatag kanako og saksi sa pagkatinuod niini, ug ako nagmaya nga ako makagahin sa akong kinabuhi sa pagsangyaw niini.

2. Ang Katuyoan sa Mortal nga Kinabuhi

Ang akong ikaduha nga importanting kapasikaran may kalabutan sa katuyoan sa mortal nga kinabuhi. Kini mosunod gikan sa atong pagsabut sa mga katuyoan sa Dios ang Amahan sa Kahangturan ug sa atong kapaingnan isip Iyang mga anak. Ang among teyolohiya nagsugod uban sa kasiguroan nga kita nagpuyo isip mga espiritu sa wala pa kita mianhi dinhi sa yuta. Kini nagsiguro nga kining mortal nga kinabuhi adunay katuyoan. Ug kini nagtudlo nga ang atong pinakataas nga tinguha mao ang mahimong sama sa atong langitnong mga ginikanan, nga makahatag kanato og gahum sa pagpadayon sa relasyon sa atong pamilya hangtud sa kahangturan. Kita gibutang dinhi sa yuta sa pag-angkon og pisikal nga lawas ug—pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo ug pinaagi sa pagkamasulundon ngadto sa mga balaod ug mga ordinansa sa Iyang ebanghelyo—mahimong takus alang sa mahimayaong celestial nga kondisyon ug mga relasyon nga gitawag og kahimayaan o kinabuhing dayon.

Kami tarung nga naila isip usa ka Simbahan nga nakasentro sa pamilya, apan ang wala lang kaayo masabti mao nga ang among pagkasentro sa pamilya wala lamang nakapunting ngadto sa mortal nga relasyon apan kini

kabahin usab sa importanting teyolohiya. Ubos sa dakong plano sa mahigugmaong Tiglalang, ang misyon sa Iyang Simbahan mao ang pagtabang kanato sa pagkab-ut sa kahimayaan sa celestial nga gingharian, ug kana mahitabo lamang pinaagi sa mahangturong kaminyoon tali sa usa ka lalaki ug usa ka babaye (tan-awa sa D&P 131:1-3).

Ang akong matinud-anong biyuda nga inahan wala maglibug kabahin sa mahangturong kinaiya sa relasyon sa pamilya. Siya kanunayng mopasidungog sa posisyon sa among matinud-anong namatay nga amahan. Siya mihimo kaniya nga anaa ra sa among panimalay. Siya mihisgut sa mahangturong gidugayon sa ilang kaminyoon sa templo ug sa among padulngan nga mag-uban isip pamilya sa sunod nga kinabuhi. Siya kanunay nga nagpahinumdom kanamo kon unsa ang gustong ipabuhat sa among amahan kanamo aron kami mahimong takus alang sa saad sa Manluluwas nga kami mahimong usa ka mahangturong pamilya. Siya wala gayud maghunahuna sa iyang kaugalingon nga usa ka biyuda, ug wala gayud kini mosantup kanako nga siya ingon ana. Alang kanako, isip usa ka nagtubo nga batang lalaki, siya dili usa ka biyuda. Siya adunay usa ka bana, ug kami adunay usa ka amahan. Siya nahilayo lang sa makadiyot.

Kami mosiguro nga ang kaminyoon kinahanglanon alang sa pagtuman sa plano sa Dios sa pagsangkap sa giaprobahan nga kahimtang alang sa mortal nga pagkatawo ug sa pag-andam sa mga sakop sa pamilya alang sa kinabuhing dayon. Ang kahibalo sa plano sa Dios naghatag sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw og usa ka walay sama nga panglantaw sa kaminyoon ug mga anak. Kami naglantaw sa pagpanganak ug pag-amuma sa mga bata isip kabahin sa plano sa Dios ug sa sagradong katungdanan niadtong gihatagan og gahum sa pag-apil niini. Kami nagtuo nga ang labing nindot nga bahandi dinhi sa yuta ug sa langit mao ang atong mga anak ug atong kaliwat. Ug kami nagtuo nga kita kinahanglang motuboy sa matang sa mortal nga mga pamilya nga naghatag sa labing maayo nga kondisyon alang sa paglambo ug kalipay sa mga anak—tanang mga anak.

Ang gahum sa paglalang og mortal nga kinabuhi maoy usa ka nahimaya nga gahum nga gihatag sa Dios ngadto

2 *Ang among teyolohiyu nagsiguro nga kining mortal nga kinabuhi adunay katuyoan. Ug kini nagtudlo nga ang atong pinakataas nga tinguha mao ang mahimong sama sa atong langitnong mga ginikanan, nga makahatag kanato og gahum sa pagpadayon sa relasyon sa atong pamilya hangtud sa kahangturan.*

sa Iyang mga anak. Ang paggamit niining gahum sa paglalang gimando sa unang sugo sa “pagsanay ug pagdaghan” (Genesis 1:28). Ang laing importante nga sugo nagdumili sa sayop nga paggamit niini: “Dili ka manapaw” (Exodo 20:14), ug “kamo managlikay sa pakighilawas” (1 Mga Taga-Tesalonica 4:3). Ang balaod sa kaputli among gihatagan og gibug-aton pinaagi sa among pagsabut sa katuyoan sa gahum sa paglalang aron sa pagtuman sa plano sa Dios.

Adunay daghang politikal, legal, ug sosyal nga mga pagpamugos alang sa kausaban nga nakapalibog sa pagkalalaki o pagkababaye [gender], nakapaubos sa kaimportante sa kaminyoon o nakapausab sa kahulugan niini, o nakapalibug sa mga kalainan tali sa lalaki ug babaye nga gikinahanglan sa pagtuman sa dakong plano sa kalipay sa Dios. Ang among mahangturong panglantaw nakapahimutang kanamo nga supak sa ingon nga mga kausaban.

Sa katapusan, ang among pagsabut sa katuyoan sa mortal nga kinabuhi naglakip og pipila ka walay sama nga doktrina kabahin sa unsa ang mosunod sa mortalidad. Sama sa ubang mga Kristiyano, kami nagtuo nga kon kita mobiya niini nga kinabuhi, kita moadto sa langit (paraiso) o sa impyerno. Apan alang kanamo kining duha ka bahin sa pagtunga sa matarung ug dautan temporaryo lamang samtang ang mga espiritu sa patay nagpaabut sa ilang pagkabanhaw ug Katapusang Paghukom (tan-awa sa Alma 40:11–14). Ang mga kapaingnan nga mosunod sa Katapusang Paghukom mas nagkalain-lain, ug kini nagbarug isip ebidensya sa kadako sa gugma sa Dios alang sa Iyang mga anak—ang tanan kanila.

Ang gugma sa Dios dako kaayo nga Siya misugo sa Iyang mga anak sa pagsunod sa Iyang mga sugo tungod kay pinaagi lamang nianang pagkamasulundon sila molambo paingon sa mahangturong padulngan nga Siya nagtinguha alang kanila. Mao nga, sa Katapusang Paghukom kitang tanan ibutang ngadto sa gingharian sa himaya nga angay lang sa atong pagkamasulundon sa Iyang balaod. Sa iyang ikaduhang sulat ngadto sa mga Taga-Corinto, si Apostol Pablo misaysay sa usa ka panan-awon sa usa ka tawo nga “gisakgaw ngadto sa ikatulong langit” (2 Mga Taga-Corinto 12:2). Naghisgut kabahin sa pagkabanhaw sa patay, siya mihulagway sa “mga lawas” uban sa lain-laing mga himaya, sama sa mga himaya sa adlaw, bulan, ug mga bitoon. Siya mipasabut sa unang duha niini nga “mga lawas nga langitnon, ug mga lawas nga yutan-on” (tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 15:40–42). Alang kanamo, ang kinabuhing dayon diha sa celestial, ang kinatas-an, nga himaya dili usa ka kahibulungan nga panaghiusa uban sa usa ka dili masabtan nga dios nga espiritu. Apan, ang kinabuhing dayon usa ka kinabuhi sa pamilya uban sa usa ka mahigugmaong Amahan sa Langit ug sa atong mga katigulangang ug sa atong mga kaliwat.

Ang teyolohiya sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo masabtan, alang sa tanan, may gahum, ug tinuod. Human sa gikinahanglan nga kasinatian sa mortal nga kinabuhi, ang tanang anak nga mga lalaki ug mga babaye sa Dios sa katapusan mabanhaw ug moadto sa usa ka gingharian sa himaya nga mas nindot kaysa mahunahuna ni bisan kinsa nga mortal. Gawas sa pipila lamang, bisan ang pinakadautan sa katapusan moadto sa usa ka talagsaon—hinoon mas ubos—gingharian sa himaya. Kining tanan mahitabo tungod sa dakong gugma sa Dios alang sa Iyang mga anak, ug kining tanan mahimong posible tungod sa Pag-ula ug Pagkabanhaw ni Jesukristo, “kinsa naghimaya sa Amahan, ug nagtubos sa tanan nga mga binuhat sa iyang mga kamot” (D&P 76:43).

3. Mga Tinubdan sa Kamatuoran

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw adunay dakong interes sa pagbaton og kahibalo. Si Brigham Young (1801–77) maayo kaayong misulti niini: “Ang [among] relihiyon . . . mag-aghat [kanamo] sa pagsiksik nga makugihon sa kahibalo. Walay laing katawhan nga nagpuyo nga labaw kaayo ang tinguha nga makakita, makadungog, makakat-on ug makasabut sa kamatuoran.”⁶

Sa lain nga okasyon siya mipasabut nga kami moawhag sa among mga miyembro “sa pagpalambo sa [ilang] kahibalo . . . sa matag bahin sa [pagkat-on], kay ang tanang kaalam, ug tanang mga art ug siyensya sa kalibutan naggikan sa Dios, ug gihimo alang sa kaayohan sa iyang mga katawhan.”⁷

Kami nagtinguha sa kahibalo, ug amo kining gibuhat sa usa ka espesyal nga paagi tungod kay kami nagtuo nga adunay duha ka dimension ang kahibalo: materyal ug espiritwal. Kami nagtinguha og kahibalo sa materyal nga dimension pinaagi sa siyentipikong pagpangutana ug sa espiritwal nga dimension pinaagi sa pagpadayag. Ang pagpadayag mao ang pagpakigsulti sa Dios ngadto sa tawo—ngadto sa mga propeta ug kanatong tanan kon kita magtinguha niini.

Ang pagpadayag klaro nga mao ang usa sa walay kapareha nga karakter sa among tinuohan. Si Propeta Joseph Smith nadirektahan ug nalig-on pinaagi sa nagpadayong pagdawat og pagpadayag sa iyang tibuok kinabuhi. Ang hilabihan nga kadaghan sa iyang namantala nga mga pagpadayag, lakip na sa Basahon ni Mormon ug sa Doktrina ug mga Pakigsaad, makapadayon sa iyang walay sama nga calling isip Propeta niining katapusang dispensasyon sa panahon. Niining *propetikanhon nga pagpadayag*—ngadto kang Joseph Smith ug sa iyang mga manununod isip mga Presidente sa Simbahan—ang Dios nagpadayag sa kamatuoran ug mga sugo ngadto sa Iyang propeta nga mga lider alang sa paglamdag sa Iyang katawhan ug sa pagdumala ug pagdirekta sa Iyang Simbahan.

Kini mao ang matang sa pagpadayag nga gihulagway diha sa pagtulun-an sa Daang Tugon nga “ang Ginoong Dios dili magbuhat sa bisan unsa, gawas kong ang iyang tinago ipadayag niya sa iyang mga alagad, ang mga manalagna” (Amos 3:7). Si Joseph Smith mideklarar, “Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw natukod pinaagi sa laktud nga pagpadayag, isip tinuod nga Simbahan sa Dios sukad pa kaniadto.”⁸ Siya nangu-tana, “Kuhaa ang Basahon ni Mormon ug mga pagpada-yag, ug asa man ang atong relihiyon?” Siya mitubag, “Wala kitay relihiyon.”⁹

Si Joseph Smith nagtudlo usab nga tungod kay ang pagpadayag wala mahunong uban sa unang mga Apostoles apan nagpadayon niining modernong mga panahon, ang matag tawo makadawat og *personal nga pagpadayag* alang sa iyang pagkakabig, pagsabut, ug paghimo og desisyon. “Kini usa ka pribilehiyo sa mga anak sa Dios nga moduol sa Dios ug makadawat og pagpadayag,” siya miingon. “Ang Dios walay pinalabi sa mga tawo; kitang tanan adunay susama nga mga kahigayunan.”¹⁰

Ang Bag-ong Tugon naghulagway sa ingon ka personal nga pagpadayag. Pananglit, sa dihang si Pedro misiguro sa iyang konbiksyon nga si Jesus mao ang langitnong Anak sa Dios, ang Manluluwas mideklarar, “Wala kini ipadayag kani-mog tawo, kondili gipadayag kini kanimo sa akong Amahan nga anaa sa langit” (Mateo 16:17).

Ang personal nga pagpadayag—usahay gitawag og “inspirasyon”—moabut sa daghang paagi. Kasagaran kini pinaagi sa mga pulong o panghunahuna nga mo-santup sa hunahuna pinaagi sa kalit nga paglamdag o pinaagi sa positibo o negatibong mga pagbati kabahin sa gisugyot nga planong mga buhaton [courses of action]. Kasagaran kini moabut isip tubag sa matinguhaon ug mainampoon nga pagpangayo. Si Jesus mitudlo, “Pangayo, ug kamo pagahatagan; pangita, ug kamo makakaplag; pagtuktok, ug kamo paga-ablihan” (Mateo 7:7). Ang pagpadayag moabut kon kita mosunod sa mga sugo sa Dios ug sa ingon angay sa pagpakig-uban ug pagpakig-istorya sa Espiritu Santo.

Ang pipila natingala kon sa unsang paagi nga ang mga miyembro sa Simbahan modawat sa mga pagtulun-an sa

3 Kami nagtinguha og kahibalo sa materyal nga dimension pinaagi sa siyentipikong pagpangutana ug sa espiritual nga dimension pinaagi sa pagpadayag. Ang pagpadayag mao ang pagpakigsulti sa Dios ngadto sa tawo—ngadto sa mga propeta ug kanatong tanan kon kita magtinguha niini.

modernong propeta sa paggiya sa ilang personal nga mga kinabuhi, usa ka butang nga dili sagad sa kadaghanan nga mga tradisyon sa relihiyon. Ang among tubag nianang pasangil nga ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mo-sunod sa ilang mga lider tungod sa “sunod-sunod lang nga pagkamasulundon” mao kining personal nga pagpadayag. Kami nagtahud sa among mga lider ug nagkuha og inspirasyon sa ilang pagpangulo sa Simbahan ug sa ilang mga pagtulun-an. Apan kaming tanan adunay pribelihiyo ug giawhag sa pag-siguro sa ilang mga pagtulun-an pinaagi sa mainampoon nga pagpangita ug pagdawat og kom-pirmasyon pinaagi sa pagpadayag gikan gayud sa Dios.

Kadaghanan sa mga Kristiyano nagtuo nga ang Dios misira sa kanon sa kasulatan—ang katu-ngod sa pagkolekta sa sagradong mga basahon nga gigamit isip mga kasulatan—sa wala madugay human sa kamatayon ni Kristo ug wala nay susamang mga pagpada-yag sukad niadtong panahona. Si Joseph Smith mitudlo ug mipakita nga bukas pa ang kanon sa kasu-latan.¹¹ Sa pagkatinuod, ang kanon sa kasulatan bukas sa duha ka mga paagi, ug ang ideya sa padayong pagpadayag importante kaayo alang niining duha.

Una, si Joseph Smith mitudlo nga ang Dios mogiya sa Iyang mga anak pinaagi sa paghatag og bag-ong pagdugang ngadto sa kanon sa kasulatan. Ang Basahon ni Mormon mao ang ingon nga dugang. Mao usab ang mga pagpadayag diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad ug ang Perlas nga Labing Bililhon. Ang padayon nga pagpadayag gikinahanglan aron sa atong pagdawat unsa ang gusto sa Ginoo nga atong masabtan ug buhaton sa atong panahon ug mga kahintang.

Ikaduha, ang padayon nga pagpadayag mibukas sa kanon samtang ang mga tigbasa sa kasulatan, ubos sa impluwensya sa Espiritu Santo, makakaplag og bag-ong kahulugan sa kasulatan ug giya alang sa ilang personal nga mga kahintang. Si Apostol Pablo misulat nga “ang tibuok nga kasulatan gituga sa Dios” (2 Timoteo 3:16; tan-awa usab sa 2 Pedro 1:21) ug nga “walay bisan usa nga makasabut sa mga hunahuna sa Dios, [gawas kon anaa kaniya] ang Espiritu sa Dios” (1 Mga Taga-Corinto 2:11; tan-awa sa footnote c, gikan sa Hubad ni Joseph

Smith). Kini nagpasabut nga aron makasabut sa kasula-tan, kita nagkinahanglan og personal nga pagpadayag gikan sa Espiritu sa Ginoo aron sa paglamdag sa atong mga hunahuna. Tungod niini, kami miawhag sa among mga miyembro sa pagtuon sa mga kasulatan ug mai-nampoon nga magtinguha og inspirasyon nga masayud sa mga kahulugan niini mismo sa ilang kaugalingon.

Ang pinaka mahuluganong kahi-balo nagagikan sa personal nga pagpadayag pinaagi sa Espiritu Santo.

Si Jesus mitudlo, “Maila ninyo sila pinaagi sa ilang mga bunga” (Mateo 7:20). Alang kanako, ngadto sa dili maihap nga lain pang mga tumutuo, ug sa daghang mga tig-oberbar, ang mga bu-nga maayo—maayo alang sa mga miyembro, maayo alang sa ilang mga pamilya, maayo alang sa ilang mga komunidad, ug maayo alang sa ilang mga nasud. Ang minilyong dolyares nga bili sa mga galamiton ug mga serbisyo sa Ang Simba-han ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug sa mga miyembro niini hilum ug paigo gayud nga nakahatag agi og tubag sa mga trahedya sama sa linog sa Haiti niadtong Enero 2010 ebiden-sya sa katinuod niana.

Isip usa ka Apostol gitawag ako nga mahimong saksi sa doktrina, buhat, ug katungod ni Kristo sa tibuok kalibutan. Niana nga kapa-sidad ako mopamatuod sa kama-tuoran niining mga kapasikaran sa atong tinuohan. ■

PAGPAKIGBAHIN NIINING ARTIKULO

Ang mosunod nga mga ideya amakatabang kaninyo sa pagpa-kigbahin sa artikulo ni Elder Oaks:

- Mainampoon nga paghunahuna og usa ka higala kinsa maka-benepisyo sa pagbasa niini nga artikulo. Samtang kamo mobisita niana nga higala, ikonsiderar sa pagpakigbahin sa yanong mga pulong kon sa unsang paagi ang ebanghelyo nakapanalangin sa inyong kinabuhi.
- Ikonsiderar sa pagpakigbahin ni-ining artikulo sa electronic nga pa-agi. Bisitaha ang www.iahona.lds.org, pangitaa ang artikulo sa isyu sa Enero, ug i-klik ang “Share.” Sa mensahe nga inyong ipadala uban sa artikulo, mahimo kamong mo-komentaryo kon sa unsang paagi nga ang nag-unang mga doktrina nga gipakigbahin ni Elder Oaks makahuluganon kaninyo.

Alang sa kompleto nga teksto sa Iningles, bisitaha ang www.lds.org/fundamental-premises-of-our-faith.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Gary C. Lawrence, *How Americans View Mormonism* (2008), 32.
2. *How Americans View Mormonism*, 34.
3. Tan-awa sa *How Americans View Mormonism*, 42.
4. Tan-awa sa *How Americans View Mormonism*, 40.
5. Tan-awa sa *How Americans View Mormonism*, 49.
6. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Brigham Young* (1997), 226.
7. *Teachings: Brigham Young*, 193.
8. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 233.
9. *Teachings: Joseph Smith*, 196.
10. *Teachings: Joseph Smith*, 132.
11. Tan-awa sa *Teachings: Joseph Smith*, 207–16, 265–66.

Ni Elaine S. Dalton
Kinatibuk-ang Presidente
sa Young Women

UNSAY BAG-O DIHA SA PERSONAL NGA KAUSWAGAN?

Karon mao ang panahon sa pag-andam alang sa maanindot nga kaugmaon nga nagpaabut kaninyo. Ang Personal nga Kauswagan makatabang kaninyo sa pag-andam ug makatabang kaninyo sa pagsabut sa inyong kaugalingon isip anak nga babaye sa Dios.

Ang Personal nga Kauswagan dili usa ka programa nga layo sa inyong kinabuhi. Kini makatabang kaninyo nga mas maduol sa Manluluwas, makaserbisyo sa uban, makakat-on og mga kahanas sa pag-pangulo, makapalambo og mga relasyon, ug makaandam alang sa mga pakigsaad sa templo. Ang Personal nga Kauswagan makatabang kaninyo sa pagpalambo og matarung nga mga buluhaton. Kon kamo mobuhat og gagmayng mga butang sa makanunayong paagi, kini mahimong kabahin kon si kinsa kamo ug kini makapausab kaninyo. Tinuod gayud nga “pinaagi sa gagmay ug yano nga mga butang ang mga dagko nga butang ipahinabo” (Alma 37:6).

Ang giusab nga booklet sa Personal nga Kauswagan adunay templo sa hapin. Ang templo mao ang rason sa tanan natong gibuhad diha sa programa sa Young Women. Kami naglaum nga sa inyong pagtan-aw sa hapin, kamo makahinumdom nga ang pag-apil sa Personal nga Kauswagan makatabang kaninyo sa pagpangandam sa paghimo ug paghupot sa mga pakigsaad sa templo sa umaabot nga adlaw.

Pink ang bag-ong booklet sa Personal nga Kauswagan! Kining humok nga babayen-on og kolor maoy usa ka pahinumdom nga kamo anak nga babaye sa atong Langitnong Amahan nga walay samang babayen-on nga mga kinaiya, gasa, ug tahas.

Sa bag-ong booklet, ang pipila sa mga kasinatian ug mga proyekto kabahin sa mithi giusab og gamay aron mahimong mas bag-o ug mas makapunting ngadto sa mga pakigsaad sa templo nga inyong pagahimoon ug pagahuptan sa umaabut nga adlaw. Karon pipila ka mga tubag sa inyong mga pangutana.

Unsaon nako sa pagsugod sa Personal nga Kauswagan?
Ang pagsugod sayon ra! Pagsugod og usa sa bisan unsa nga mithi nga kamo interesado. Dili kinahanglan nga inyong buhaton ang mga mithi nga magsunod. Ang pagbuhat sa gikinahanglang mga kasinatian makatabang kaninyo sa pagsabut sa mithi ug nganong kini importante sa inyong kinabuhi.

Kinsa ang makaapil? Si bisan kinsa nga may tinguha mahimong moapil. Mahimo ninyong dapiton ang inyong mga higala kinsa dili miyembro sa Simbahan sa pagbuhat sa Personal nga

ANG SIMBOLO SA BEEHIVE mao ang beehive, nga usa ka pahinumdom sa panaguyon, kooperasyon, ug trabaho.

ANG SIMBOLO SA MIA MAID mao ang rosas, nga usa ka pahinumdom sa gugma, hugot nga pagtuo, ug kaputli.

ANG SIMBOLO SA LAUREL mao ang laurel wreath, nga nagbarug sa kadungganan ug katumanan.

KWENTAS NGA ADUNAY LOGO SA SULO

Sa inyong pagsulod sa organisasyon sa Young Women, ang inyong mga lider mohatag kaninyo og usa ka kwentas nga adunay logo sa sulo. Kini nga kwentas nagsimbolo sa inyong pasalig sa pagbarug sa kamatuoran ug pagkamatarung sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan nga mga butang ug diha sa tanan nga mga dapit. Ang simbolo sa kalayo makapahinumdom usab kaninyo sa “pagtindog ug pagpakita, aron ang inyong kahayag mao ang usa ka sukaranan alang sa tanan nga mga nasud” (D&P 115:5). Isul-ob kining kwentas nga mapagarbuhon ug hinumdumi ang inyong pasalig.

PAHALIPAY SA BATAN-ONG PAGKABABAYE

Sa inyong pagkompleto sa Personal nga Kauswagan, inyong irekord ang inyong pagpamatuod diha sa inyong journal ug magpainterbyu sa bishop o presidente sa branch. Kamo dayon mahimong makadawat sa inyong Pahalipay sa Batan-ong Pagkababaye. Ang medalyon giilisan aron sa paglakip sa mga simbolo sa grupo sa kaedad og ingon man ang templo. Kini usab adunay gamay nga ruby sa tunga sa rosas sa Mia Maid. Kini nga ruby nagsimbolo nga kamo nakakompleto sa inyong Personal nga Kauswagan ug sa bag-ong mithi sa hiyas. Ang ruby makapahinumdom kaninyo nga ang usa ka mahiyason nga batan-ong babaye bililhon ug ang "iyang bili labaw pa kay sa mahal nga mga bato [rubies]" (Mga Proverbio 31:10).

HONOR BEE

Human sa pag-angkon sa inyong medalyon, mahimo kamong magpadayon sa pag-angkon sa Honor Bee pinaagi sa pagbasa og usab sa Basahon ni Mormon ug pagbuhat og dugang nga serbisyo, lakip ang pagtabang sa lain nga batan-ong babaye sa Personal nga Kauswagan.

BOOKLET SA PERSONAL NGA KAUSWAGAN

Kon inyong makompleto ang mga kasinatian ug mga proyekto alang sa usa ka mithi, kamo makadawat og usa ka sticker nga gold nga ibutang sa luyo sa inyong booklet sa Personal nga Kauswagan. Idugang ang petsa kanus-a ninyo nakompleto kini nga mithi. Ang inyong booklet ug journal mahimo ninyong personal nga rekord sa tanang maa-yong mga butang nga inyong nahimo.

PERSONAL NGA
KAUSWAGAN SA
Young Women

Kauswagan uban kaninyo. Ang inyong mga inahan o ubang mga babaye mahimo usab nga moapil.

Kanus-a dayon ko magsugod? Sa inyong pag-abli sa libro sa Personal nga Kauswagan, kamo makakita og pipila ka mga butang nga inyoha nang gibuhad sa eskwelahan o sa panimalay. Hatagi ang inyong kaugalingon og credit alang niining mga butanga ug pagplano og una aron kamo makahimo niini nga may katuyoan. Makahimo kamo sa inyong kaugalingong gipas-pason. Kon kamo 12 anyos ug mohimo og usa ka kasinatian matag bulan ug duha ka proyekto matag tuig, kamo makakompleto na sa panahon nga kamo usa na ka Laurel. Dayon kamo adunay oportunidad sa pagtudlo og laing batan-on nga babaye kinsa nagtrabaho sa ilang Personal nga Kauswagan. Kon inyo kining buhaton, kamo maka-angkon og Honor Bee, nga nagsimbolo sa paghimo og dugang nga paningkamot sa pagserbisyo sa uban.

Makahimo ba ako sa Personal nga Kauswagan sa Mutual? Makahimo kamo og pipila sa inyong Personal nga Kauswagan sa Mutual. Ang proyekto mahimong inyong kalihokan sa Mutual. Makatrabaho usab kamo sa Personal nga Kauswagan sa inyong klase sa Young Women samtang kamo nagkat-on kabahin sa mga mithi ug pagtuon sa mga kasulatan.

Unsa nga matang sa mga oportunidad sa pagpangulo ang mahatag niini kanako? Samtang kamo nangandam sa paghuman sa 10 ka oras nga proyekto, mahimo ninyong dapiton ang ubang batan-ong mga babaye sa pagtabang kaninyo. Ang pagbuhad niini makatabang kaninyo sa pagkat-on sa mga kahanas sa pagpangulo alang sa inyong mga tahas sa umaabot isip usa ka asawa, inahan, ug homemaker. Kini usab makatabang kaninyo sa pagkat-on unsaon sa pag-organisar, pakig-istorya, ug pagkompleto og lisud nga buluhaton.

Nganong gisugo ako sa pagtipig og journal? Kini nga journal mahimong bililhong rekord kaninyo sa inyong mga adlaw sa organisasyon sa Young Women ug sa mga pasalig nga inyong gihimo. Ang pagsulat sa inyong journal makadapit usab sa pagpakig-uban sa Espiritu Santo.

Ang mga panalangin sa Personal nga Kauswagan molungtad og lapas pa sa mga katuigan sa Young Women. Ang inyong hugot nga pagtuo ug pagpamatuod sa Manluluwas ug sa Iyang gipahiuli nga ebanghelyo molig-on. Kamo makaandam sa inyong balaanong misyon ug mga tahas dinhi sa yuta. Kamo makatilaw sa katam-is sa pagserbisyo ug ang hingpit nga kalipay sa matarung nga mga binuhatan. Kamo makabati sa mga aghat sa Espiritu Santo, kinsa mogiya ug motudlo kaninyo. Kamo makapalambo og usa ka sumbanan sa pagpuyo nga makapanalangin sa inyong kinabuhi, karon ug hangtud sa kahangturan. Kini usa ka sumbanan sa paglambo ug sa paghimo og paghupot sa mga pakigsaad sa templo. Unta kamo mapanalanginan samtang kamo magsugod niining sumbanan sa kauswagan. Kami naghigugma kaninyo! Ang Ginoo naghigugma kaninyo! Kamo Iyang bililhong mga anak nga babaye. ■

MGA LASO SA KASULATAN

Sa inyong pagkompleto sa mga kasinatian ug proyekto alang sa usa ka mithi, kamo makadawat og usa ka laso sa pagtimaan sa inyong paborito nga kasulatan kabahin sa mga mithi. Ang mga laso mao ang kolor sa mga mithi: puti alang sa hugot nga pagtuo, gold alang sa hiyas, ug uban pa. Ang inyong lider mopresentar niining laso diha kaninyo sa miting sa Young Women.

MGA SERTIPIKO SA PAGBALHIN [ADVANCEMENT CERTIFICATE]

Samtang kamo mobalhin gikan sa usa ka grupo sa kaedad ngadto sa lain, kamo pagasidunggan sa inyong bishop o presidente sa branch og usa ka sertipiko sa pag-ila ug paghuman. Ibutang kini sa usa ka espesyal nga lugar aron sa pagpahinumdom kaninyo sa mga butang nga inyong nakat-unan ug nahuman sa inyong katuigan sa Beehive, Mia Maid, ug Laurel.

Alang sa dugang nga impormasyon kabahin sa Personal nga Kauswagan, basaha ang pasiuna sa booklet o bisitaha ang www.PersonalProgress.lds.org.

Ni David L. Beck

Kinatibuk-ang
Presidente sa
Young Men

Ang Aaronic Priesthood— Mas Labaw Pa Kaysa Inyong Gihunahuna

USA KA MENSAHE KABAHA SA KATUNG DANAN NGADTO SA DIOS

U pat ka tuig ang milabay mitambong ko og memorial service sa akong igsoong lalaki nga si Gary. Usa sa mga tigpamulong mihatag og dakong pasidungog sa akong igsoong lalaki. Kanunay akong naghunahuna kabahin niini sukad niadto. Siya miingon, “Si Gary usa ka lalaki nga adunay priesthood. . . . Siya nakasabut sa priesthood, nagpasidungog sa priesthood, ug hingpit nga midawat sa priesthood ug sa mga baruganan niini.”

Sa dihang ang akong igsoong lalaki namatay, siya usa ka high priest sa Melchizedek Priesthood, ug siya nakatagamtam og 50 ka tuig sa pagserbisyo diha sa priesthood. Si Gary usa ka mahigugmaong bana ug amahan kinsa nakaserbisyo og madungganon nga full-time nga misyon, naminyo sa templo, naglambo sa iyang mga calling sa priesthood, ug kugihang nagserbisyo isip usa ka home teacher.

Kamo usa ka tighupot sa Aaronic Priesthood. Ang inyong pagserbisyo diha sa priesthood nagsugod pa lang. Kamo tingali wala pay 50 ka adlaw nga kasinatian diha sa priesthood. Apan kamo mahimong angay sa samang pasidungog nga nadawat ni Gary. Sa pagkatinuod, kamo *kina-hanglang* angay nianang pasidungog. Ang Ginoo mitawag kaninyo sa usa

ka talagsaon nga buhat, ug nagpaabut Siya nga kamo mahimong usa ka lalaki nga adunay priesthood.

Ang Kahalangdon sa Aaronic Priesthood

Hunahunaa lang ang kahalangdon sa Aaronic Priesthood nga inyong gihuptan:

- Ang Ginoo mipadala sa nabanhaw nga si Juan Bautista sa pagpahiuli sa Aaronic Priesthood. Sa dihang gitugyan ni Juan kining priesthood ngadto nila ni Joseph Smith ug Oliver Cowdery, siya mitawag kanila nga iyang “kauban nga mga sulugoon” (D&P 13:1). Si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) mihatag og gibug-aton nga si Juan “wala mobutang sa iyang kaugalingon nga mas taas nila ni Joseph ug Oliver. Siya mibutang kanila sa iyang sama nga kahimtang sa dihang siya mitawag kanila isip ‘akong kauban nga mga sulugoon.’” Si Presidente Hinckley mipadayon sa pagsulti nga ang usa ka 12 anyos nga deacon mahimong kauban nga sulugoon ni Juan.¹

Samtang kamo magtubo sa espirituhanong kalig-on ug motabang sa uban sa pagduol ngadto kang Kristo pinaagi sa inyong pagserbisyo diha sa priesthood, kamo tinuoray gayud nga lalaki nga adunay priesthood.

- Ang Aaronic Priesthood naghupot sa mga yawe sa pagpangalagad sa mga anghel (tan-awa sa D&P 13:1). Samtang kamo mopuyo sa matarung nga paagi ug moserbisyo sa makugihon nga paagi, kamo makadawat sa pagpangalagad sa mga anghel nga mogiya ug molig-on kaninyo. Pinaagi sa inyong pagpahigayon sa sakrament, kamo makatabang sa uban sa pagdawat usab niining panalangin.²
- Ang Aaronic Priesthood “naghupot sa mga yawe sa . . . ebanghelyo sa paghinulsol, ug sa bunyag pinaagi sa pagpaunlod alang sa kapasayloan sa mga sala” (D&P 13:1). Ang paghinulsol ug bunyag mao ang ganghaan diin ang mga tawo mosulod sa pagsugod ngadto sa dalan padulong sa kinabuhing dayon (tan-awa sa 2 Nephi 31:17–18). Naglihok ubos sa direksyon sa mga lider sa priesthood, kamo makatabang sa mga tawo sa pag-abli niining ganghaan.
- Ang Aaronic Priesthood naglakip sa katungod sa pagpahigayon sa sakrament. Kon kamo manganadam, mopanalangin, o mopasa sa

sakrament, kamo nagrepresentar ni Jesukristo (tan-awa sa 3 Nephi 18:1–12). Makatabang kamo sa inyong mga sakop sa pamilya ug mga higala sa paghinumdom Kaniya, pagbag-o sa ilang mga pakigsaad, ug makasarang sa pagpakig-uban sa Espiritu Santo.

Ang ingon nga mga oportunidad nagkinahanglan sa buhat sa mga lalaki nga adunay priesthood—mga lalaki kinsa lig-on sa espirituhanong paagi ug kinsa motuman sa ilang mga katungdanan sa priesthood.

Ang Bag-ong Libro sa Katungdanan ngadto sa Dios

Ubos sa direksyon sa atong buhi nga mga propeta, usa ka kapanguhaan ang giandam sa pagtabang kaninyo mga mahimong lalaki nga adunay priesthood. Bisan ang kapanguhaan bag-o, kini adunay pamilyar nga nalan: Katungdanan ngadto sa Dios.

Naghinam-hinam ko kabahin niining bag-ong basahon sa Katungdanan ngadto sa Dios. Kini makatabang kaninyo sa pagsunod sa sugo sa Ginoo sa “pagkat-on sa [inyong] katungdanan” ug “mobuhat sa buhatan diin [kamo] natudlo, sa tanan nga kakugi” (D&P 107:99).

Sa paggamit sa libro isip deacon, teacher, ug priest, kamo makaapil sa mga kalihokan sa duha ka mga kategoriya: espirituhanong kalig-on ug mga katungdanan sa priesthood.

Usa ka Sumbanan nga Mamahimo

Ang matag kalihokan sa Katungdanan ngadto sa Dios nagsunod og sumbanan nga makatabang kaninyo nga mahimong tighupot sa priesthood nga ang Ginoo gusto nga kamo mamahimo: Una, *pagkat-on* kamo og usa ka baruganan sa ebanghelyo o usa ka katungdanan sa priesthood. Dayon *paglihok* kamo kon unsa ang inyong nakat-unan. Sa katapusan, *ipakigbahin* ninyo ang inyong mga hunahuna ug mga pagbati kabahin sa inyong

nakat-unan ug nasinati. Ang pipila niining mga kalihokan mga personal. Ang uban mahimong gamiton alang sa inyong tibuok nga korum aron magamit sa mga leksyon sa Dominggo o sa mga kalihokan niana nga semana.

Sa pahina 39 ang ehemplo gikan sa libro nagpakita kon sa unsang paagi kining sumbanan magamit. Ang mga komentaryo gikan sa mga batan-ong lalaki kinsa nakasinati na og talagsa-ong mga kasinatian sa bag-ong libro.

Usa ka Lalaki nga adunay Priesthood

Kon maghunahuna ko sa hugpong sa mga pulong “lalaki nga adunay priesthood,” maghunahuna dayon ko sa akong igsoong lalaking nga si Gary. Apan maghunahuna usab ko sa uban. Maghunahuna ko ni Presidente Thomas S. Monson, kinsa, isip usa ka deacon, mibati nga siya nagbarug sa balaan nga dapit dihang siya mitabang og usa ka lalaki nga baldado sa pagambit sa sakrament.³ Maghunahuna ko ni Juan Bautista, ang halangdong tighupot sa Aaronic Priesthood kinsa miandam sa agianan sa mortal nga pagpangalagad sa Manluluwas pinaagi sa pagtudlo, pagpamatuod, ug pagpahigayon sa sagradong ordinansa sa bunyag. Ug maghunahuna ko kaninyo. Samtang kamo magtubo sa espirituhanong kalig-on ug motabang sa uban sa pagduol ngadto kang Kristo pinaagi sa inyong pagserbisyo diha sa priesthood, kamo tinuoray gayud nga lalaki nga adunay priesthood. ■

Alang sa dugang nga impormasyon kabahin sa Katungdanan ngadto sa Dios, basaha ang pasiuna sa booklet o bisitaha ang www.DutytoGod.lds.org.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Gordon B. Hinckley, “The Aaronic Priesthood—a Gift from God,” *Ensign*, Mayo 1988, 45.
2. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, “The Aaronic Priesthood and the Sacrament,” *Liahona*, Ene. 1999, 44–45.
3. Tan-awa sa Thomas S. Monson, “Buhata ang Inyong Katungdanan—Kana ang Pinakamaayo,” *Liahona*, Nob. 2005, 56.

1. Pagkat-on: *Kini nga bahin sa kalihokan makagiya sa inyong mga paningkamot sa pagkat-on mahitungod sa usa ka baruganan sa ebanghelyo o usa ka katungdanan sa priesthood. Kini naglakip og instruksyon alang kaninyo sa paghimo og inyong kaugalingong plano basi sa unsa ang inyong nakat-unan.*

“Makakat-on kamo sa espirituhanong paagi” kabahin sa inyong mga katungdanan sa priesthood sa dili pa ninyo kini buhaton.

Tighupot sa Aaronic Priesthood sa Estados Unidos

“Ganahan ko sa ideya sa pagpaningkamot og mugna sa mga butang nga makatabang gayud nako isip usa ka indibidwal.”

Tighupot sa Aaronic Priesthood sa Guatemala

“Ganahan ko sa mga seksyon sa pagtuon sa mga kasulatan ug pag-ampo, ug ako na kining gibuhay ug magpadayon sa pagbuhat niini. Nangandam ko sa pagserbisyo og misyon.”

Tighupot sa Aaronic Priesthood sa Pilipinas

2. Paglihok: *Niining bahina sa kalihokan, sundon ninyo ang inyong plano ug isulat ang inyong mga hunahuna ug mga pagbati kabahin sa inyong mga kasinatian.*

“Isip batan-ong mga lalaki sa branch, kami midesisyon nga maghimo og tumong nga mag-uban tanan ug mag-jogging. Kami ganahan kaayong mag-uban nga magplano ug, isip usa ka grupo, magtrabaho nga mahimong piskay sa pisikal nga paagi.”

Tighupot sa Aaronic Priesthood sa Guatemala

“Ang libro . . . sama sa usa ka diary o journal diin kamo mahimong . . . mapalandungon sa kaugalingon. Kini usa ka nindot nga proseso nga buhaton.”

Tighupot sa Aaronic Priesthood sa Estados Unidos

“Naglisod ko sa pag-eskedyul sa akong pagtuon sa kasulatan. . . Ang mga tumong nga kinahanglan kong magbasa sa mga kasulatan ug mag-ampo nakatabang kanako sa paggahin og panahon ug magpabiling naka-focus. Kini nakahimo og kalainan alang kanako, ug mibati ako sa Espiritu samtang gibuhay ko kini.”

Tighupot sa Aaronic Priesthood sa Pilipinas

3. Pakigbahin: *Human ninyo mabuhat ang inyong plano, kamo adunay oportunidad sa pagpakigbahin sa inyong mga hunahuna ug mga pagbati uban sa inyong mga sakop sa pamilya, sakop sa korum, ug sa uban.*

“Kon kamo mopakigbahin, gusto ninyo nga kanunayang isulti kini ngadto sa uban tungod kay ang [pagpakigbahin] nakatabang kaninyo nga mas makasabut.”

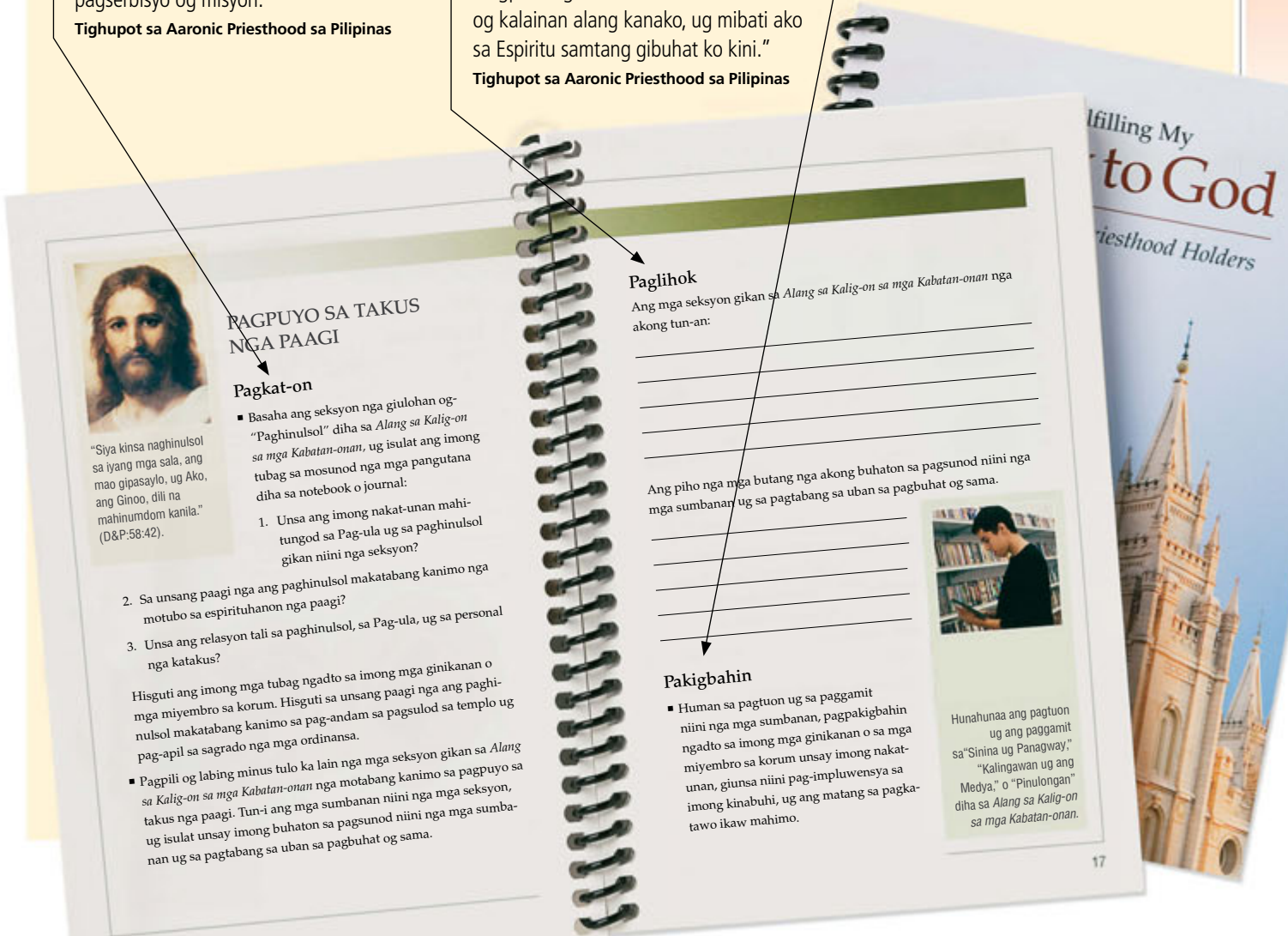
Tighupot sa Aaronic Priesthood sa Estados Unidos

“Nindot kaayo nga makaistorya uban sa akong mga ginikanan.”

Tighupot sa Aaronic Priesthood sa Pilipinas

“Sa among miting sa korum, kami ganahan nga mag-istorya sa usag usa kabahin sa among mga tumong: unsa ang among gipangbuhat isip indibidwal ug sa unsang paagi kini nakatabang kanamo.”

Tighupot sa Aaronic Priesthood sa Guatemala

“Stya kinsa naghinulsol sa iyang mga sala, ang mao gipasaylo, ug Ako, ang Ginoo, dili na mahinumdom kanila.” (D&P:58:42).

PAGPUYO SA TAKUS NGA PAAGI

Pagkat-on

■ Basaha ang seksyon nga giulohan og-
“Paghinulsol” diha sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*, ug isulat ang imong tubag sa mosunod nga mga pangutana diha sa notebook o journal:

1. Unsa ang imong nakat-unan mahitungod sa Pag-ula ug sa paghinulsol gikan niini nga seksyon?
2. Sa unsang paagi nga ang paghinulsol makatabang kanimo nga motubo sa espirituhanon nga paagi?
3. Unsa ang relasyon tali sa paghinulsol, sa Pag-ula, ug sa personal nga katakus?

Hisguti ang imong mga tubag ngadto sa imong mga ginikanan o mga miyembro sa korum. Hisguti sa unsang paagi nga ang paghinulsol makatabang kanimo sa pag-andam sa pagsulod sa templo ug pag-apil sa sagrado nga mga ordinansa.

■ Pagpili og labing minus tulo ka lain nga mga seksyon gikan sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* nga motabang kanimo sa pagpuyo sa takus nga paagi. Tun-i ang mga sumbanan niini nga mga seksyon, ug isulat unsay imong buhaton sa pagsunod niini nga mga sumbanan ug sa pagtabang sa uban sa pagbuhat og sama.

Paglihok

Ang mga seksyon gikan sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* nga akong tun-an:

Ang piho nga mga butang nga akong buhaton sa pagsunod niini nga mga sumbanan ug sa pagtabang sa uban sa pagbuhat og sama.

Pakigbahin

■ Human sa pagtuon ug sa paggamit niini nga mga sumbanan, pagpakigbahin ngadto sa imong mga ginikanan o sa mga miyembro sa korum unsay imong nakat-unan, giunsa niini pag-impluwensya sa imong kinabuhi, ug ang matang sa pagkat-awo ikaw mahimo.

Hunahunaa ang pagtuon ug ang paggamit sa “Sinina ug Panagway,” “Kalingawan ug ang Medya,” o “Pinulongan” diha sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*.

MAKABIYA BA AKO SA AKONG APOHAN SA TUHOD NGA BABAYE?

Sa dihang nag-21 anyos nako, gusto ako nga moserbisyo og misyon. Ang akong apohan sa tuhod nga babaye, si Margarita Sippo de Lallana, misuporta sa akong desisyon bisan kini nagpasabut nga siya mag-inusara. Siya ang miamuma kanako sukad sa gamay pa ko, ug nabalaka ko kon si kinsa ang moamuma kaniya samtang ako magserbisyo.

Kami nabunyagan niadtong 1978, sa dihang 11 anyos pa ko ug ang akong apohan sa tuhod nga babaye 73 anyos na. Sa wala madugay kami mihunong sa pagtambong sa among mga miting, apan ang nagpakabana nga mga kaisgoonan sa Simbahan nangita kanamo.

Naaktibo ako pag-usab, ug ang mga miyembro sa ward naghinaminam sa akong ordinasyon. “Aduna na gyud kitay usa ka deacon!” Mahinamon silang mosulti niini. Nianang higayona ang among ward walay tighupot sa Aaronic Priesthood. Nahimo akong presidente sa korum sa deacon tungod kay wala nay laing deacon. Natingala ako nganong gihatagan ko nila og ingon nga calling, apan akong nasabtan

nga ang mga lider sa ward nagbansay kanako sa mga responsibilidad sa priesthood. Isip resulta, ako naningkamot nga magmatinud-anon.

Ang akong lola, hinoon, nagpabiling dili kaayo aktibo, panagsa lang nga motambong sa mga miting. Apan siya misuporta sa akong desisyon sa pagserbisyo tungod kay siya nasayud sa iyang kasingkasing nga ang ebanghelyo tinuod.

Sa dihang akong gipasa ang akong mga porma para sa misyon niadtong 1990, kadaghanan sa full-time nga mga misyonaryo nga gitawag gikan sa Córdoba miserbisyo sa Argentina Buenos Aires North o South Missions. Nakasiguro ko nga ako tawagon sa usa niadtong duha ka misyon ug dili kaayo malayo sa akong apohan sa tuhod nga babaye.

Unya, sa dihang ang presidente sa stake mitawag, siya miingon kanako nga nagkinahanglan ko og pasaporte tungod kay ako

moadto hinoon sa Colombia! Bisana pa sa akong nagpadayon nga kahingawa, ang akong apohan sa tuhod nga babaye miawhag kanako sa pag-adto. Sa wala pa ako mibiya, siya misaad nga siya mobalik sa simbahan sa sunod gyud dayon nga Dominggo ug moadto sa templo sa dili pa ko mopauli. Kini lisud nga katuohan apan kini nakapasayon alang kanako sa pagbiya kaniya.

Samtang didto ko sa akong misyon, siya mibuhat gayud unsa ang iyang gisaad. Bisana diha sa iyang pagka 80 anyos, wala lang siya motambong sa tanan niyang mga miting apan moabut usab siya sa saktong oras. Ug siya miandam ug miadto sa Templo sa Buenos Aires Argentina.

Human sa 12 ka oras, tibuok gabii nga pagbiyahe sakay sa bus sa pagpauli gikan sa unang biyahe ngadto sa templo, ang akong apohan sa tuhod nga babaye miabut sa meetinghouse sa among ward sa Dominggo sa buntag alas 8:30, sa wala pa mag-sugod ang mga miting sa Simbahan. Ang among presidente sa stake, si

Rúben Spitale, miingon kaniya, “tugoti nga dad-on ka nako pauli sa balay aron makapahulay ka.”

“Ayaw,” siya mitubag. “Mosimba ko.” Ug iya kining gibuhat.

Human sa akong pag-uli gikan sa akong misyon, kami kauban nga mitambong sa templo og katulo sa wala pa siya mitaliwan niadtong tuig 2000. Tungod sa akong misyon, kaming duha napanalanginan. Kon nagpabilin lang ko sa balay, sigurado ko nga wala niining mga panalangin ang moabut. ■

Hugo Fabián Lallana, Córdoba, Argentina

Sa wala pa ako mibiya sa akong misyon, ang akong dili kaayo aktibo nga apohan sa tuhod nga babaye misaad nga siya mobalik sa simbahan sa sunod gyud dayon nga Dominggo ug moadto sa templo sa dili pa ko mopauli.

KAMI NAMINAW SA ESPIRITU

Usa ka buntag ang akong kompanyon nga misyonaryo ug ako mihukom nga mag-tracting sa usa ka gamay nga komunidad sa among na-assign nga area sa habagatang Pilipinas. Samtang kami busy sa pagtuktok sa mga pultahan, usa ka lalaki ang miduol kanamo ug nangutana unsa ang among gibuhati. Kami makaingon nga siya nakainom.

Naghunahuna nga siya dili gayud interesado sa among mensahe, amo siyang gihatagan og pamphlet kabahin sa katuyoan sa kinabuhi. Amo dayon siyang giingnan nga kon siya mobasa sa pamphlet ug dili mag-inom nianang gabhiona, kami moadto sa iyang balay aron sa pagpasabut sa katuyoan sa kinabuhi. Siya mitando ug miingon nga siya magpaabut kanamo. Kami dayon nagdali sa pag-adto sa naka-eskedyul nga sabot sa pagtudlo.

Wala gayud kami intensyon sa pag-balik aron sa pagtudlo kaniya niadtong gabhiona, apan human niadto kada adlaw kon kami moagi sa iyang balay, mibati ako og pag-aghat nga mohunong. Ako dayong ibale-wala ang pagbati, bisan pa niana, ug hatagan og rason ang akong desisyon pinaagi sa pagsulti sa akong kaugalingon nga siya tingali hubog kaayo sa pagpaminaw.

Human sa pipila ka adlaw ang pag-aghat nahimong kusog kaayo nga wala nako makabalibad niini. Samtang kami mituktok sa iyang pultahan, kami gisugat sa usa ka nakugang nga babaye kinsa nangutana kanamo nganong wala kami dayon mobalik, sigun sa among gisaad. Siya miingon nga ang iyang bana nagpaabut kanamo nianang gabhiona ug sa unang higayon sa ilang kinabuhi sa kaminyoon, wala siya moinom.

Kami naulawan ug nangayo gayud og pasaylo. Kami mihimo og sabut sa pagbalik nianang gabhiona sa pagtudlo kaniya ug sa iyang bana. Sa wala madugay si Brother Gumabay (ang pangalan giusab) mihinulsol sa tanan niyang kalibutanong mga bisyo, nabunyagan, ug nahimong usa ka haligi sa komunidad.

Human sa pipila ka adlaw sa iyang bunyag, nabalhin ako sa laing area ug wala nay kontak sa pamilya. Ang ako lang mahimo mao ang maglaum ug mag-ampo nga sila magpabiling aktibo sa Simbahan.

Sa wala madugay akong nahibaloan nga ang gamay nga komunidad diin ang pamilyang Gumabay nagpuyo aduna nay branch ug dayon usa ka ward. Si Brother Gumabay gitawag nga mahimong bishop niadto nga ward. Nahibaloan usab nako nga kadaghanan sa iyang mga paryente nagpamiyembro sa Simbahan.

Wala gayud kami intensyon sa pagbalik aron sa pagtudlo sa tawo niadtong gabhiona, apan human niadto kada adlaw kon kami moagi sa iyang balay, mibati ako og pag-aghat nga mohunong.

Sa dihang ako mibalik sa pagbisita sa akong daang mga area sa misyon, nahibaloan nako nga daghang mga tawo ang nagpamiyembro sa Simbahan didto tungod sa maayong ehemplo ni Bishop Gumabay, kinsa mibutang sa iyang kinabuhi sa mga kamot sa Ginoo ug mibutang Kaniya sa timon sa iyang pamilya ug sa matag adlaw nga mga kalihokan.

Ako mapasalamaton kaayo nga kami naminaw sa mga pag-aghat sa Espiritu sa pagbisita sa panimalay sa Gumabay. Pinaagi niining kasinatian nakasabut ako unsa ang gipasabut sa Ginoo sa dihang Siya miingon, “Ang mga maayo rag lawas wala magkinahanglan og mananambal, kondili ang mga masakiton” (Mateo 9:12). ■

Michael Angelo M. Ramirez,
New Zealand

TAWAGI ANG INYONG MGA HOME TEACHER

Daghang mga tuig ang milabay sa dihang ang among upat ka anak gagmay pa, ang akong bana mibalhin og trabaho sa laing estado samtang ako nagpabilin hangtud ang duha ka mas magulang nga mga bata maka-human sa eskwela nianang tuiga. Bag-ohay lang kaming gihatagan og bag-o nga mga home teacher, kinsa nakabisita lang og kaduha sa wala pa mabalhin ang akong bana.

Usa ka gabii sa pagpakatulog sa mga bata, nakadungog ko nga ang among batang anak nga babaye naghilak sa iyang kwarto. Sa dihang ako kining gikuha, nakabantay ko nga siya init kaayo. Naghunahuna ko nga dad-on siya sa ospital, apan sa daling pagribyu sa among bag-ong palisiya sa insurance nakita nga kini mo-cover lamang sa mga lumulupyong sa Idaho—ang estado asa nagtrabaho karon ang akong bana. Kaming tanan mga lumulupyong pa gihapon sa estado sa Washington.

Mas nakuyawan ko sa dihang gikuhaan nako og temperatura ang akong anak nga babaye—105 degrees Fahrenheit (41 degrees C). Diha-diha dayon ako nag-ampo ug naghangyo pag-ayo og tabang. Usa ka tubag miabut nga wala gayud nako gikonsiderar: “Tawagi ang imong mga home teacher.”

Nagkalawom na ang kagabhion, ug nasayud ko nga ang duha ka lalaki, sila si Brother Halverson ug Bird, siguradong nangatulog na. Apan ako mikuha sa telepono ug gitawagan si Brother Bird, dali-daling nagsulti kaniya unsa ang problema. Sulod sa lima ka minuto, sa alas 11 sa gabii, ang akong mga home teacher diha na sa atubangang pultahan—nga naka-amerkana ug nakakurbata.

Niining higayona ang mga aping ug mga mata sa among baby namula na, ug ang iyang buhok nabasa tungod sa singot. Siya

nag-agulo tungod sa kasakit, apan sila si Brother Bird ug Halverson kalma lamang samtang sila mikuha kaniya. Dayon, gipandong ang ilang mga kamot sa iyang ulo, sila mihtag kaniya og panalangin ug miingon ngadto kaniya nga sa ngalan sa Manluluwas siya mamaayo.

Sa pagbukas sa akong mga mata human sa panalangin, hapit dili ko makatuo sa akong nakita. Ang akong anak nga babaye nag-agik-ik ug nagkisi-kisi na nga gustong manaog para magdula. Ang iyang hilanat nawala!

“Nabati nako nga siya nahuwasan samtang kami nagpanalangin kaniya,” miingon si Brother Bird kanako samtang kaming tanan nagtan-aw sa

akong anak nga natingala. Sa wala madugay sila mibiya, human niadto nagmata ako sulod sa pipila ka oras uban sa usa ka baby kinsa ganahang magmata ug magdula. Wala ko magtagad niini bisan gamay.

Daghang mga tuig ang milabay sukad niadtong gabhiona sa dihang duha ka anghel sa pagpangalagad, sa porma nga mga home teacher, mipanalangin sa akong anak. Sa wala madugay kami mibalhin sa Idaho ug wala na maka-kontak kanila, apan ako kanunay nga mapasalamaton sa duha ka mabintang home teacher kinsa miabut sa eksaktong takna alang sa paghimo sa buhat sa Ginoo. ■

Diana Loski, Pennsylvania, USA

Mas nakuyawan ko sa dihang gikuhaan nako og temperatura ang akong anak nga babaye. Diha-diha dayon ako nag-ampo ug naghangyo pag-ayo og tabang.

NASAYOP BA ANG AKONG BISHOP?

Ang among ward bag-o lang ang natunga, busa sa dihang ang bishop mihangyo sa pakigkita kanako, sigurado ko nga ako makadawat og calling sa bag-ong ward. Nagserbisyo ako uban sa mga young women ug nagmahal kanila. Sila dali kaayong modawat sa ebanghelyo ug makalipay kaayo ang pagtudlo kanila. Sigurado gyud nga ang Ginoo motugot kanako sa pagpadayon og tudlo kanila.

Sa akong katingala, ang bishop miingon nga ang Ginoo gusto nga ako motudlo hinoon sa Primary. Siguradong nasayop siya! Siya mipasalig kanako, hinoon, nga siya nagpuasa ug nag-ampo ug mibati og kadasig mahitungod sa akong calling. Ganahan kaayo ko og mga bata, apan unsa may akong nahibaloan sa pagtudlo kanila?

Sulod sa 15 ka tuig sa kaminyoon ang kaguol lang gyud sa akong bana ug nako mao nga ang Ginoo wala mopanalangin kanamo og mga anak. Ang among mga paningkamot sa pag-sagup wala gihapoy resulta tungod sa among mga hagit sa panglawas.

Misalig sa bishop, akong gidawat ang call sa pagtudlo sa Primary, apan sa akong kasingkasing ako nanlimbasug. Nasuko ko sa Ginoo nga wala ko niya hatagi og anak, ug ako wala ganahi niining bag-ong calling.

“Ngano, Ginoo, nga Imo kining gipabuhat kanako?” Natingala ako. “Sa Imong kaalam, nahikawan ako og akong kaugalingong mga anak. Nganong ako gisugo sa pagtudlo sa mga anak sa ubang mga tawo?”

Nag-ampo ug nanlimbasug ug nakigbisog ako uban sa Ginoo, naghangyo pinaagi sa akong mga luha sa pagsabut. Sa kaulahian mihukom ko nga tungod kay midawat ako sa calling, mas maayong hunongon

Ang bishop miingon nga ang Ginoo gusto nga ako motudlo sa Primary. Ganahan kaayo ko og mga bata, apan unsa may akong nahibaloan sa pagtudlo kanila?

nako ang pagbati og kalooy sa akong kaugalingon ug mohimo sa labing maayo nga akong mahimo.

Diha miabut ang mga panalangin. Dali akong nakat-on sa paghigugma sa mga bata, ug sila nakat-on sa paghigugma kanako. Nakaplagan nako nga ang ilang gugma paigo gayud sa pagtabang kanako sa pagpuno sa kahaw-ang sa akong kinabuhi. Sa wala madugay dili ko makakanaog sa pasilyo sa simbahan nga walay duha ka mga bata nga magkupot sa akong mga kamot ug ang uban mohunong aron sa paggagos kon moagi ko. Sa laing bahin, ang akong bana gitawag isip usa ka Scout leader. Sa wala madugay ang among balay napuno sa mga bata ug mga batan-on.

Ang akong bana namatay sa edad nga 47 niadtong Nobyembre 1986. Sa makausa pa ang Ginoo nasayud unsa ang akong mas gikinahanglan. Sulod sa pipila ka mga semana sa pagkamatay sa akong bana, gitawag ako sa pagserbisyo og teaching

mission sa Primary sa Fresno, California, Laotian branch. Ang kaisug niining talagsaong katawhan ug sa ilang mga bata mihatag kanako og kalig-on sa pagpadayon nga wala ang akong bana.

Dako ang akong kalipay nga makita ang mga batan-on nga akong gitudloan nga mitubo ngadto sa pagkahamtong, mialagad og mga misyon, naminyo sa templo, ug nagsugod og mga pamilya sa ilang kaugalingon. Kadaghanan niining “sinagup” nga mga bata padayong mohunong aron sa pagsulti og hello ug mas nagpanindot sa akong adlaw, ug malipay ako kon ako silang makita sa Fresno California Temple, asa ako nagserbisyo karon.

Ang akong pagserbisyo sa Primary sa tinuoray nahimong panalangin sa akong tibuok kinabuhi. Mapasalamaton kaayo ko nga ang atong mga calling gidiktar sa Ginoo ug dili pinaagi kanato. ■

Jeannie L. Sorensen, California, USA

Karaang mga Ehemplo, Modernong mga Saad

Ang pagpakig-date dili gayud sayon para kanako, apan ako mokuha og kalig-on gikan sa ehemplo sa kasulatan sa pagkamatinud-anon.

Pangalan gipugngan

Bisan tuod akong nakita nga kadaghanan sa sosyal nga mga kalihokan makalingaw, ako nanlimbasog sa sitwasyon sa pagpakig-date. Wala pa gyud ko nakig-date sa wala pa ang akong misyon, ug sa akong pagpauli sa balay human sa duha ka tuig, labi na gyud kong mibati nga walay kasinatian.

Usa ka dekada sukad niadto, ako naningkamot “sa tanan nga [akong] mabuhat” (2 Nephi 25:23) aron maminyo—usa ka butang nga gisaad sa akong patriyarkal nga panalangin—apan wala magmalampuson. Usahay ako mibati nga matintal nga mawad-an og paglaum nga ako dili na gyud makakita og usa ka tawo, ug labi na sa mamingawon nga mga higayon, mohilak ako samtang nag-ampo: “*Palihug tabangi ko*. Wala ko kahibalo unsa ang akong gipangbuhat.”

Bag-ohay lang, nakakaplag ako og makahuluganong kahupay sa mga ehemplo diha sa mga kasulatan. Ang mosunod nga tulo ka mga istorya nahimong gamhanan kaayo sa pagtabang kanako sa pagsalig sa Langitnong Amahan ug sa Iyang plano.

Si Jose sa Ehipto: Magpabilin og Hugot nga Pagtuo og Paglaum sa Dios

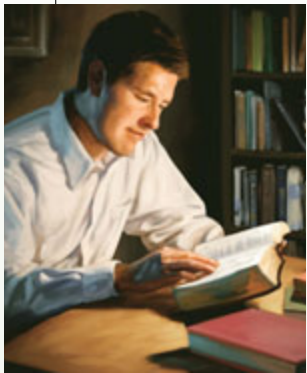
Si Jose gipugos og dala gikan sa panimalay pagka-17 anyos ug gidala paingon ngadto sa langyaw nga yuta diin pipila lang ang adunay sama sa iyang mga relihiyosong pagtuo. Bisan pa niining grabe nga pagsulay, siya naghupot

og maayong kinaiya ug nagpabiling matinud-anon sa iyang mga agalon ug sa Dios (tan-awa sa Genesis 37; 39–41). Gani, sulod sa 13 ka tuig siya misinati og sunod-sunod nga dili maayong sitwasyon. Ang iyang kakugi mora og nakahimo og gamay apan midala kaniya sa bilanggoan, diin siya nagpabilin didto hangtud sa edad nga 30.

Usahay maghunahuna ko kon si Jose naghunahuna ba nga ang Dios daw nakalimot kaniya o kon si Jose nangutana ba kon unsa siya kadugay sa bilanggoan o kon siya buhian pa. Naghunahuna ko kon ang mga damgo ni Jose nga iyang gidamgo sa dihang bata pa siya (tan-awa sa Genesis 37:5–11) naghatag ba kaniya og paglaum alang sa mas hayag nga kaugmaon.

Dayag lang, ang Dios *nakahinumdom* ni Jose, sama sa Iyang gihimo sa inahan ni Jose, si Raquel (tan-awa sa Genesis 30:22). Si Jose napanalanginan nga mouswag bisan sa bati nga mga sitwasyon. Imbis nga mopili sa pagrebelde, pagmug-ot, o pagtunglo sa Dios, si Jose mipakita og talagsaon nga hugot nga pagtuo. Isip resulta, siya napanalanginan pag-ayo.

Kita mahimong matintal nga moreklamo sa atong kaugalingong mga kasakit, posibleng makapabuta kanato sa mga panalangin nga gihatag na sa Dios kanato. Apan ang pagpadayon sa hugot nga pagtuo ug paglaum makadala og talagsaong mga panalangin, sama

sa nabuhat niini kang Jose. Apan bisan kon ang atong hugot nga pagtuo wala magantihi sumala sa atong gusto, ang pagpadayon nianang hugot nga pagtuo makatabang giha-pon kanato nga mopuyo og mas malipayong kinabuhi.

Ang kasinatian ni Jose usa usab ka pagpamatuod sa ka labaw sa gahum ug kaalam sa Dios. Sulod sa mga katuigan ang mga paningkamot ni Jose mora og walay kapanginan, apan pinaagi sa kamot sa Dios, si Jose nakagawas sa bilanggoan ug natuboy nga ikaduha sa Paraon (tan-awa sa Genesis 41:41–43). Nakita ba kaha ning daan ni Jose o nagpaabut kaha sa ingon ka talagsaon nga mga oportunidad?

Usahay kita naningkamot sa pagkab-ut og usa ka butang, apan ang atong kaugalingong mga paningkamot, bisan unsa ka dako, dili paigo alang sa buluhaton. Nasayud ako nga ang Langitnong Amahan makapanalangin kanato alang sa atong hugot nga pagtuo ug

Ang pagpadayon sa hugot nga pagtuo ug paglaum makadala og talagsaong mga panalangin, sama sa nabuhat niini kang Jose. Apan bisan kon ang atong hugot nga pagtuo wala magantihi sumala sa atong gusto, ang pagpadayon nianang hugot nga pagtuo makatabang gihapon kanato nga mopuyo og mas malipayong kinabuhi.

pagkamasulundon uban sa mas dakong mga panalangin kay sa atong gituohan sa sinugdanan. Nasayud ako nga kon ako adunay maayo nga kinaiya ug mokugi sa labing maayo sa lisud nga mga sitwasyon, sama sa gibuhat ni Jose, inig abut sa panahon—panahon sa Ginoo—Siya “[mohukas] sa iyang balaan nga bukton” (Isaias 52:10). Ang akong kahago wala makawang. Siya *mohinumdom* kanato; sa pagkatinuod, Siya kanunayng nasayud ug nag-andam og nindot nga mga butang alang sa matag usa kanato kon kita magpabiling matitud-anon.

Abraham: Naghigugma sa Dios Labaw sa Tanan

Kaniadto ang usa ka relasyon sa pagpakig-date uban sa usa ka tawo nga akong gimahal pag-ayo natapos. Nabalaka nga wala pa maminyo, nagduha-duha ko kon ako makakita ba og laing tawo nga akong ikasinabut.

Sa wala madugay, napahinumdoman ako sa istorya ni Abraham nga gisugo sa paghalad ni Isaac (tan-awa sa Genesis 22:1–14). Naka-amgo ko nga kaming duha gisugo sa pagbiya sa usa ka tawo nga among gihigugma. Dayag lang, ang akong kasinatian layo ra kon itandi sa kang Abraham, apan akong nadiskobre nga kining kasinatian nakatudlo og mga sumbanan nga akong sundon.

Si Abraham nagpaabut og taas nga panahon alang sa usa ka anak nga lalaki nga matawo diha kaniya ug ni Sara. Ang pagkawat ni Isaac usa ka milagro, ug si Abraham giingnan, “Pinaagi kang Isaac maoy pagahinganlan nga imong mga kaliwat” (Mga Hebreohanon 11:18). Apan ang Ginoo mimitando kang Abraham sa paghalad ni Isaac. Sa unsang paagi nga ang mga kaliwat ni Abraham “pagahinganlan” diha ni Isaac kon si Isaac ihalad?

Nasayud—apan wala kinahanglana *kon unsaon*—sa Dios pagtuman sa Iyang mga saad, si Abraham nagmasulundon. Ang iyang gugma alang sa iyang anak nga lalaki hilabihan, apan ang iyang tubag nagpakita nga iyang gihigugma ang Ginoo labaw sa

tanang nga butang. Kita gisugo sa pagpakita sa sama nga butang (tan-awa sa D&P 101:4–5), ug kita makaangkon usab sa saad sa dakong ganti depende sa atong matinud-anong paglahutay (tan-awa sa Mateo 24:13). Sa dihang natapos ang akong relasyon, lisud kaayo ang pagpadayon. Nakadawat sa saad nga ako maminyo, ang pagpadayon mora og wala matumong sa katumanan niadto nga saad. Apan ang saad naghatag kanako og paglaum, nga nakatabang kanako sa pagsulay og usab ug sa pagpakita sa Langitnong Amahan nga gihigugma nako Siya labaw sa tanang butang.

Ang pagkamatinud-anon ni Abraham giganthian dili lamang sa kinabuhi sa iyang anak nga lalaki apan usab sa dili maihap nga kaliwatan ug uban pang mga panalangin (tan-awa sa Genesis 22:15–18). Kita usab pagagantihan sa paghimo og mga sakripisyo nga gisugo sa Dios kanato ug sa pagpakita sa atong gugma alang Kaniya. Kana mao ang kahulugan sa pagsulay sa atong hugot nga pagtuo.

Nasayud nga ang Dios motuman sa Iyang mga saad, si Abraham nagmasulundon. Ang iyang gugma alang sa iyang anak nga lalaki hilabihan, apan ang iyang tubag nagpakita nga iyang gihigugma ang Ginoo labaw sa tanang butang.

Zacarias: Tuhoi Nga ang mga Saad sa Dios Tinuod

Usahay kita wala masayud sa unsang paagi nga ang mga saad sa Ginoo nga gihatag kanato matuman—sama sa saad nga kon kita magtinguha niini ug magpabiling matinud-anon, kita mapanalanginan og mahangturong kaminyoon. Si Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, mitudlo kabahin niini nga paradox, “Tingali adunay mga panahon nga kita kinahanglan nga mohimo og maisugon nga desisyon nga molaum bisan pa man nga ang tanan sa atong palibut nahisupak sa [atong] paglaum.”¹

Si Zacarias ug ang iyang asawa, si Elisabet, matinud-anong nag-ampo ug nagpaabut alang sa usa ka bata sa ilang kinabuhi. Sa katapusan, si Zacarias gisaaran sa usa ka anghel nga ang iyang tigulang nga asawa mamabdos ug manganak og usa ka bata nga moandam sa dalan sa Manluluwas. Dako kaayo ang panalangin nga kini halus wala masabti ni Zacarias. Bisin usa ka anghel ang mideklarar niini, si Zacarias nangutana, “Unsaon ko man pagpakaila nga mahimo kini?” (Lucas 1:18).

Sama ni Zacarias, kita mahimong naanad nga mobati nga mahigawad sa atong mga tinguha—o ang gisaad nga mga panalangin mora og dili katuohan—kita makalimot nga “sa Dios ang tanan mahimo” (Mateo 19:26). Ang kasinatian ni Zacarias nakapahinumdom kanako nga ang dakong mga saad sa Langitnong Amahan tinuod ug Siya kanunayng motuman niini.

Ang mga istorya ni Jose, Abraham, ug Zacarias dili lang mao ang nakapalig-on sa akong hugot nga pagtuo ug naghatag kanako og paglaum. Adunay daghang mga kasaysayan sa kasulatan sa mga tawo kinsang hugot nga pagtuo nagpahinumdom kanako sa pagbaton og hugot nga pagtuo kabahin sa gisaad sa Ginoo ngari *kanako*. Dili ko makabasa og usa ka kapiitulo sa kasulatan karon nga dili mapahinumdoman nga ang Ginoo kanunay motuman sa Iyang mga saad. Kini nga pagsabut naghatag kanako og dakong paglaum alang sa umaabot. ■

MUBO NGA SULAT

1. Dieter F. Uchtdorf, “Ang Walay Kinutoban nga Gahum sa Paglaum,” *Liahona*, Nob. 2008, 23.

Gikan sa Pagtuo ngadto sa PAGKASAYUD

Ni Chiao-yi Lin

Una nakong nahimamat ang mga misyonaryo nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa estasyonan sa tren sa dihang 19 pa ko. Makaingon ko nga adunay butang nga espesyal bahin niining batan-ong mga babaye, ug mibati ko og kadasig sa pagpakig-istorya kanila. Mao nga giduol nako ug gipangutana kon unsay ilang gibuhar sa Taiwan. Misulti sila kanako nga sila mga misyonaryo ug misugod sa paghisgut mahitungod sa ebanghelyo. Sa daghang mga gihisgutan sulod sa pipila ka mga panagkita, akong nakat-unan ang mahitungod kang Jesukristo, sa Iyang gipahuli nga ebanghelyo, ug sa Basahon ni Mormon. Ang katapusan niini nga mga hilisgutan—ang Basahon ni Mormon—mao ang nakahimo kanako sa pagpasakop sa Simbahan.

Nakahinumdom pa gihapon ko sa akong kasinatian sa pagampo mahitungod sa basahon. Human sa pagbasa niini usa ka gabii, akong gitak-op ang basahon, miluhod, ug nangutana sa akong Langitnong Amahan kon tinuod ba kini. Gibati nako ang kainit nga miliyok kanako, usa ka butang nga wala gayud nako bati didto sa mga templo sa Buddhist nga akong gitambongan sa tibuok nakong kinabuhi. Kini nga pagbati lahi. Nasayud ko nga adunay usa ka tawo nga naminaw. Nianang higayuna gikan sa akong pagtuo nga ang Simbahan tinuod misangput sa pagkasayud

Ang pagtuo nga ang Basahon ni Mormon tinuod mao lamang ang sinugdanan.

nga kini tinuod, ug ako nakahukom nga magpabunyang.

Ang Basahon ni Mormon padayong nakapanalangin sa akong kinabuhi sukad niadto. Nakapanalangin kini kanako sa dihang miserbisyo ako isip usa ka misyonaryo.

Nakapanalangin usab kini kanako sa akong mga calling. Samtang nagserbisyo isip usa ka magtutudlo sa institute, akong

nakat-unan nga ang Basahon ni Mormon gisulat alang sa atong panahon.¹ Apan sa pagpangandam sa akong mga leksyon, akong nakita kana nga pamahayag nga dili lamang tinuod sa kinatibuk-ang paagi, apan kini tinuod alang sa piho nga mga tawo diha sa piho nga mga sitwasyon sa piho nga mga panahon. Pananglitan, usahay samtang nangandam ko sa pagtudlo, ang panagway sa usa sa akong mga estudyante mosantup sa akong hunahuna, ug mahibaloan dayon nako ang piho nga butang nga gikinahanglan nakong itudlo alang sa kaayohan niana nga tawo. Ang ingon niana nga mga pag-aghat kanunay nga nahitabo ug napamatud-an sa higayon nga ang usa ka estudyante mosulti kanako human sa klase aron sa pagpahibalo kanako nga ang leksyon tukma gayud kaayo sa unsay iyang gikinahanglan.

Sa katapusan, ug tingali sa labing makahuluganong paagi, ang Basahon ni Mormon nakagiya sa akong personal nga

kinabuhi. Nahinumdom ko nga midangup sa mga kasulatan sa dihang hapit na nako tapusa ang usa ka relasyon sa pakig-date. Gibati nako ang hilabihan nga kaguol. Apan ang usa ka bersikulo nga akong nabasa, 2 Nephi 10:20, diretsong namulong sa akong kasingkasing ug mihatag kanako og usa ka pagbati sa kalinaw: “Karon, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, nagtan-aw nga ang atong maloloy-on nga Dios naghatag kanato sa daghan kaayo nga kahibalo mahitungod niini nga mga butang, ato siya nga hinumduman, ug biyaan ang atong mga sala, ug dili iduko ang atong mga ulo, kay kita dili mga sinalikway; bisan pa niana, kita giabug gikan sa yuta nga atong kabilin; apan gidala kita ngadto sa labaw nga maayo pa nga yuta, kay ang Ginoo naghimo sa dagat nga atong dalan, ug kita ania sa usa ka pulo sa dagat.”

Ang paghinumdom sa Ginoo, sama sa gisugyot niana nga bersikulo, nakahatag kanako og kaisug ug paglaum. Maka-salig ako diha sa “dako kaayo nga kahibalo” sa ebanghelyo nga gihatag sa Dios kanako, ug makasiguro ko nga ako wala “gisalikway.” Adunay maanindot nga mga butang sa unahan.

Dako kaayo kadto nga panalangin nga motuo sa mga pulong sa mga misyonaryo sa dihang ako nagsusi pa sa Simbahan. Mas mahinungdanon kaayo nga masayud sa kamatuoran sa ebanghelyo, ilabi na sa katinuod sa Basahon ni Mormon, alang sa akong kaugalingon. Nasayud ko nga buhi ang Dios ug nga Siya nagtudlo kanato sa direkta ug sa personal nga paagi pinaagi sa mga kasulatan. ■

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa Ezra Taft Benson, “The Book of Mormon Is the Word of God,” *Tambuli*, Mayo 1988, 2.

Mubo ug Direkta

Nganong kinahanglan pa man ko
nga mag-ampo

nga nag-ampo na man ko uban sa
akong pamilya?

Hunahunaa nga nanlimbasug ka sa usa ka personal nga problema. Komportable ka ba nga mopakigbahin sa imong panlimbasug diha sa grupo, o mas pillion ba nimo nga isulti sa pribado ngadto sa usa ka tawo?

Si Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985) mitudlo: “Ang uban nga mga butang labing mapahayag sa pribado nga pag-ampo, diin kita dili kinahanglang maghunahuna mahitungod sa oras o sa pagkakumpidensyal sa atong mga pag-ampo.

Ang pag-ampo nga mag-inusara bililhon kaayo ug makahatag og kaayohan.

“Ikaw kinahanglan mag-ampo sa makusog nga tingog ingon usab diha sa imong kasingkasing; oo, sa atubangan sa kalibutan ingon usab sa tago, sa dayag ug ingon usab sa inusara” (D&P 19:28).

Ang pag-ampo nga mag-inusara makatabang kanato sa paglikay sa kaulaw o pagpakaaron-ingnon, bisan unsa nga nagpabiling pagpanglingla; makatabang kini kanato sa pag-abli sa atong mga kasingkasing ug hingpit nga matinuoron ug madungganon sa pagpahayag sa tanan natong mga pangandoy ug mga kina-iyá.”¹ Kanang butang nga kita dili komportable nga i-ampo diha sa atong pamilya nga mga pag-ampo mahimo—ug sa kanunay kinahanglan—nga ipahayag diha sa pribado nga pag-ampo.

Ang atong personal nga mga pag-ampo nagtugot kanato nga mahimong labing madayganon sa atong mahigugmaon nga Langitnong Amahan ug hisgutan ang mga labing gikahadlokang ug mga gitinguha sa atong mga kasingkasing. Diha sa pag-ampo ni Joseph Smith sa pribadong paagi nga iyang nadawat ang

Ang akong pamilya motan-aw og mga salida
nga alang lamang sa mga
hingkod. Ang paggahin og panahon

uban kanila importante, busa unsaon

man nako sa pagpasabut kon nganong dili

ko motan-aw niadtong mga salidaha?

Ang pagpili sa matarung kauban sa imong pamilya mahimong ingon usab ka lisud kauban sa imong mga higala—usahay gani mas lisud pa. Maayo nga dili nimo gustong ipaubos ang imong mga hiyas. Bisan kon kini dili mabati nga ingon niini karon, ang pagbutang og una sa Dios sa imong kinabuhi mopanalangin sa imong pamilya ug motugot kanimo nga mahimong ehemplo ngadto kanila. Apan sila imo pa gihapon

nga pamilya, ug importante nga mogahin og panahon uban kanila. Makasugyot ka og laing mga salida nga imong nahibaloan nga makapadasig o mga kalihokan sama sa mga dula o pag-hike.

Mahinungdanon nga pahibaloan ang imong pamilya sa imong mga sumbanan sa sinsero, mapaubsanon nga paagi. Sulti sa tinuod ngadto kanila kon nganong imong gipili nga dili motan-aw sa pihong matang sa mga salida. Pag-ampo nga ikaw adunay kalig-on sa pagsulti

pagpadayag nga mao ang si-nugdanan sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo. Ang pagpakig-istorya ngadto sa atong Langitnong Amahan sa personal nga paagi nagtugot kanato nga mahimong mas madawaton sa mga pag-aghat sa Espiritu nga gitumong alang sa atong kaayohan.

Hinoon, ang pamilya nga pag-ampo hilabihan usab ka bilihon—kini nagtugot kanato nga mas mapaduol ngadto sa atong Amahan sa Langit ug makabaton og espirituhanon nga mga kasinatian uban sa atong pamilya. Sama sa gitudlo ni Presidente Kimball, “Ang Simbahan nag-awhag nga kinahanglang adunay pamilya nga pag-ampo matag gabii ug matag buntag.”² ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Spencer W. Kimball, “Pray Always,” *Tambuli*, Mar. 1982, 2.
2. Spencer W. Kimball, “Prayer,” *New Era*, Mar. 1978, 15.

niini ngadto kanila ug adunay diwa sa pagsinabtanay. Unta, ang imong pamilya motahud kanimo tungod niini, ug ikaw motabang nga mapabilin ang Espiritu diha sa imong kasingkasang samtang imong gisalikway ang bati nga salida. ■

Ang akong igsoong lalaki naglisud sa paghukom kon ang Simbahan tinuod ba. Unsaon man

nako sa pagtabang kaniya?

Suportahi siya; gikinahanglan niya nga mobati og gugma—dili pagpamugos—gikan sa iyang pamilya. Ikonsiderar ang pagpangutana kaniya kon unsa ang iyang mga problema ug mga pagduhaduha. Pahumana siya og sulti nganha kanimo sa tanan niya nga mga problema sa dili pa ikaw motubag. Basin kon ang iyang mga problema sosyal o personal, imbis nga pagtuo. Tingali dili nimo mahatag ang tanang mga tubag nga iyang gipangita, apan ikaw makapasalig kaniya nga ang mga solusyon makit-an ra.

Hangyoa siya sa pag-ampo uban kanimo mahitungod sa iyang mga kabalaka ug awhaga usab siya sa pag-ampo nga siya ra mahitungod niini. Magmahimong sensitibo sa kamatuoran nga ang ubang tawo nagkinahanglan og mas taas nga panahon sa pagdawat og mga tubag kay sa uban, ilabi na kon kinahanglan nila nga mosuta sa mga butang nga sila mismo. Mahimo kang mobasa uban kaniya mahitungod sa pag-ampo ug sa pag-angkon og pagpamatuod gikan sa Alma 32, 3 Nephi 17, o Moroni 10. Usab, mahimo ka nga moawhag kaniya sa pagpakig-istorya sa inyong mga ginikanan, sa inyong bishop o presidente sa branch, o sa uban nga matinudanon nga mga miyembro sa Simbahan nga nakaagi sa susama nga mga problema.

Kon giaghat, ihatag ang imong pagpamatuod ngadto kaniya. Pahibaloa siya kon unsay

imong gibati mahitungod sa ebanghelyo.

Katapusan apan dili kinaminusan, hinumdumi nga ang Espiritu mao ang mohatag og pagsaksi sa kamatuoran. Aron maangkon ang pagpamatuod o makaamgo nga aduna na siya niini, ang imong igsoong lalaki kinahanglang makat-on kon unsaon sa pag-ila ang Espiritu Santo. Mahimong nagkinahanglan kini og panahon, ug dili mahimong ipugos. Mahimo ka nga mosulti kaniya og mga kamatuoran sa tibuok adlaw, apan pinaagi lamang sa usa ka makahuluganon nga koneksyon uban sa Espiritu nga siya makaangkon og pagpamatuod.

Pag-ampo alang kaniya ug awhaga siya, suportahi siya ug paminawa siya, apan hinumdumi nga gawasnon siya sa pagpili. Makapili siya sa labing maalamon nga paagi pinaagi sa pagsunod sa giya sa Espiritu. ■

Tabangi ang mga minahal sa kinabuhi nga makaangkon og pagpamatuod pinaagi sa pagbasa gikan sa mga kasulatan ug sa pagtudlo kanila kon unsaon sa pag-ila sa pagsaksi sa Espiritu Santo.

I-e-mail ang inyong mga pangutana ngadto sa liahona@ldschurch.org, uban ang “To the Point” diha sa linya sa hilisgutan.

DIHA SA PRESENSYA SA MGA ANGHEL

Sa dihang gi-set apart ko isip usa ka misyonaryo, ang akong presidente sa stake mihatag kanako og saad nga usahay akong mabati ang presensya sa mga anghel ug sila manalipod kanako.

Ni Samuel Gould

Pagka 2003 gitawag ko sa pag-serbisyo og misyon didto sa Ivory Coast, sa kasadpang Africa. Samtang nagsiksik ko, akong nahibaluan nga ang nasud daw nahilagum sa kanunay nga gubat nga sibil, apan nahupay ko sa kasayuran nga adunay ceasefire sa dapit. Dugang nga kahupay ang miabut sa dihang gi-set apart ko. Ang presidente sa stake mihatag kanako og saad nga samtang nagserbisyo ko, usahay akong mabati ang presensya sa mga anghel ug sila manalipod kanako. Gisaaran usab ako nga kon ako magmasulundon, luwas ko nga makapauli.

Sa unang mga bulan sa akong misyon, ang presidente sa misyon mitambag kanamo sa pagpangandam. Sa among apartment sa kinapuserang siyudad sa Abidjan, nag-andam kami og tulo ka adlaw nga suplay sa pagkaon ug tubig, ug panahon sa mga miting nakadawat kami og pagbansay-bansay kabahin sa unsay buhaton kon ang kagubot moabut.

Sa gihapon, nahadlok kami sa dihang ang mga rebelde miguba sa ceasefire pagka Nobyembre 4, 2004. Ang among mga lider sa misyon mihatag kanamo og alas 6:00 sa gabii nga curfew. Atol sa among katapusang appointment sa pagtudlo pagkasunod adlaw, nakadungog kami og kalit nga pagpamomba. Diha dayon among

gitapus ang pag-ampo, gibinlan ang pamilya og kapitulo gikan sa Basahon ni Mormon nga basahonon, ug nagdaling mipauli. Ang laing magkompanyon sa among apartment miabut wala madugay sunod kanamo. Ang mga asistent mitawag ug misulti kanamo nga dili mogawas sa among mga apartment ubos sa bisan unsa nga kahimtang—dili alang sa simbahan o bisan sa pagkaon. Among nahibaluan nga ang pipila ka French nga mga peacekeeper namatay sa mga air strike, busa giataki sa France ang airport sa mga sundalo, nga nakapapiang sa gamay nga Ivorian air force. Agig reaksyon, daghang mga kagubot ang nahitabo sa siyudad.

Napulo ka liboan ka mga nagprotesta ang nagbahis sa mga kadalan, nagwara-wara og mga atsa, gipangguba ang mga tindahan sa mga French, ug gipanghasi ang mga balay diin gituohan nga gipuy-an sa mga French. Gikan sa among bintana, among makita ang hulagway sa kapintas. Nasayud kami nga anaa kami sa kakuyaw tungod sa among puti nga pamanit.

Pagka Dominggo sa hapon, Nobyembre 7, taliwala sa mga tingog sa pagsinggit, mga buto sa armas, ug mga pagpamomba, nagpahigayon kami og sakrament miting sa among apartment nga may upat lamang ka mga partisipante. Human sa pagpanalangin ug pagpasa sa pan ug sa tubig gikan sa

among tulo ka adlaw nga suplay sa pagkaon, matag usa kanamo mipakigbahin og kasulatan ug mihatag sa pagpamatuod. Akong gibasa ang Doktrina ug mga Pakigsaad 84:88: “Ug kinsa kadto nga modawat kaninyo, didto atua usab Ako, kay Ako molakaw diha sa inyong atubangan. Ako anaa sa inyong tuo nga kamot ug sa inyong wala, ug ang akong Espiritu mahimo nga anaa sa inyong mga kasingkasing, ug ang akong mga anghel anaa libut kaninyo, aron sa pagtabang kaninyo.” Samtang ako nagbasa, namalandong ako sa panalangin nga gihatag kanako sa akong presidente sa stake, ug ako nasayud nga ako luwas ra.

Anaa ra kami sa among apartment sulod sa usa ka semana. Ang mga lider sa ward ug mga miyembro mibisita kanamo ug gidad-an kami og pagkaon. Usa ka miyembro gani ang mikuha sa among mga mensahe og gi-e-mail sa among mga pamilya, sa pagpahibalo kanila nga luwas ra kami. Kini nga tabang sa mga miyembro talagsaon kaayo! Nianang higayuna, ang among mga pamilya ug ang mga miyembro sa Simbahan sa tibuok kalibutan nag-ampo alang sa among kaluwasan. Samtang nag-ampo ang akong pamilya, gibati nila ang kasiguroan nga OK ra ko.

Pagka Biyernes, Nobyembre 12, ang among pagbakwit nagsugod. Ang Ivorian nga mga miyembro sa Simbahan midala kanamo

agi sa kadalanan sa Abidjan, ug bisan og nakadungog kami og mga balita nga ang uban nga mga refugee gipasi-pad-an, naabut kami nga luwas agi sa mga ali ngadto sa panimalay sa ambasadador nga British. Dayon ang British nga mga kasundalohan mipabakwit kanamo gikan sa nasud, ug ang mga pag-ampo sa akong pamilya gidungog sa dihang nakita nila ang duha ka lain pa nga mga elder ug ako diha sa balita nga gipabakwit. Inig ngitngit sa kagabhion, ang mga miyembro magdala og laing dili African nga mga misyonaryo ngadto sa mission home. Gikan didto ang Italian air force midala kanila ngadto sa Ghana, diin kami ghihisa.

Bisan pa man sa daghang mga pagpangataki sa mga langyaw sa tibuok nasud, walay misyonaryo ang napasipad-an atol sa mga kagubot, ug walay mga apartment sa mga misyonaryo ang gipanglungkab. Tungod kay naminaw kami sa tambag sa presidente sa misyon, luwas kami sa panimalay sa dihang ang kagubot miabut ug aduna kami mga suplay nga gikinahanglan aron kami mabuhi. Ug gani mas labaw pa ka makapahupay kay sa proteksyon sa military mao ang pagkasayud nga anaa kanamo ang proteksyon sa Ginoo.

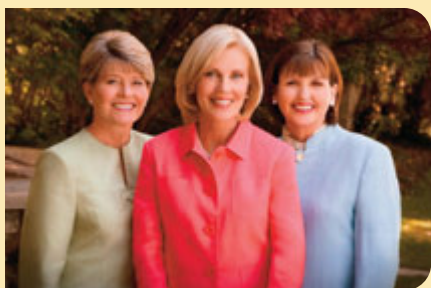
Sa dihang gibakwit kami, akong nahibaloan nga nianang Domingo sa hapon human sa among sakrament miting, usa ka grupo sa mga nagprotesta nangandam aron sa pag-ataki sa among apartment. Usa sa among mga silingan misinggit, "Dili sila mga French!" apan wala sila mobiya. Sa katapusan, laing silingan ang misinggit, "Mga misyonaryo sila!" ug ang mga manggugubot namahawa. Nahinumduman nako pag-usab ang mga pulong, "Ang akong Espiritu mahimo nga anaa sa inyong mga kasingkasing, ug ang akong mga anghel anaa libut kaninyo," ug akong naamgohan nga akong gisunod ang saad gikan sa panalangin sa akong presidente sa stake. Akong nakita ang panagna nga natuman. ■

Note: Ang mga kahimtang sa Ivory Coast milambo niadto pang 2004. Ang dili lumad nga mga misyonaryo nagserbisyo na usab karon didto.

2011

nga Tema sa Mutual

“Kami nagtuo sa pagkamatinuoron, pagkamatinud-anon, pagkaputli, pagkamanggiloloy-on, mahiyason ug sa pagbuhat sa matarung ngadto sa tanan nga mga tawo; sa pagkatinuod, kami mahimo nga moingon nga kami nagsunod sa tambag ni Pablo—Kami nagtuo sa tanan nga mga butang, kami naglaum sa tanan nga mga butang, kami nakalahutay sa daghan nga mga butang, ug naglaum nga makalahutay sa tanan nga mga butang. Kon adunay mga butang nga mahiyason, matahum, o maayo og dungog o dalaygon, kami naninguha sa pagpangita niining mga butanga” (Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:13).

Elaine S. Dalton (tunga), presidente; Mary N. Cook (wala), unang magtatambag; ug Ann M. Dibb (tuo), ikaduhang magtatambag.

David L. Beck (tunga), presidente; Larry M. Gibson (wala), unang magtatambag; ug Adrián Ochoa (tuo), ikaduhang magtatambag.

KAMI NAGTUO!

Sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women

Kami nagtuo nga ang usa ka mahiyason nga batan-ong babaye, giniyahan sa Espiritu, makausab sa kalibutan. Isip kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women, among naobserbahan ang batan-ong mga babaye nga nagbuhat sa unsay ilang gituohan nga sakto, nagbarug isip saksi, nagsunod sa mga baruganan sa ebanghelyo, ug tinuoray nga naghimo og kalainan. Talagason ang mahimo sa usa ka batan-ong babaye kon siya mahiyason, maminaw sa ligdong, hinay nga tingog sa Espiritu Santo, ug dayon mobuhat!

Sa dihang gisulat ni Joseph Smith ang ikatrese nga artikulo sa hugot nga pagtuo, iyang gipahayag ang tanang butang nga atong mahimo ug kinahanglan gayud nga tinguhaon ug mamahimong sama sa mga tumutuo. Nasayud si Joseph Smith nga kinahanglan gayud kitang motuo sa mga sumbanan ug mga mithi ug maninguha sa pagpangita niini nga mga butang aron makabaton sa gahum ug kalig-on sa Espiritu Santo. Nasayud siya nga kita kinahanglan nga mosunod sa Manluluwas diha sa pulong ug sa buhat. Nasayud siya nga ang pagbuhat niini moandam kanato nga mahimong takus sa mga panalangin sa templo.

Tuohi ang Inyong Kaugalingon

Unsaon man ninyo kini sa pagbuhat? Unsaon man ninyo sa pagdala sa uban sa pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas, pagpuyo og usa ka mahiyason nga kinabuhi, ug pagpangandam sa templo? Una, tuohi ang inyong kaugalingon! Ang inyong kaisug ug kalig-on makatabang kaninyo nga mahimong usa ka lider, ug ang inyong pasalig mohimo og dakong kalainan niining tuiga. Ang inyong mga ideya, mga paglambo, ug mga buhat makahulma sa kalibutan karon ug sa umaabut.

Tungod sa kalibutan sa teknolohiya nga inyong gipuy-an, kamo adunay abilidad sa pagpakatap sa

yuta niadtong mga butang nga mahiyason, matahum, ug dalaygon. Anaa sa tumoy sa inyong mga tudlo ang abilidad sa pagpamatuod sa ebanghelyo ni Jesukristo ngadto sa tibuok kalibutan. Wala gayud mahitabo kaniadto nga adunay usa ka henerasyon nga may sama nga abilidad, panalangin, ug oportunidad.

Tulo ka mga Butang Dugangan og Usa—Matag Adlaw!

Kami nagtuo diha kaninyo. Karon ang panahon sa paghiusa ug pagsugod sa usa ka pagbag-o nga mohatag kaninyo og gahum ug mopanalangin sa uban. Kami nagdapit kaninyo sa pagpadayon sa pagbuhat og tulo ka mga butang matag adlaw—pun-an og usa.

1. Pag-ampo matag buntag ug matag gabii.
2. Pagbasa sa Basahon ni Mormon labing minus lima ka minutos matag adlaw.
3. Pahiyum!
4. Agig dugang, kami nagdapit kaninyo sa pagsunod ug pagtuman sa mga sumbanan diha sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*. Himoang pamilyar kini nga mga sumbanan. Ipakigbahin kini sa uban. Ug *magma-himong* ehemplo sa mga tumutuo.

Niining tuiga, tuo. Tuo nga kamo anak nga babaye sa Langitnong Aman, kinsa naghigugma kaninyo ug motabang kaninyo. Tuo sa Manluluwas nga si Jesukristo. Siya ang inyong kahayag. Siya ang inyong paglaum. Siya ang inyong ehemplo ug Manunubos. Tuohi ang inyong kaugalingon! Tuo diha sa gahum sa tanang batan-ong mga babaye nga nagsunod sa mga sumbanan. Dungan tanan kita makapangita niadtong mga butang nga mahiyason, matahum, ug dalaygon. Kitang tanan makahimo og kalainan sa atong kalibutan.

Kami nagtuo nga kamo ang henerasyon kansang pagtuo ug mga binuhatan mousab sa kalibutan. Kami nagtuo diha kaninyo! ■

PAGKAHIMONG USA KA MATINUD-ANONG LALAKI NGA ADUNAY PRIESTHOOD

Sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Men

Sa dili pa kamo mogradwar sa Primary, daghan kaninyo ang nakasag-ulo sa ikatrese nga artikulo sa hugot nga pagtuo ug unta makasag-ulo pa gihapon niini sa kinasingsing. Niining tuiga isip kapangulohan kami naghagit kaninyo sa pagpadayon lapas pa sa simple nga pagsag-ulo ug tinuoray nga magkat-on kon unsay gipasabut ni Propeta Joseph Smith sa dihang siya miingon nga kami nagsunod sa tambag ni Pablo. Naghangyo kami kaninyo nga tun-an og maayo ang matag kinaiya nga gihisgutan diha sa ikatrese nga artikulo sa hugot nga pagtuo, ang tema sa Mutual niining tuiga. Kami nagdapit kaninyo sa pagbuhat sa unsay inyong nakat-unan. Ug kami nagdapit kaninyo nga ipakigbahin sa uban ang kalipay nga nahatag nganha sa inyong kinabuhi sa pagsunod niini nga mga sumbanan.

Kini nga sumbanan sa pamatasan sama ra sa usa nga inyong gigamit sa bag-o nga programa sa Katungdanan ngadto sa Dios: pagkat-on, pagbuhat, pagpakigbahin. Ang pagsunod niining tulo ka simple nga mga lakang motabang kaninyo nga mahimong usa ka matinud-anon nga lalaki nga adunay priesthood.

Ang ikatrese nga artikulo sa hugot nga pagtuo namahayag sa tinipik, “Kami nagtuo sa *pagka* matinuoron, pagkamatinud-anon, pagkaputli, pagkamanggiloloy-on, [ug] mahiyason” (em-pasis gidugang). *Ang*

pagkakamo mas labaw pa kay sa giunsa ninyo sa pagbuhat—kini nagpasabut kon si kinsa kamo. *Ang pagka* matinuoron, pagkamatinud-anon, pagkaputli ug uban pa nakapahimo kaninyong lahi sa kasagaran nga batan-ong mga lalaki nga kaedad ninyo. Kon makita sa uban ang maayo nga mga kinaiya nga anaa kaninyo, gusto nila nga maangkon ang unsay anaa kaninyo. Samtang kamo magkat-on sa inyong mga katungdanan sa priesthood ug mobuhat niini, ma-usab kamo. Sa inyong paglakaw aron “pagbuhat sa matarung ngadto sa tanan nga mga tawo,” kamo mopanalangin ug mousab sa mga kinabuhi sa mga tawo.

Maayo nga mga Ehemple

Si Ben usa ka maayo nga ehemple mahitungod sa pagtabang sa uban ug usa ka panalangin sa ilang mga kinabuhi. Nangita siya sa mga tawo nga dili ingon ka sikat o wala mobati nga apil. Mas naghunahuna siya sa uban kay sa iyang kaugalingon. Sa dihang si Kelon mibalhin sa ward ni Ben, gihulagway ni Kelon ang iyang kinabuhi nga “walay pulos kondili lingaw-lingaw lang” nga mipaingon sa sayop nga direksyon. Gibati niya ang kahaw-ang. Apan tungod sa mga ehemple sa iyang mga higala nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug ilabi na nianang iyang suod nga higala, si Ben, iyang nakita nga adunay mas maayo nga dalan. Si Ben midapit kang Kelon sa pag-apil sa mga kalihokan sa Simbahan. Niadto nga mga

kalihokan namatikdan ni Kelon nga adunay butang nga lahi sa batan-ong mga lalaki didto. Gusto niya nga mahimong sama kanila. Dili siya sigurado kon unsa kadto, apan nasayud siya nga gusto niya kini. Gusto niya nga magmalipayon sama kanila.

Nag-ampo siya sa Dios ug nasayud nga gikinahanglan siya nga mopasakop sa Simbahan. Gibunyagan ni Ben ang iyang suod nga higala sa dihang nag- edad sila og 16. Si Kelon misulti mahitungod sa iyang bunyag, “Sa katapusan akong nakaplagan ang kalinaw, ug gibati nako ang mahigugmaong mga bukton sa Manluluwas sa akong pagkawas gikan sa bunyaganan. Nagpasalamat ko sa buotan nga mga higala kinsa nagsunod sa unsay ilang gituohan.”

Gahum sa Aaronic Priesthood

Ang Doktrina ug mga Pakigsaad 58:27–28 nag-ingon nga “ang mga tawo kinahanglan nga matinguhaon nga moapil diha sa usa ka maayo nga katuyoan,” mobuhat og “daghan nga mga butang diha sa ilang kaugalingon nga gawasnon nga kabubut-on” aron “magpahinabo sa daghan nga pagkamatarung; kay ang gahum anaa kanila.” Ang gahum anaa kaninyo. Gisalig nganha kaninyo ang gahum sa Aaronic Priesthood. Kami naghigugma kaninyo, ug kami nasayud nga makahimo kamo og mahinungdanon nga mga butang sa inyong pagkamatinud-anong lalaki nga adunay priesthood. ■

Sa imong paglakaw aron “pagbuhat sa matarung ngadto sa tanan,” ikaw mopanalangin ug mousab sa mga kinabuhi sa mga tawo.

Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:13

Ang Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo nagagikan sa usa ka sulat nga gisulat ni Propeta Joseph Smith niadtong 1842 ngadto sa editor nga ginganlan og John Wentworth. Una kining gimantala sa pamantalaan sa Simbahan nga Times and Seasons didto sa Nauvoo ug sukad niadto nahimong kabahin sa ulahing adlaw nga kasulatan.

Kami Nagtuo

“[[Kini] nga artikulo sa atong hugot nga pagtuo mao ang usa sa nag-unang mga pamahayag sa atong teyolohiya.

Kita kinahanglan nga mobalik-balik sa pagpamalandong niini. Dayon, sa higayon nga kita tintalon sa pagbuhat og bisan unsa nga butang nga dili maayo o dili matinuoron o imoral, adunay moabut sa atong mga hunahuna uban sa dakong gahum kining mahinungdanon, malukpanon nga pamahayag mahitungod sa moral nga mga baruganan sa atong pamatasan.”

Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008), “Fear Not to Do Good,” *Liahona*, Peb. 2000, 5.

Pagkaputli

“Ang tawhanon nga sekswalidad dili lamang may kalabutan sa pisikal. Gani, ang kaputli ug kamaunungon nagsugod diha sa espiritu, dili diha sa lawas. Mao kini ang mga pagpahayag sa kahimtang sa atong espiritu. Kon ang atong espiritu nahisubay sa mga kamatuoran sa ebanghelyo, gusto kita nga mosunod sa taas nga mga sumbanan, ug makita sa atong mga binuhatan kana nga tinguha. Sa ingon, ang kaputli ug ang kamaunungon labaw pa sa sekswal nga paglikay sa dili pa ang kaminyoon ug sekswal nga kamaunungon human sa kaminyoon. Nagpahayag kini sa matang sa atong spirituhanon nga kinabuhi.”

Terrance D. Olson, “Truths of Moral Purity,” *Liahona*, Okt. 1999, 31.

Pagkamanggiloloy-on

Ang pagkamanggiloloy-on mao ang pagkamabination ug pagkamang-gihatagon, sa pulong nga—pagbuhat og matarung. Sa panahon sa Iyang pagpangalagad si Jesukristo “nagpa-ngadto-adto sa paghimog mga kaa-yohan, . . . kay ang Dios uban man kaniya” (Mga Buhat 10:38). Kon kamo magpuyo sa inyong kinabuhi uban sa pagkamanggiloloy-on, ang Dios molig-on ug mobayaw kaninyo.

Tambag ni Pablo

Tan-awa sa Mga Taga-Filipos 4:8, nga kabahin sa usa ka sulat gikan ni Apostol Pablo ngadto sa mga Santos sa Filipos.

13 Kami nagtuo sa ‘pagkama-tinuoron, pagkamatind-anon, ‘pagkaputli, pagkamanggiloloy-on, mahiyason ug sa ‘pagbuhat sa matarung ngadto sa tanan nga mga tawo sa pagkatinuod, kami mahimo nga moingon nga kami nagsunod sa ‘tambag ni Pablo—Kami nagtuo sa tanan nga mga butang, kami ‘naglaum sa tanan nga mga butang, kami ‘nakalahutay sa daghan nga mga butang, ug naglaum nga makalahutay sa tanan nga mga butang. Kon adunay mga butang nga ‘mahiyason, matahum, o maayo og dungog o dalaygon, kami naninguha sa pagpangita niining mga butanga.

Panguha sa Pagpangita Niining mga Butanga

Basaha ang seksyon sa “Kalingawan ug ang Media” sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* (pahina 17). Ang kalingawan ba nga inyong gipili nahisubay niining mga sumbanan ug

sa ikatrese nga artikulo sa hugot nga pagtuo? Ikonsiderar ang pagsulat sa inyong journal mahitungod kon sa unsang paagi kamo napanalanginan pinaagi sa pagpili og matarung nga media.

Mahiyason

“Ang hiyas ‘usa ka pattern sa hunahuna ug kinaiya nga gibase sa taas nga moral nga mga sumbanan’ (*Isang-yaw ang Akong Ebanghelyo*, 143).

Kini naglangkob sa kaputli ug moral nga kalimpyo. Ang hiyas nagsugod diha sa kasingkasing ug diha sa hunahuna. . . . Kini mao ang katingbanan sa liboan ka gagmay nga mga desisyon ug mga lihok. . . . Ang hiyasnon nga mga babaye ug mga lalaki nagbaton og hilum nga dignidad ug kalig-on sa sulod. Sila masaligon tungod kay sila takus sa pagdawat ug pagagiyahan pinaagi sa Espiritu Santo.”

Elaine S. Dalton, kinatibuk-ang presidente sa Young Women, “Usa ka Pagbalik sa Pagkahiyason,” *Liahona*, Nob. 2008, 78–80.

Kinahanglan Ka nga Mag-seminary

Ang kaswal nga sugyot sa usa ka higala nakatabang sa pag-usab sa akong kinabuhi.

Ni Lisa Pace

“**L**isa, kinahanglan ka nga mag-seminary,” si Ashley kaswal nga mihisgut. Sa among atubangan mao ang mga folder nga nagpakita sa mga lista sa pilionon nga klase alang sa sunod nga tuig sa pag-eskwela, sa among pagsugod sa high school.

Blangko ko nga mitan-aw sa akong higala, sa katapusan naning-kamot sa pagpahiyum. Dili ko gahanan nga mosulti kaniya, apan ang seminary mao ang butang nga layo ra kaayo sa akong hunahuna. Nianang higayuna dili kaayo ko aktibo nga miyembro sa Simbahan, nga mao ang akong kahintang hapit sa tibuok nakong kinabuhi. Sulod sa pipila ka mga katuigan, nagdako ko nga nahibalo og gamay sa ebanghelyo apan wala makadawat og lig-ong pagpamatuod mahitungod sa kamatuoran niini.

Dihang mipauli ko human sa klase nianang adlaw, ang panglantaw mahitungod sa seminary nakapaintriga kanako. Si Ashley, ingon man usab ang akong uban nga mga higala, ang tanan mora og naghinamhinam kaayo nga mahimong kabahin niini. Ako adunay tinguha sa pagbuhat unsa ang gibuhat sa akong mga higala, bisan kon wala ako makasabut sa unsay ilang gibuhat o kon nganong gibuhat nila kini. Human nako hisguti ang akong plano ngadto sa akong mga ginikanan ug nakuha ang ilang pagtugot, nakahukom ko nga mag-seminary sa akong unang tuig sa high school.

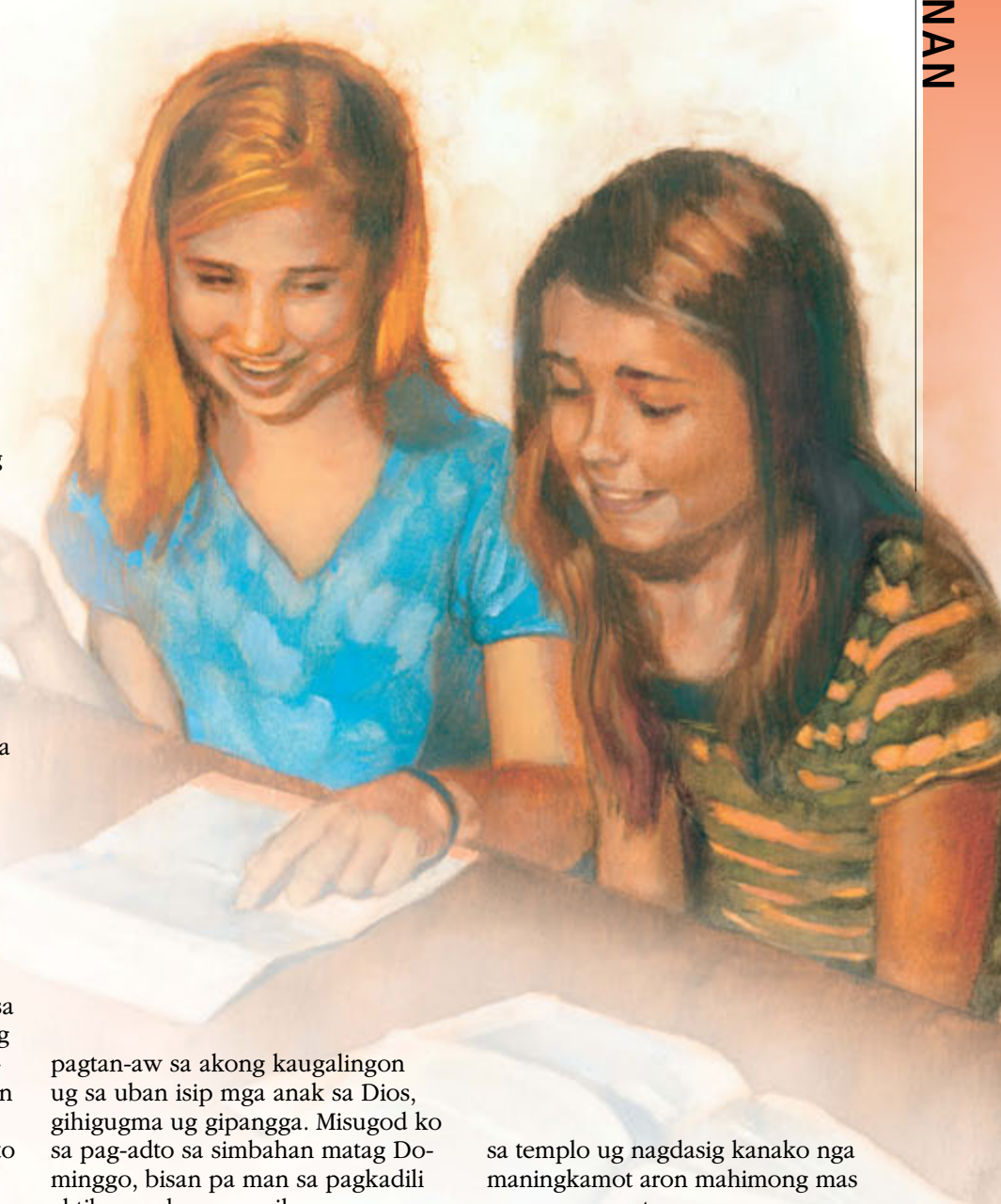
Wala ko masayud kon unsay bug-at nga resulta nianang simple nga buhat nga mahimo sa akong kinabuhi. Ang akong unang tuig sa seminary nakapausab sa akong kinabuhi sa dihang nagsugod ko sa

pagtan-aw sa akong kaugalingon ug sa uban isip mga anak sa Dios, gihigugma ug gipangga. Misugod ko sa pag-adto sa simbahan matag Dominggo, bisan pa man sa pagkadili aktibo sa akong pamilya.

Nahuman na ko karon sa high school, apan kanunay gayud ako nga mapasalamaton alang sa seminary. Atol nianang orasa sa matag adlaw, natubag ang akong mga pag-ampo ug ang akong pagpamatuod nalig-on. Ang seminary nagtabang kanako sa pagpangandam alang sa kaminyoon

sa templo ug nagdasig kanako nga maningkamot aron mahimong mas maayo pa nga tawo.

Nasayud ko nga ang Dios nagpangga sa matag usa kanato. Nasayud ko nga ang seminary usa ka panalangin nga nagtabang kanako nga matukod diha sa lig-on nga sukaranan ni Jesukristo. Ako moawhag kaninyo sa pag-enroll sa seminary. Mobag-o usab kini sa inyong kinabuhi. ■

Atong Luna

NAHADLOK NGA MAG-USAB

Ni Olivia Ghafoerkhan

Nagtubo ako nga usa ka Kristiyano. Bisan tuod ang akong pamilya dili gayud relihiyoso, ang akong amahan motudlo nako kanunay sa pag-buhat unsay akong gituohan nga tinuod.

Sa sayong bahin sa akong pagkatin-edyer miagi ko og daghan kaayong mga pag-sulay. Operasyon sa likod, pagdiborsyo sa akong mga ginikanan, pagkasakit sa akong inahan, ug pagbantay sa mang-hud nga babaye nakapalagot nako ug mayubiton. Dayon pipila ka mga bulan sa wala pa ako mag-15 anyos, akong nahimamat ang mga misyonaryo. Sila si Elder Johnson ug Elder Chadwick mitudlo nako sa ebanghelyo.

Mibasa ko sa Basahon ni Mormon, apan dili gusto nga mohimo sa mga kausaban nga gisulti nako sa mga elder. Giingnan nako sila nga ang kausaban sobra na ug hapit maingnan sila sa pagbiya na lang nako. Mitan-aw ko ug sa akong pagsulti niadto nga mga pulong ug nagkasugat sa mata ni Elder Chadwick. Usa ka luha ang miagas sa iyang aping, ug mibati gayud ako og kaulaw. Giingnan nako sila nga motawag ko pagkasunod adlaw.

Mipauli ko gikan sa simbahan ug gihuman ang pag-basa sa Basahon ni Mormon sa unang higayon. Dayon

miluhod ko, nga wala gayud nako mabuhat sukad, ug nangutana sa Dios kon tinuod ba kini. Wala gayud sukad ako makapangutana sa Dios kaniadto. Nahadlok kaayo ko nga mag-usab. Human makasulti ko og “amen,” kalma ug kalinaw nga pagbati ang miabut nako. Nasayud ko nga ako adunay Langitnong Amahan nga nagmahal nako, nasayud ako nga ang Basahon ni Mormon tinuod, ug nasayud ko nga ako makausab.

Paglabay sa napulo ka adlaw nabunyagan ko. Ang akong mga ginikanan mitambong sa akong bunyag. Bisan og ako pa gihapon ang miyembro sa akong pamilya, ako adunay hugot nga pagtuo nga moabut ang adlaw nga sila usab moluhod ug mangutana sa Dios. Nagbasa ako sa Basahon ni Mormon sa ikawalo nga higayon karon, ug sama kini ka nindot sa unang higayon. Nasayud ko nga ang Basahon ni Mormon tinuod. Kini adunay gahum sa pag-usab sa mga tawo. ■

ANG AKONG PAGPAMATUOD MAHITUNGOD SA PAG-AMPO

Ang mga pag-ampo dili sa kanunay tubagon sa paagi nga inyong gilauman o gidahuman. Hunahunaa kon alang sa unsa ang inyong pag-ampo ug paminaw sa unsay inyong gibati. Hinumdumi kanunay nga ang Ginoo nahigugma kaninyo ug motubag sa inyong mga pag-ampo. Tingali gitubag na Niya kini, ug kinahanglan lang ang pag-ila sa tubag.

Mary M.,
edad 17,
England

SA paghatag ngadto sa Atong Luna, i-e-mail ang inyong istorya, mamugnaon nga litrato, o komentaryo sa liahona@ldschurch.org, nga may “Our Space” diha sa linya sa hilisgutan. Paliug ilakip ang inyong pangalan, petsa sa pagkatawo, ward o branch, stake o district, ug pagtugot sa ginikanan (ang e-mail madawat ra). Ang mga gisumiter mahimo nga i-edit alang sa gitason o sa pagklaro.

MAAYO NGA MAHIMONG

IMPORTANTE

APAN MAS IMPORTANTE NGA MAHIMONG

MAAYO

DETAILE SIKAN SA SUFFER LITTLE CHILDREN TO COME UNTO ME (PADUOLA KANAKO ANG GAGMAYNG MGA BATA), NI CARL HEINRICH BLOCH, GIGAMIT NGA MAY PAGTUGOT SA NATIONAL HISTORIC MUSEUM SA FREDERIKSBORG SA HILLERØD, DENMARK, DILI MAHIMONG PAKOPYAHAN

Unta Tawgon ? Ko Nila sa Misyon ●

Ni Loran Cook

Tingali nakadungog kamo sa kanta sa Primary nga “Unta Tawgon Ko Nila sa Misyon.” Gani adunay laing importante nga kanta sa mga bata mahitungod sa pagserbisyo og misyon. Nag-ingon kini: “Gusto ko karon mamisyonaryo. Bisan kon gamay pa ako.”¹ Si Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miuyon. Miingon siya, “Ang mga kabatan-onan kinahanglang mopasalig sa ilang mga kaugalingon sayo pa sa ilang kinabuhi sa ideya sa usa ka misyon.”²

Hinoon, ang kasayuran nga kamo kinahanglan nga moserbisyo og misyon ug ang pagbati nga andam nga moserbisyo duha ka managlahi nga mga butang. Asa man kamo magsugod? Ang pagpalig-on sa inyong pagpamatuod ug ang kahibalo sa ebanghelyo mao ang duha ka labing mahinungdanong mga butang nga inyong mahimo. Sa ubos mao ang pipila ka mga paagi nga kamo makaandam sa pagserbisyo og misyon.

1. Hugot nga pagtuo

Kinahanglan nga atong palambo ang atong hugot nga pagtuo matag adlaw. Si Jesukristo mitudlo, “Kon kamo adunay hugot nga pagtuo kanako kamo makabaton sa gahum sa pagbuhat sa bisan unsa nga butang nga maayo ngari kanako” (Moroni 7:33).

- Pagtuon sa mga kasulatan. Kini nagtudlo ug nagpamatuod kang Jesukristo.
- Paggamit sa hugot nga pagtuo sa pagsulbad sa personal nga mga problema. Ang pagbaton og hugot nga pagtuo kang Jesukristo makahupay kaninyo sa lisud nga mga panahon ug motabang kaninyo sa pagbuntog sa tanang mga babag.

- Pagbaton og mas lig-on nga pagkontrolar sa inyong lawas ug sa hunahuna pinaagi sa pagkat-on sa kaimportante sa edukasyon, kalig-on, ug kahimsog.
- Pagpadayon sa paghinulsol, pagsunod sa mga sugo, pagpuasa, ug pag-ampo aron sa paglimpyo sa inyong kinabuhi.
- Alang sa batan-ong mga lalaki, pagpalambo og hugot nga pagtuo kang Jesukristo pinaagi sa pagkat-on ug pagtuman sa inyong mga katungdanan sa priesthood.

2. Espiritu

Si Elder Ballard mitudlo usab, “Ang mga misyonaryo kinahanglan nga mahimong limpyo sa moral nga paagi ug andam sa espirituhanong paagi.”³

- Pagtuon ug pagsunod sa mga lagda diha sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*.
- Pagtinguha sa giya sa Espiritu Santo pinaagi sa pagpuasa, pagtuon sa mga kasulatan, ug pag-ampo alang sa giya.
- Pagbasa mahitungod sa mga gasa sa Espiritu diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad 46:11–26. Mainampoon nga magtinguha sa pagdiskobre sa inyong espirituhanong mga gasa. Tinguhaa ang tambag sa inyong mga ginikanan ug mga lider aron sa pagtabang kaninyo sa pagpalambo og espirituhanong mga gasa.
- Pangutan-a ang inyong kaugalingon, “Ang mga basahon ba nga akong gibasa ug ang mga programa sa telebisyon ug mga salida nga akong gitan-aw makapabayaw?” Kon dili, paghunahuna kon sa unsang paagi nga kamo

- makahimo og mas maayo nga mga pagpili alang sa kalingawan.
- Pagkat-on sa pagpaminaw sa espirituhanon nga mga pag-aghat.

3. Gugma

Nagkinahanglan kamo og gugmang putli, ang tiunay nga gugma ni Kristo, aron sa pagserbisyo og maayo isip usa ka misyonaryo. Ang paghigugma sa uban dili sayon kanunay. Nagkinahanglan kini og serbisyo, hugot nga pagtuo, sa Espiritu Santo, ug kaisug. Si Mormon miingon nga kinahanglan kamo nga mag-ampo sa tibuok ninyong kusog aron mapuno sa tiunay nga gugma ni Kristo (tan-awa sa Moroni 7:48).

- Pag-ampo sa mapainubsanon ug sinsero nga paagi alang sa abilidad sa paghigugma sa uban sama sa paghigugma ni Kristo.
- Ipakita ang gugma alang sa inyong pamilya pinaagi sa pagbuhat og mabination nga buhat alang sa matag sakop sa pamilya. Pagpili og usa ka sakop sa pamilya nga nagkinahanglan og dugang nga paghigugma o pagtagad ug paggahin og gamayng panahon uban kaniya.
- Ipakita ang inyong gugma alang sa usa ka tawo nga nanginahanglan pinaagi sa pagbuhat og butang nga mabination alang kaniya.

4. Serbisyo

Si Haring Benjamin mitudlo sa iyang katawhan mahitungod sa kaimportante sa pagserbisyo. Miingon siya nga kon kita nagserbisyo sa uban, kita nagserbisyo sa Dios (tan-awa sa Mosiah 2:17).

- Paghimo sa serbisyo nga usa ka naandan nga kinaiya. Makatanyag kamo sa paglimpyo sa mga hugasan human sa panihapon, pagtabang sa igsoon sa homework, pakigsulti sa usa ka tawo kinsa nagkinahanglan og higala, o pagtabang sa pagpabiling limpyo sa inyong kasilinganan.
- Pag-ampo alang sa kalig-on ug direksyon sa pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas mahitungod sa pagserbisyo.

- Pagtabang sa inyong grupo sa Young Men o Young Women sa pagplano og usa ka kalihokan sa pagserbisyo.

5. Pagdapit

Si Alma, usa sa bantugan nga mga misyonaryo sa Basahon ni Mormon, midapit niadtong kinsa dili mga miyembro sa Simbahan sa “pagduol ug pagpabunyag ngadto sa paghinulsol” (Alma 5:62). Makasunod kamo sa iyang ehemplo.

- Magmahimong usa ka maayong higala ug ehemplo ngadto sa mga higala ug mga sakop sa pamilya kinsa dili mga miyembro sa Simbahan.
- Magtinguha og mga oportunidad sa pagtudlo sa inyong mga higala ug mga silingan mahitungod sa ebanghelyo.
- Magkat-on sa ebanghelyo ug magpraktis sa pagtudlo niini karon. Pangutana sa inyong ward o branch mission leader alang sa giya kon unsaon sa pagtudlo sa ebanghelyo. Kon mahimo, tambong sa mga leksyon sa higayon nga ang mga misyonaryo magtudlo sa mga investigator.
- Magtuon sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo* uban sa inyong mga ginikanan alang sa family home evening. Makapuli-puli kamo sa paghisgut mahitungod sa mga leksyon, pagtudlo og tipik niini, ug pagdapit sa matag usa sa paghatag og pagpamatuod sa unsay inyong nakat-unan.

Ang pagserbisyo og misyon usa ka importante nga tumong nga pagahimoon karon, ug ang pagpangandam karon makahatag og kaayohan sa inyong kinabuhi matag adlaw nga mopaingon ngadto sa usa ka misyon. Dili gayud kamo bata pa kaayo aron mosugod sa pagpangandam—dili kamo kinahanglan nga maghulat nga modako. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “I Want to Be a Missionary Now,” *Children’s Songbook*, 168.
2. M. Russell Ballard, “Unsaon sa Pagpangandam aron Mahimong Usa ka Maayong Misyonaryo,” *Liahona*, Mar. 2007, 10.
3. M. Russell Ballard, *Liahona*, Mar. 2007, 12.

MGA PAGHULAGWAY PINAAGI NI SAL VELLUTO UG TRAVIS WATSON

Ni Karen A. Kimball

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya
*“Si Brigham Young gitagana
sa pagtungha diha sa ka-
hingpitan sa mga panahon sa
pag-apil sa pagpahiluna sa mga
sukaranan sa dako nga bulu-
haton sa ulahing adlaw” (D&P
138:53).*

Si Kathy naminaw samtang
si Mr. Sodeberg mipasabut
kon giunsa sa mga tawo sa
paglalin ngadto sa Estados Uni-
dos. Naghinamhinam siya ma-
hitungod sa iyang bag-ong klase
sa history. Nagpakli-pakli sa mga
pahina sa iyang bag-ong libro sa
history, si Kathy mihunong sa
litrato ni Brigham Young. Sa una
wala gayud siya makaamgo sa
kaimportante ni Brigham Young sa
kasaysayan sa Estados Unidos.

Si Mr. Sodeberg nahuman sa iyang
pagtudlo. “Adunay homework matag
adlaw,” miingon siya. “Ang inyong unang
assignment ipasa ugma.”

Sa balay nanghupaw si Kathy samtang
nagtan-aw siya sa tanang mga pangutana

nga gihatag ni Mr.
Sodeberg.

“Lisud nga
adlaw sa eskwe-
lahan?” si Mama
nangutana.

“Homework ma-
tag adlaw,” miingon si
Kathy. Iyang nahinumdu-
man ang litrato sa iyang
libro sa history. “Ma, si
Brigham Young naa sa
akong libro. Unsa man
ang nakapahimo niyang
importante sa kasaysa-
yan sa U.S.?”

“Siya ang nangulo
sa paglalin sa liboan
ka mga Santos sa
Ulahing mga Adlaw
ngadto sa Salt Lake
Valley. Dayon siya mi-
organisar kanila ngadto
sa mga pamuy-anan,” mii-
ngon si Mama. “Nagkinahang-
lan kadto og grabe nga pagplano.
Usa kadto ka mahinungdanon nga
bahin sa nasud sa paglalin paingon
sa kasadpan.”

Ang Labing Maayo nga Brigham Young

Pagka sunod adlaw si Mr. Sodeberg mipahibalo, “Sunod semana mopasundayag kita og usa ka teyatro sa mga magbabasa. Matag usa ka-ninyo modrama sa usa ka karakter sa paglalin paingon sa kasadpan. Ang inyong mga ginikanan ug ang uban nga mga estudyante pagadapiton aron motambong sa pasundayag.”

Si Mr. Sodeberg misugod sa pag-assign og mga karakter ug nanghatag og mga script. Sa dihang nangutana siya kon kinsa ang gusto sa parte ni Brigham Young, si Kathy daling miisa sa iyang kamot.

“Ang homework karong gabhiona mao ang pagsugod og sag-ulo sa inyong parte,” miingon si Mr. Sodeberg. “Kinahanglan gayud nga perpekto ninyo kining ma-recite. Ang inyong grado magdepende niini.”

Gibalik og basa ni Kathy ang iyang parte samtang siya ug ang iyang higala nga si Laura mibiya sa klase. Usa ka lain kaayo nga pagbati ang miabut kaniya. “Sayop kaayo kini,” miingon siya ngadto kang Laura. “Makapahimo kini ni Brigham Young nga dili matinuoron paminawon.”

“Lahi lang ang imong pagtan-aw sa mga butang tungod sa inyong simbahan,” miingon si Laura.

“Dili ko makahimo sa pagsulti niining mga butanga,” miingon si Kathy.

“Kinahanglan nga perpekto nimo kining ma-recite,” si Laura mipahinumdom kaniya.

Ang mga luha miagas sa mga aping ni Kathy samtang nagdagan siya paingon sa balay ug kalit nga misulod sa atubangan nga pultahan.

“Dugang nga homework?” Si Mama nangutana.

“Grabe pa,” miingon si Kathy, gi-hatag ang iyang script. “Basaha kini.”

Gibasa ni Mama ang script ug nagpanglingo sa iyang ulo. “Kini nga tigsulat wala kaayo makaila ni Brigham Young.”

“Unsay akong buhaton?” si Kathy nangutana.

“Una mangita kita og costume nga Brigham Young,” miingon si Mama.

Gisulayan ni Kathy og sul-ob ang taas ug itom nga coat ni Lolo ug gilukot ang bukton sa puting sinina sa iyang igsoong lalaki. Si Mr. Grandi sa tapad nga balay mipakita ni Kathy kon unsaon sa paglakaw gamit ang iyang usa pa ka sungkod nga kahoy.

Si Mama nakakita og usa ka taas nga itom nga kalo sa aparador ug gibutang kini sa ulo ni Kathy. “Imong gihimong mapagarbuhon si Brigham Young,” miingon si Mama. “Karon kinahanglan ka og bag-o nga script.”

Si Kathy nangita og impormasyon mahitungod ni Brigham Young sa mga basahon sa kasaysayan sa Simbahan ug sa Web site sa Simbahan. Dayon ang script gisulat og usab.

“Ang tinuod nga istorya mahitungod ni Brigham Young,” miingon si Kathy.

Sa adlaw sa pasundayag, ang klase ni Kathy nagpundok sa auditorium. Ang mga ginikanan ug uban nga mga estudyante naghulat diha sa ilang mga

lingkuranan. Gisugdan ni Mr. Sodeberg ang programa; dayon mibarug siya sa luyo sa stage samtang ang mga estudyante mi-recite sa ilang mga parte.

Si Alex walay sayop nga mi-recite sa iyang script, apan nabali-bali ni Randall ang iyang mga pulong. Gipausab siya ni Mr. Sodeberg. Gikuptan og maayo ni Kathy ang iyang sungkod. Sa dihang iyaha na nga turno, gi-recite ni Kathy ang tinuod nga istorya mahitungod ni Brigham Young.

“Giusab ba nimo ang imong script?” Nangutana si Laura human sa pasundayag.

“Oo. Gisulti nako ang tinuod,” miingon si Kathy.

“Nagpaingon ngari si Mr. Sodeberg,” miingon si Laura.

“Maayong pagkabuhat, mga inday,” miingon si Mr. Sodeberg. “Kathy,” siya mipadayon, “ikaw ang labing maayo nga Brigham Young nga akong nakita sukad.” ■

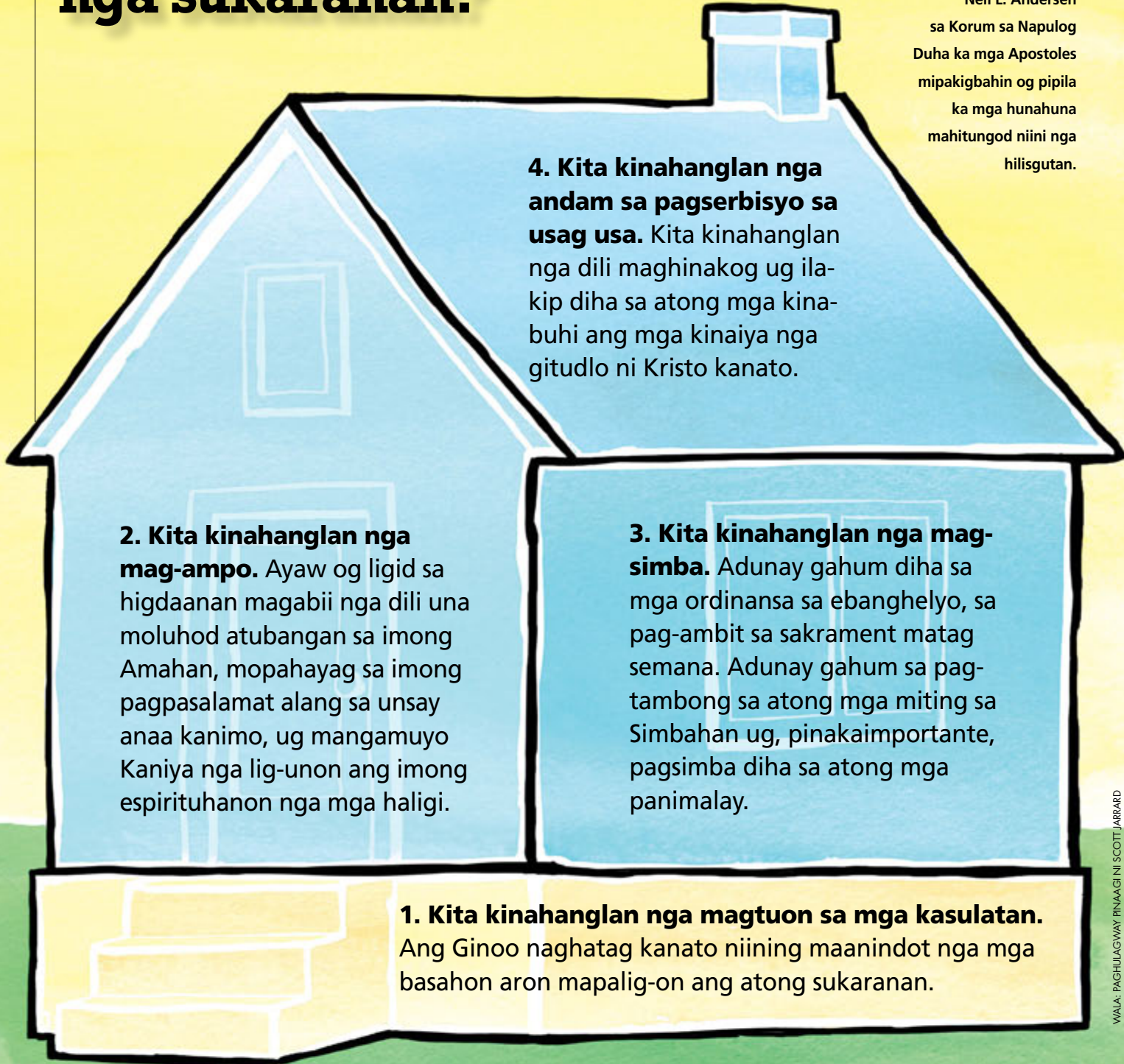
Si Brigham Young . . . milihok sumala sa hustong mga baruganan, ug nahimo siyang usa ka gamhanan nga instrumento sa mga kamot sa Ginoo.”

Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ug Walay Makapasilo Kanila,” *Liahona*, Nob. 2006, 90.

Unsaon man nako sa pagtukod og usa ka espirituhanon nga sukaranan?

Si Elder
Neil L. Andersen
sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles
mipakigbahin og pipila
ka mga hunahuna
mahitungod niini nga
hilisgutan.

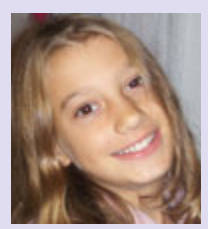
2. Kita kinahanglan nga mag-ampo. Ayaw og ligid sa higdaanan magabii nga dili una moluhod atubangan sa imong Amahan, mopahayag sa imong pagpasalamat alang sa unsay anaa kanimo, ug mangamuyo Kaniya nga lig-unon ang imong espirituhanon nga mga haligi.

4. Kita kinahanglan nga andam sa pagserbisyo sa usag usa. Kita kinahanglan nga dili maghinakog ug ilakip diha sa atong mga kinabuhi ang mga kinaiya nga gitudlo ni Kristo kanato.

3. Kita kinahanglan nga mag-simba. Adunay gahum diha sa mga ordinansa sa ebanghelyo, sa pag-ambit sa sakrament matag semana. Adunay gahum sa pagtambong sa atong mga miting sa Simbahan ug, pinakaimportante, pagsimba diha sa atong mga panimalay.

1. Kita kinahanglan nga magtuon sa mga kasulatan. Ang Ginoo naghatag kanato niining maanindot nga mga basahon aron mapalig-on ang atong sukaranan.

Atong Pahina

Mapasalamaton ako nga natawo ko sa usa ka pamilya nga nasayud mahitungod sa tinuod nga ebanghelyo ni Jesukristo. Ang akong ikawalong adlawng natawhan natunong sa Dominggo sa Pagkabanhaw, ug gibati nako ang dakong kalipay

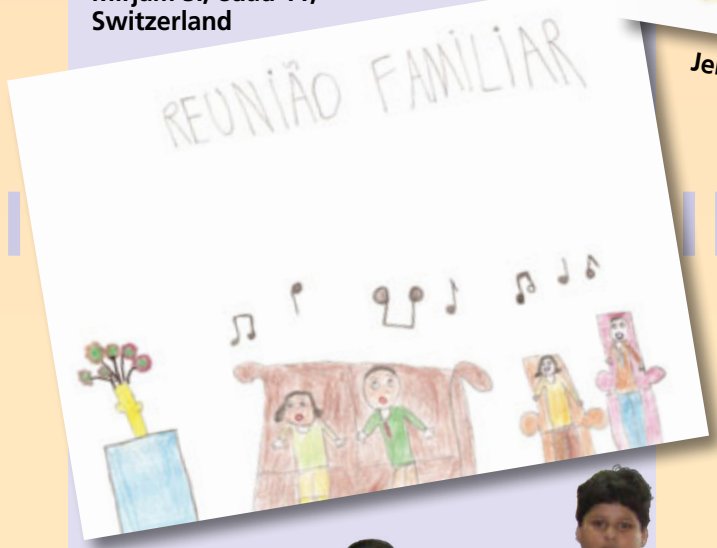
nga mabunyagan sa adlaw nga kita nagsaulog sa Pagkabanhaw sa Manluluwas. Gikuyawan ko og gamay, apan ang akong amahan anaa didto, ug nasayud ko nga makasalig ako kaniya. Panahon sa bunyag ako adunay usa ka mainiton, malipayon nga pagbati sa akong kasingkasing, ug dayon ako nasayud nga ako makasalig sa Langitnong Amahan sa samang paagi sa akong pagsalig sa akong amahan.

Karon 11 na ko, ug nagpaabot ko nga makaadto sa templo aron bunyagan alang sa mga patay. Nasayud ko nga pinaagi lamang sa bunyag nga kita makabalik sa atong Langitnong Amahan.

Mirjam S., edad 11, Switzerland

Jerry L., edad 9, Pilipinas

"Family Home Evening,"
ni **Nicolas M.,**
edad 6, Brazil

Sakura O., edad 8, gikan sa Japan, bag-o lang nabunyagan. Nagbasa siya sa Basahon ni Mormon matag adlaw. Siya malingaw

nga moadto sa simbahan, ganahan nga mag-ampo, ug gusto nga makakita sa templo. Gusto siya nga mosunod ni Jesukristo ug naningkamot og maayo sa paghimo og maayo nga mga pagpili.

Ang mga bata sa Primero de Mayo Branch, Bermejo Bolivia District, human sa ilang pag-apil sa ilang pasundayag sa sakrament miting.

Ang Mga Kasulatan Mga Pulong sa Dios

**Nila ni JoAnn Child
ug Cristina Franco**

“Pagbusog sa mga pulong ni Kristo; kay tan-awa, ang mga pulong ni Kristo magtug-an kaninyo sa tanan nga mga butang nga inyong buhaton” (2 Nephi 32:3).

Diha sa Basahon ni Mormon, si Lehi misulti sa iyang pamilya mahitungod sa iyang damgo, mahitungod sa kahoy sa kinabuhi. Sa damgo, gusto ni Lehi nga ang iyang pamilya mokaon sa bunga sa kahoy, diin “madianhon kaayo labaw sa tanan nga bunga” (1 Nephi 8:15). Nakita niya ang daghang mga tawo nga naglakaw sa dalan paingon ngadto sa kahoy sa kinabuhi, apan ang uban nangawala diha sa mga gabon sa kangitngit ug nasaag sa agianan. Ang uban migunit sa gunitanan nga puthaw diha sa agianan paingon sa kahoy. Sila mipadayon paingon sa unahan, nanggunit og maayo sa gunitanan hangtud nga miabut sila sa kahoy ug mikaon sa bunga, nga naghatag

kanila og hingpit nga kalipay. (Tan-awa sa 1 Nephi 8.)

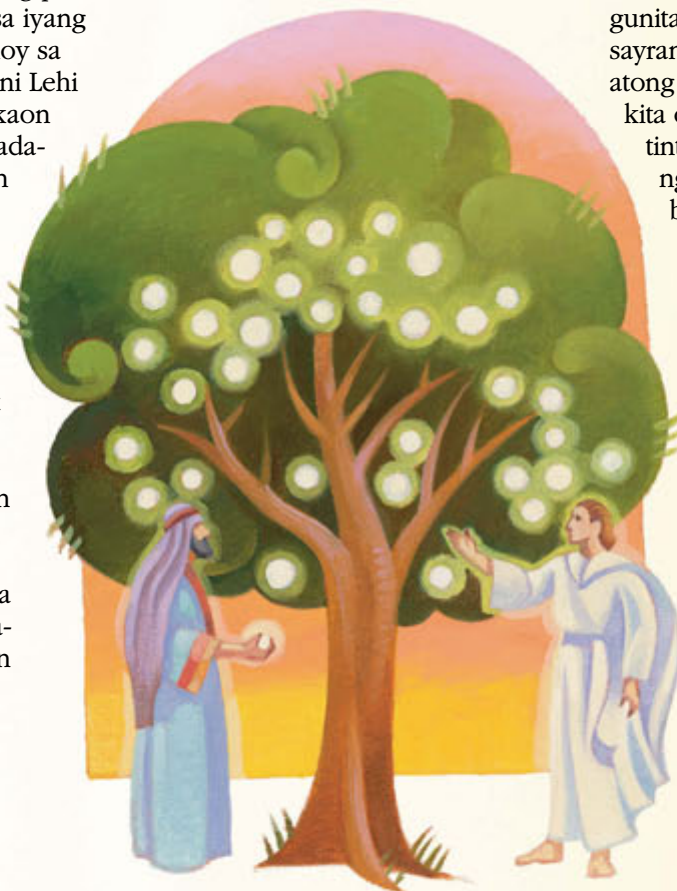
Ang anak nga lalaki ni Lehi nga si Nephi nag-ampo aron masayud sa gipasabut sa mga butang nga nakita sa iyang amahan. Si Nephi gipakita sa sama nga damgo nga nakita sa iyang amahan. Ang Espiritu mitudlo ni Nephi nga ang kahoy sa kinabuhi

nagpasabut sa gugma sa Dios. Gipakita kang Nephi si Jesukristo, ang Anak sa Dios, nagtudlo ug nanalangin sa mga tawo sa yuta. Si Nephi gitudloan usab nga ang gunitanan nga puthaw nagpasabut sa pulong sa Dios. (Tan-awa sa 1 Nephi 11.)

Ang mga kasulatan mga pulong sa Dios. Ang pagbasa sa mga kasulatan susama sa paggunit ngadto sa gunitanan nga puthaw. Atong masayran kon unsay gusto ni Jesus nga atong buhaton ug isulti. Makabaton kita og gahum sa pagpakigbatok sa tintasyon ug makapadayon kita ngadto sa kahoy sa kinabuhi ug bation ang gugma sa Dios. ■

KALIHOKAN

Tan-awa ang mga pakisayran sa kasulatan sa pahina 65 aron sa pagdiskobre sa mga ipasabut sa mga butang nga nakita nila ni Lehi ug Nephi diha sa ilang mga pananawon sa kahoy sa kinabuhi. Guntinga ug gamita ang mga drowing aron ipakigbahin sa uban ang unsay imong nakat-unan. Makahangyo ka usab sa imong mga ginikanan kon mahimo ba nimong ipakigbahin ang istorya diha sa family home evening.

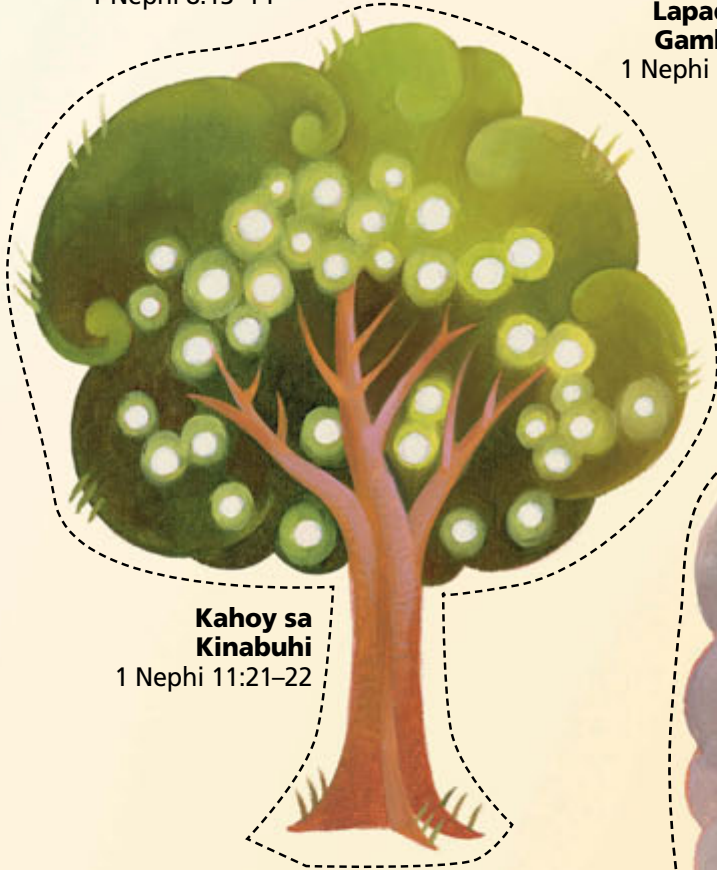
Sariah, Sam, ug Nephi
1 Nephi 8:13-14

Lapad nga Gambalay
1 Nephi 11:35-36

Mga Tawo nga Nagbiay-biay
1 Nephi 8:26-27

Gunitanan nga Puthaw
1 Nephi 11:25

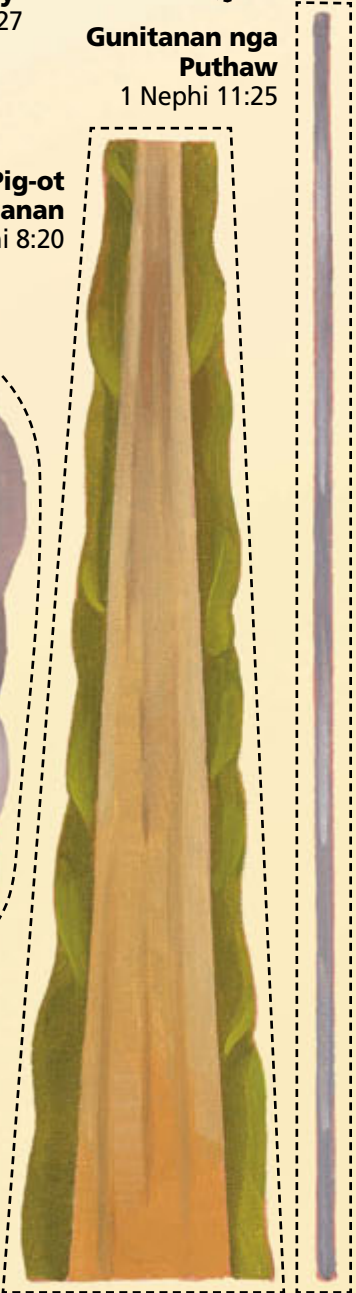

Kahoy sa Kinabuhi
1 Nephi 11:21-22

Higpit ug Pig-ot nga Agianan
1 Nephi 8:20

Mga Gabon sa Kangitngit
1 Nephi 12:17

Lapad nga Umahan
1 Nephi 8:20

SI JESUS isip usa ka Bata

Templo sa Jerusalem—Kini nga templo lahi sa mga templo karon. Dako kaayo kini, may mga nataran ug mga balkon nga puno sa mga tawo. Ang mga tawo nagdala og mga hayop ngadto sa templo aron isakripisyo sa mga pari.

Sakripisyo—Sa dihang ang mga pari misakripisyo sa mga hayop ibabaw sa altar, gitudloan niini ang mga tawo nga sa umaabut nga adlaw ang Langitnong Amahan mosakripisyo sa Iyang Anak, si Jesukristo, kinsa mamatay alang sa atong mga sala.

Ni Diane L. Mangum

Gikugos ni Maria ang gamayng bata nga si Jesus samtang naglakaw siya sa busy nga **templo** sa Jerusalem. Siya ug si Jose miadto sa Betlehem aron sa paghalad og usa ka **sakripisyo** nga duha ka mga pati didto sa templo. Si Jesus hapit na mounom ka semana ang pangedaron.

Diha sa templo may usa ka tigu-lang nga lalaki nga ginganlan og Simeon. Gisaaran siya nga makakita siya sa Manluluwas sa umaabut nga panahon. “Gipadayag kaniya sa Espiritu Santo, nga siya dili una matatay, samtang dili pa niya makita ang Kristo sa Ginoo” (Lucas 2:26). Sa dihang nakita niya ang gamayng bata nga si Jesus, si Simeon nag-maya tungod kay nasayud siya nga ang saad natuman. Dayon ang usa ka babaye nga ginganlan og Ana kinsa nagserbisyo didto sa templo malipayon nga mipamatuod nga si Jesus mao ang Manluluwas.

Apan dili tanan ang nalipay mahitungod sa pag-katawo sa Manluluwas. Si Haring Herodes nakadunog nga ang usa ka bata natawo kinsa maoy mahimong hari sa mga Judeo. Si Herodes dili gusto nga adunay laing mga hari sa iyang yuta. Siya mimando nga ang tanang mga bata

nga natawo duol sa Betlehem sulod sa miaging duha ka tuig pagapatyon!

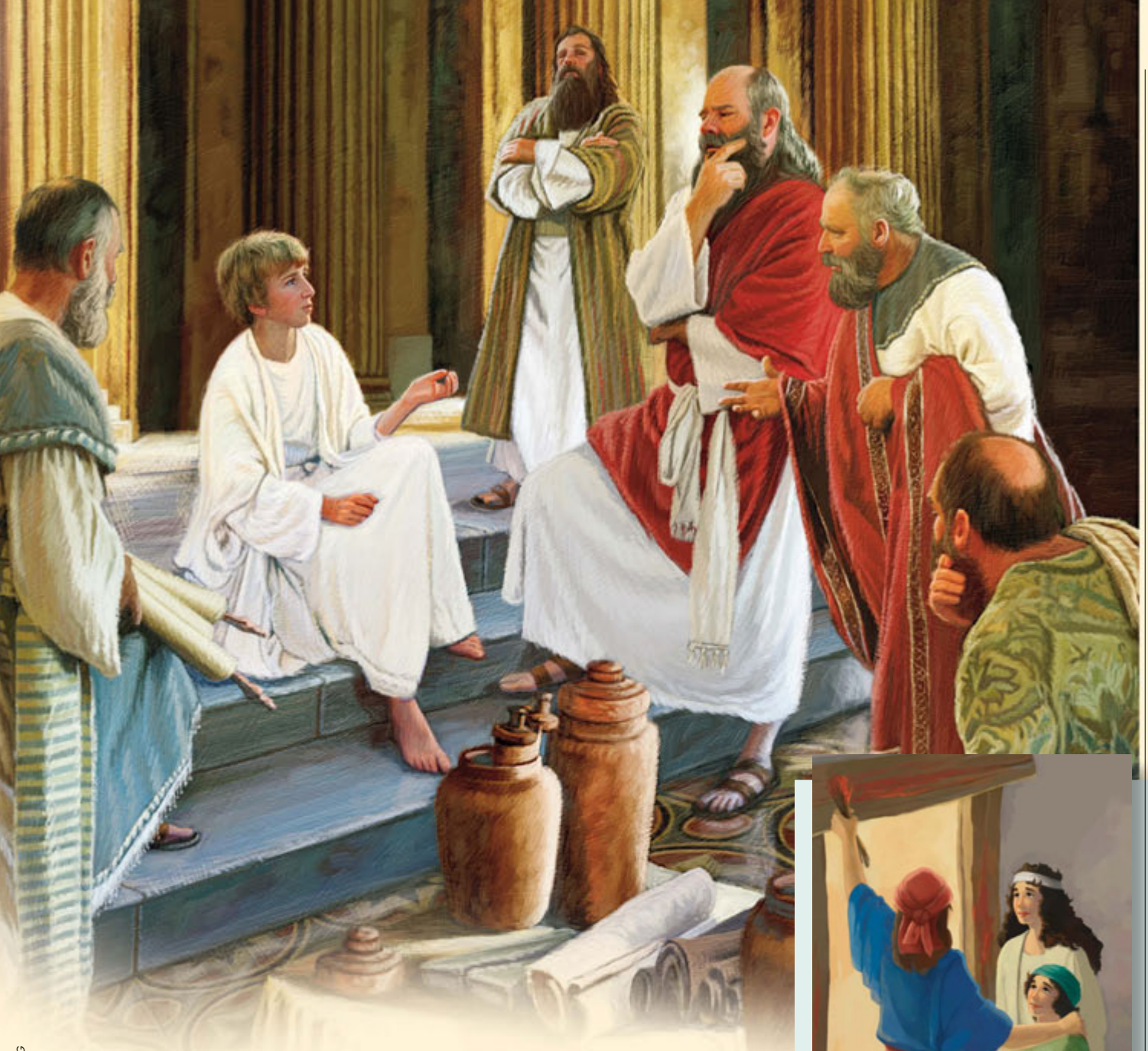
Ang usa ka anghel mipakita ni Jose sa usa ka damgo aron sa pagpasidaan kaniya mahitungod sa plano ni Herodes. Sila si Jose ug Maria mikagiw sa kagabhion. Ilang gidala si Jesus aron mopuyo sa yuta sa Ehipto, diin Siya mahimong luwas.

Human sa kamatayon ni Haring Herodes, ang pamilya ni Jesus mibalhin ngadto sa lungsod sa Nazaret. Si Jose nagtrabaho isip usa ka panday. Si Maria ang nag-atiman sa panimalay.

Si Jesus nakat-on sa pagtrabaho sa kiliran ni Jose. Sama sa tanan nga mga batang lalaki nga Judeo, nag-tuon Siya sa mga kasulatan ug sa mga balaod sa Judeo. Sila si Jose ug Maria mituman sa mga sugo, ug si Jesus nakat-on gikan sa Iyang yutan-ong mga ginikanan. Si Jesus “midako, ug nahimong kusgan, puno sa kaalam: ug ang grasya sa Dios diha kaniya” (Lucas 2:40).

Sa dihang si Jesus nag-edad og 12, sila si Maria ug Jose midala Kaniya ngadto sa Jerusalem aron sa pagsaulog sa

*Kini nga asoy
nagagikan sa
Mateo 2;
Marcos 6:3;
Lucas 2:21–52.*

Pagpalabay—Kining importante nga kalihokan misaulog sa panahon sa dihang gitabangan ni Jehova ang mga Judeo sa paglingkawas gikan sa pagkaulipon didto sa Ehipto, mga 1,400 ka tuig sa wala pa natawo si Jesus.

Pagpalabay. Mibiyahe sila uban sa daghang mga tawo. Ang mga babaye ug mga lalaki nanglakaw diha sa nagkalain-laing mga grupo, ug ang mga pamilya nagpundok matag gabii alang sa panihapon samtang mipahulay sila diha sa agianan.

Human sa kasaulogan sila si Jose ug Maria misugod sa pagpauli sa panimalay. Nianang gabhiona ilang namatngonan nga si Jesus wala sa bisan asa nga mga grupo nga kauban nila sa pagbiyahe. Nagdali sila nga mibalik sa Jerusalem aron sa pagpangita Kaniya. Human sa tulo

ka adlaw ilang nakit-an si Jesus didto sa templo. Nakig-istorya siya sa mga magtutudlo ug mitubag sa ilang mga pangutana. Ang mga kalalakin-an didto sa templo nahingangha.

Gisultihan ni Maria si Jesus nga siya ug si Jose nabalaka kaayo. Si Jesus mipahinumdom kaniya nga gikinahanglan Niya nga buhaton ang buhat sa Iyang Langitnong Amahan. Bisan kon batan-on pa Siya, si Jesus nasayud nga Siya adunay importante nga buhat nga angayng buhaton isip kabahin sa plano sa Iyang Langitnong Amahan. ■

Hain si Isabelle?

Ni Susan Denney

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“Sila matinguhaon nga mabunyan ingon nga usa ka saksi ug usa ka pagpamatuod nga sila andam sa pag-alagad sa Dios uban sa tibuok nila nga mga kasingkasing” (Mosiah 21:35).

Si Isabelle hilabihan ka madasigon nga hapit na lang siya molukso samtang siya ug ang iyang papa naglakaw sa pasilyo. Ang iyang mama bag-o pa lang misudlay sa iyang itom nga buhok ug misirado sa taas nga puting sinina nga isul-ob ni Isabelle alang sa iyang bunyag. Mihunong siya sa gawas sa lawak diin ang tanan naghulat.

“Bisan kinsa mahimo ba nga makaangkon og usa niana?” gipangutana niya ang iyang papa, nagtudlo sa mga kopya sa Basahon ni Mormon sa ibabaw sa gamayng lamesa.

“Oo. Alang kini sa mga tawo kinsa gusto nga masayud pa og dugang mahitungod sa atong simbahan,” miingon si Papa.

Si Isabelle mili-li sa sulod sa lawak. Napuno kini sa mga tawo nga iyang gihigugma. Ang iyang lola, mga tiya, mga tiyo, ug mga ig-agaw milingkod duol sa atubangan. Ang iyang suod nga higala, si Grace, milingkod uban sa iyang pamilya sa luyo. Apan wala makita ni Isabelle si Miss Perkins, ang iyang

magtutudlo sa eskwelahan.

“Mosulod na ta,” miingon si Papa. “Oras na aron sugdan ang miting.”

“Pwede ba natong hulaton og usa na lang ka minuto si Miss Perkins?”

Si Miss Perkins mao ang paborito nga magtutudlo ni Isabelle. Ganahan siya og mga libro, ug si Isabelle usab.

“Maayo kaayo nga gidapit nimo siya, Isabelle, apan basin dili siya makaari,” hinay nga sulti ni Papa.

Si Isabelle nanghupaw ug mitando. Siya ug si Papa misulod sa lawak ug milingkod sa atubangan nga lingkuranan. Sa wala pa gayud ang pangbukas nga himno, milingi si Isabelle aron sa pagtan-aw sa iyang magtutudlo sa katapusang higayon. Diha siya uban sa pamilya ni Grace! Mipahiyom si Isabelle. Mibawos og pahiyom si Miss Perkins.

Human sa bunyag ni Isabelle ang bishop mihangyo sa tanan sa pagsikit-sikit alang sa paglitrato.

“Hain si Isabelle?” siya nangutana.

Ang tanan mitan-aw sa palibut. Walay Isabelle!

Milakaw si Grace aron pangitaon ang iyang amiga. Una gipangita niya sa pasilyo, apan wala didto si Isabelle. Dayon iyang gipangita sa foyer, apan wala usab siya didto. Sa katapusan, gipangita ni Grace sa gawas ug nakita si Isabelle nga nagbarug sa hagdanan sa meetinghouse nga nakig-istorya ni Miss Perkins.

“Salamat sa imong pag-anhi sa akong bunyag,” miingon si Isabelle.

“Walay sapayan,” miingon si Miss Perkins. “Pasayloa ko kinahanglan ko nga mobiya dayon. Aduna koy laing adtoon karon.”

“OK ra. Apan aduna koy ihatag nimo.” Gitunol ni Isabelle sa iyang magtutudlo ang usa ka Basahon ni Mormon nga iyang gikuha gikan sa lamesa sa hallway. “Kahibalo ko nga ganahan kang mobasa, ug kini usa ka maayo *gayud* nga libro.”

“Salamat,” miingon si Miss Perkins. “Basahon mo ba kini?” nangutana si Isabelle.

“Oo, basahon ko kini,” miingon si Miss Perkins. “Mosaad ko.”

Si Isabelle mibati og hilabihang kalipay. Mipahiyom siya samtang milingi siya ug nakita si Grace nga naghulat kaniya.

“Unsa man ang imong gibuhad diha?” nangutana si Grace. “Ang imong mama gusto og grupo nga pagpalitrato.”

“Milakaw ko aron hatagan si Miss Perkins og Basahon ni Mormon,” miingon si Isabelle.

Misiga ang mga mata ni Grace. “Nahadlok ka ba?”

“Gamay. Apan mas nahadlok ko nga ibutang lang niya kini sa butanganan sa mga libro bisan asa. Mao nga gipangutana nako siya kon basahon ba niya kini.”

Kinahanglan nga 'uban sa dako nga kakugi' (D&P 123:14) nga atong dad-on ang kahayag sa ebanghelyo ngadto niadtong kinsa nagpangita sa mga tubag nga gitanyag sa plano sa kaluwasan."

Elder L. Tom Perry sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, "Pagdala og mga Kalag ngari Kanako," *Liahona*, Mayo 2009, 110.

"Unsa man ang iyang gisulti?" nangutana si Grace.

"Misaad siya nga iyang basahon!"

"Maayo kana!" miingon si Grace.

Ang duha ka babaye miapil sa grupo sa mga higala ug kaparyentihan.

"Maayo kay nakit-an ka ni Grace,

Isabelle!" miingon ang bishop.

Dayon mihangyo na usab siya sa tanan nga magsikit-sikit alang sa paglitrato. Si Isabelle mibarug diha gayud sa tunga sa unang laray sa atubangan

Human niana, ang mama ni Isabelle miyuko aron sa paggakos kaniya. "Karon makahinumdom ka

na sa adlaw sa imong bunyag hangtud sa hangtud!" siya miingon.

Mipahiyom si Isabelle. Nasayud siya nga aduna man o walay litrato, dili gayud niya makalimtan ang iyang adlaw sa bunyag ug unsa ka nindot ang bation nga mahimong usa ka misyonaryo. ■

Dili Ba Kita Mahimong Managhigala?

Ni Patricia Graham

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“Magmapuanguron kamo ang usa ngadto sa usa, mga malulot og kasingkasing, nga magpinasayloay kamo ang usa sa usa” (Mga Taga-Efeso 4:32).

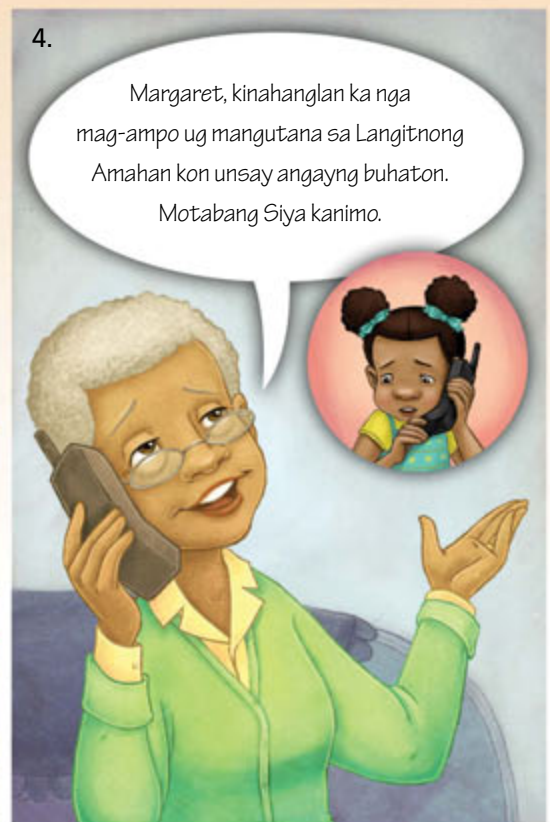

1. Nakuyawan si Margaret tungod kay wala siyay kaila bisan usa sa iyang bag-ong eskwelahan.

2. Ang ubang mga batang babaye mibugal-bugal kaniya. Gani gibira sa usa ka batang babaye ang laso diha sa buhok ni Margaret. Si Margaret wala maghunahuna nga magmalipayon siya sa iyang bag-ong eskwelahan.

3. Human sa klase gitawagan ni Margaret ang iyang lola ug misulti kaniya mahitungod sa maldita nga mga batang babaye.

4.

Margaret, kinahanglan ka nga mag-ampo ug mangutana sa Langitnong Amahan kon unsay angayng buhaton. Motabang Siya kanimo.

5. Nianang gabhiona nag-ampo si Margaret ngadto sa Langitnong Amahan. Gisultihan niya Siya mahitungod sa iyang problema. Dayon siya adunay ideya.

6. Pagkasunod adlaw sa eskwelahan ang mga batang babaye mibugal-bugal kaniya.

7. Ug pagkasunod adlaw ang mga batang babaye mibira sa iyang mga laso.

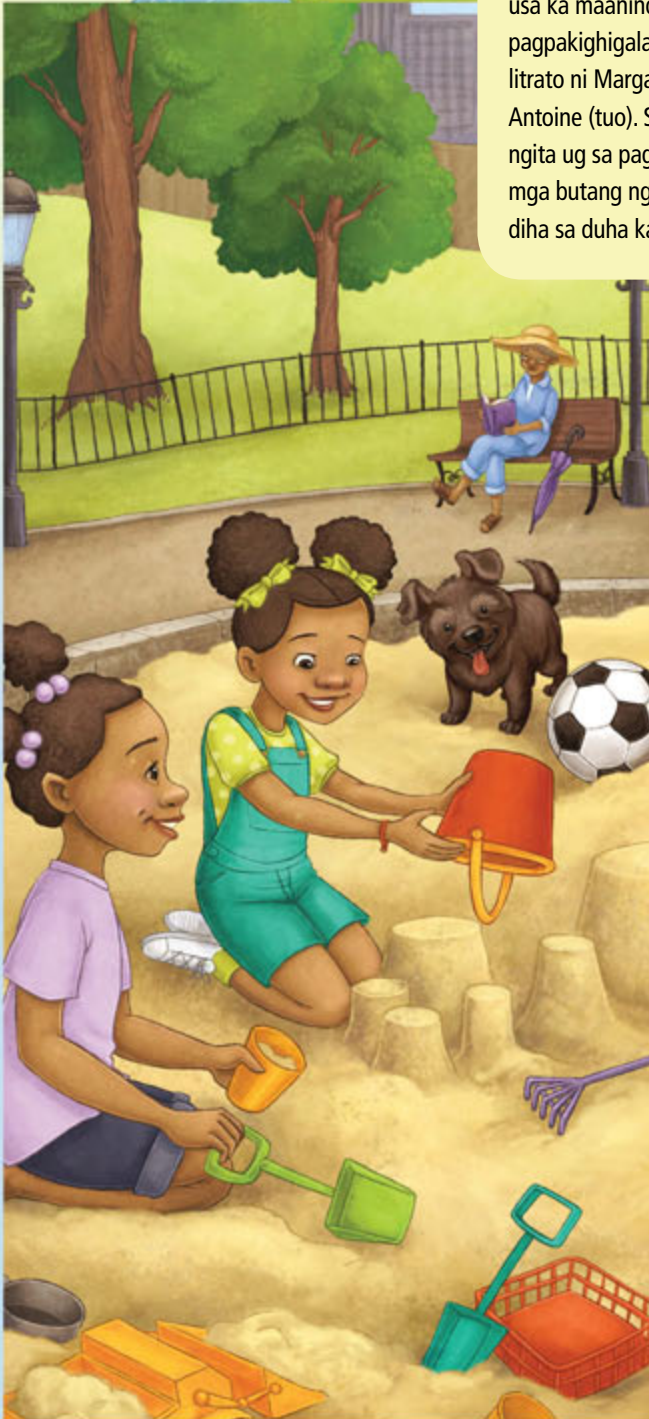

8. Usa ka semana ang milabay si Margaret malipayon nga misulti sa iyang lola kon unsa ang nahitabo.

PAGPAKIGHIGALA SA TIBUOK KALIBUTAN

Kita makahimo sa pagpakighigala bisan asa kita magpuyo. Ang pagkamabination ngadto sa uban usa ka maanindot nga paagi sa pagpakighigala. Tan-awa ang mga litrato ni Margaret (wala) ug ni Antoine (tuo). Sulayi sa pagpa-ngita ug sa paglingin sa lima ka mga butang nga magkaparehas diha sa duha ka mga litrato.

Paghimo og usa ka Maanindot nga Adlaw

Ni Lindsay Stevens

Si Manuel nagtabang sa iyang mama sa pagluto og pamahaw.

Si Manuel nag-eskwela.

Si Manuel naminaw samtang ang iyang amahan nagbasa sa mga kasulatan ngadto sa pamilya.

Si Manuel migahin sa iyang adlaw sa pagbuhat og maayo nga mga butang. Gihan-ay ang iyang adlaw pinaagi sa pagsulat og numero diha sa mga kahon aron sa pagpakita kon unsay iyang gibuhath og una, ikaduha, ikatulo, ug ikaupat.

Unsa nga maayo nga mga butang ang imong mahimong buhaton karon?

Si Manuel nag-ampo sa dili pa matulog.

Mga Balita sa Simbahan

Bag-ong mga Handbook Gipaila Atol sa Tibuok Kalibutan nga Pagbansay

Ni Adam C. Olson, Mga Magasin sa Simbahan

Si Presidente Thomas S. Monson ug ang mga sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipaila sa bag-ong mga handbook sa Simbahan ug sa pipila ka importante nga mga kausaban nga anaa niini atol sa sibya sa Tibuok Kalibutan nga Pagbansay sa Pagpangulo niadtong Nobyembre 13, 2010.

Ang pagbansay sa pagpangulo nga mipaila sa bag-ong mga handbook—*Handbook 1: Mga Presidente sa Stake ug mga Bishop* ug *Handbook 2: Pagpangalad sa Simbahan*—gisibya sa 22 ka mga pinulongan ngadto sa mga lider sa priesthood ug auxiliary sa 95 ka mga nasud.

Ang sibya anaa sa LDS.org sa www.lds.org/leadership-training.

Kaimportante sa mga Handbook

“Adunay kasiguroan sa pagsunod sa mga handbook,” miingon si Presidente Monson, nagpasidaan batok sa pagtipas nga mahimong mahitabo sa mga programa sa Simbahan kon ang mga lider dili pamilyar sa mga polisiya ug mga pamaagi sa Simbahan. “Kini mahimong panalangin nganha kaninyo ug niadtong inyong giserbisyon samtang kamo mobasa niini, mosabut niini, ug mosunod niini.”

Ang mga handbook naghatag og dakong kayano ug ka-*flexible* aron malikayan ang duha ka dakong mga kakuyaw, sumala ni Presidente Boyd K. Packer, Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.

Ang una mao ang kakuyaw sa paghigpit sa impluwensya sa Espiritu Santo gikan sa mga programa sa Simbahan. “Kini usa ka espirituhanon nga buhat nga atong gibuhat,” siya miingon, “ug usa ka espirituhanon nga buhat kinahanglan magiyahan sa Espiritu.”

Ang ikaduha mao ang kakuyaw sa “pag-establisar sa Simbahan nga dili maestablisar ang ebanghelyo,” siya miingon. “Gikinahanglan nato ang Simbahan diha sa mga kinabuhi sa mga miyembro ug ang ebanghelyo maestablisar diha sa mga kasingkasing sa mga miyembro.”

Importante nga mga Kausaban

Kadaghanan sa teksto sa *Handbook 1: Mga Presidente sa Stake ug mga Bishop* nagpabilin nga wala mausab gikan sa 2006 nga update ngadto sa *Handbook sa mga Panudlo sa Simbahan, Basahon 1*. Ang mga instruksyon nga anaa sa labing bag-o nga mga sulat sa Unang Kapangulohan giapil, mga kapitulo sa mga katungdanan sa presidente sa stake ug bishop gipamub-an ug giklaro, ug ang ubang materyal gi-organisar pag-usab alang sa mas sayon nga pakisayran.

Mga kausaban sa *Handbook 2: Pagpangalad sa Simbahan* mas gipalapdan. Ang gibase sa baruganan nga paagi gipaningkamtan sa pagpakunhod sa pagkakomplikado sa mga programa sa Simbahan ug nagtugot sa pagpahaum niini sa lokal nga paagi kon gikinahanglan nga dili isakripisyo sa pagkapa-reha sa mga polisiya, mga pamaagi, ug mga programa.

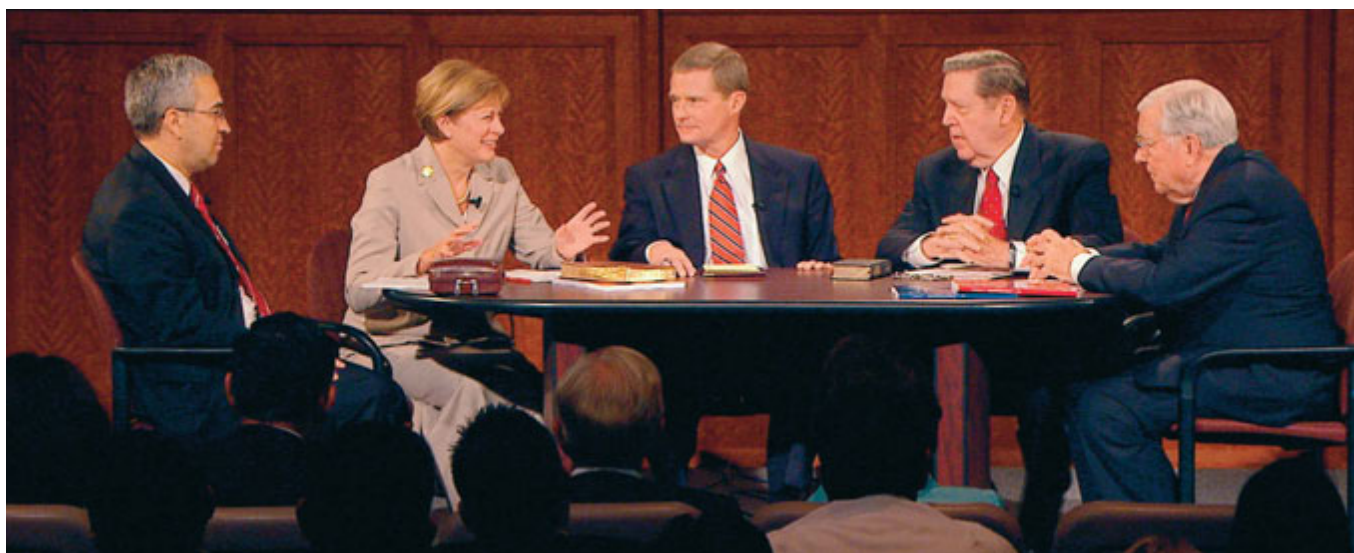
Laing kausaban nga mamatikdan naglakip sa pagpagaan sa trabaho sa bishop pinaagi sa pagpasabut sa tahas sa ward council ug sa mga sakop niini, sa posible nga pagdugang sa *frequency* sa mga miting sa ward council, pagpatin-aw sa misyon sa Simbahan, pag-apil sa trabaho sa ward welfare committee ngadto sa mga panaghisgot diha sa priesthood executive (diin ang mga presidente sa Relief Society mahimong imbitaron kon gikinahanglan) ug sa mga ward council, pagwagtang sa karon nga ward activities committee ug pagdumala sa mga kalihokan pinaagi sa ward council, ug sa ubang mga kausaban.

Ang Misyon sa Simbahan

Ang bag-ong handbook miklaro sa kalibug mahitungod sa unsay gihisgutan sa Unang Kapangulohan niadtong 1981 nga *three-fold* nga misyon sa Simbahan—pagsangyaw, paghingpit, ug pagtubos.

Sa *Handbook 2*, seksyon 2.2, nagsubli sa katu-yoan sa Unang kapangulohan niadtong 1981 nga

Ang ikaduha nga sibya sa Tibuok Kalibutan nga Pagbansay sa Pagpangulo pagahimoon sa Pebrero 2011 nga detalying mag-*focus* sa mga responsibilidad sa mga presidente sa stake ug mga bishop, ang buluhaton sa mga korum ug mga auxiliary, ug sa linain nga mga hagit sa mga unit nga kulang og mga miyembro ug mga lider sa pagpatuman sa hingpit sa mga programa sa Simbahan.

kining tulo ka mga buluhaton kabahin sa usa ka mahinungdanon nga buhat, namahayag: “Ang Simbahan ni Jesukristo gitukod sa Dios aron sa pagtabang sa Iyang buhat sa pagpahinabo sa kaluwasan ug kahimayaan sa Iyang mga anak” (tan-awa sa Moises 1:39).

Si Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipasidaan batok sa paghatag og “naghingapin nga pagtagad sa kahulugan ug mga utlanan niining tulo ka buluhaton sa buhat sa Ginoo” o “wala molakip sa ubang importante nga mga elemento sama sa pag-atiman sa kabus.”

Miingon siya, “Ang kinatibuk-ang baruganan, nga gipahayag sa Seksyon 2.2, mao nga ‘ang mga programa ug mga kalihokan sa Simbahan [gitumong aron sa] pagsuporta ug paglig-on sa mga indibidwal ug mga pamilya.’”

Pagkapareho ug Pagpahaum

Ang mga baruganan ug mga doktrina nga makita sa unang tulo ka mga kapitulo sa *Handbook 2* “mao ang kapasikaran sa administrasyon sa Simbahan ug kinahanglang makaabag sa tanan ninyong buhaton [sa mga lider],” miingon si Elder Quentin L. Cook sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Hinoon, ang mga kapitulo sa handbook nga mosunod, ilabi sa bag-ong kapitulo nga gitawag og “Pagkapareho ug Pagpahaum,” makatabang sa pagpasabut kon adunay *flexibility* sa mga polisiya ug mga programa sa Simbahan.

Kini nga kapitulo nakatabang og “paghatag sa klaro nga paagi kon unsang mga butang ang kinahanglan magkapareha bisan asa sa Simbahan” ug usab “naglangkob og hilabihan ka

importante nga mga baruganan sa pagpakita sa mga kondisyon nga mahimong magtugot niining . . . lokal nga pagpahaum,” miingon si Elder Cook.

Mga ehemplo kon asa ang mga pagpahaum mahimong tukma nga himoon maglakip sa pagbutang og mga *staff* ug mga programa sa mga auxiliary ug sa pormat ug *frequency* sa mga miting sa pagpangulo ug mga kalihokan. Ang mga kahimtang nga i-konsiderar maglakip sa mga kahimtang sa pamilya, transportasyon ug komunikasyon, diyutay nga mga miyembro, ug seguridad.

“Sa paghunahuna kon unsa nga pagpahaum ang tukma, ang mga lider kinahanglan magtinguha kanunay sa giya sa Espiritu ug magpakitambag sa ilang labing duol nga tigdumalang may pagtugot,” miingon si Elder Cook.

Pagpadayon

Sa pagpangulo sa panel discussion, si Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles misugyot nga ang pagtuon og usa ka kapitulo sa mga instruksyon matag higayon ug sa paghisgot nga mga baruganan diha sa mga miting sa council mahimong mosangput ngadto sa mas makahuluganon nga pagkat-on.

Kon ang mga lider adunay mga pangutana mahitungod sa mga polisiya ug mga programa nga dili matubag sa mga handbook, kinahanglan nga hisgutan nila kini uban sa ilang tigdumalang priesthood lider, mitambag si Elder Oaks. Kon adunay wala masulbad nga mga pangutana, miingon siya, “ang pinakalabaw nga mga priesthood lider lamang ang kinahanglan nga mosusi sa Buhatan sa Unang Kapangulohan.” ■

Sila si Elder M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland ug David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles; Julie B. Beck, Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society; ug si Walter F. González sa Kapangulohan sa Seventy mihisgot sa mga baruganan diha sa bag-ong handbook sa Simbahan atol sa Nobyembre 2010 nga Tibuok Kalibutan nga Pagbansay sa Pagpangulo.

Sayo sa Buntag nga Seminary Nagsaulog sa 60 ka Tuig

Ang sayo sa buntag nga seminary mahagiton, apan sulod sa nanglabay nga 60 ka tuig labaw pa sa usa ka milyon nga mga *teenager* nga miyembro sa Simbahan nakakat-on nga ang pagbangon sa dili pa mosubang ang adlaw ug mosulay sa *pag-focus* dili lang sa ilang mga mata kondili sa ilang mga hunahuna diha sa mga kasulatan usa ka angay nga paningkamot.

“Ang paggahin og pipila ka minuto diha sa mga kasulatan matag adlaw, paghatag og pagpamatuod, ug ang pagbati sa Espiritu dili lang makahatag og makapalig-ong epekto samtang ang mga estudyante moeskwela, kondili kini may makapaayo nga epekto samtang ang Pag-ula ni Jesukristo maglihok diha sa ilang mga kinabuhi,” miingon si Kelly Haws, ang assistant sa tigdumala

Labaw pa sa usa ka milyon ka batan-ong mga Santos sa Ulahing mga adlaw ang nakabenepisyo gikan sa sayo sa buntag nga seminary sukad pa sa pagsugod niini 60 ka tuig na nga milabay.

nagkadaghan ang mga batan-on sa Simbahan nagpa-enroll sa nagtubo nga sistema sa pangpubliko nga eskwelahan apan dili makatambong sa mga klase sa seminary sama sa gihimo sa mga estudyante sa Granite High.

Samtang ang gidaghanon sa mga miyembro sa Simbahan paspas nga nagtubo sa Habagatang California sa naghinapos nga 1940, ang panginahanglan sa pag-edukar sa mga batan-on diha sa ebanghelyo nakapadasig sa usa ka grupo sa mga presidente sa stake sa paghangyo sa pagtukod og programa sa seminary sa Simbahan didto sa Habagatang California.

Atol sa 1948–49 nga tuig sa tingklase, si Marion D. Hanks, kinsa sa wala madugay miserbisyo sa Kapangulohan sa Seventy, adunay kalampusan sa pagtudlo sa sayo sa buntag nga klase sa seminary sa West High School sa Siyudad sa Salt Lake. Ang pagpahigayon og sama nga mga klase daw usa ka makatarunganon nga solusyon alang sa mga Santos sa California, ug ang 11 ka mga stake gitugotan sa pagporma og 13 ka sayo sa buntag nga mga klase.

Pagpahiangay sa Nagkalain-lain nga Panginahanglan

Gikan sa opisyal nga pagsugod sa programa atol sa 1950–51 nga tuig sa tingklase, ang sayo sa buntag nga seminary mikatap sa tibuok Estados Unidos ug sa tibuok kalibutan, nagtabang sa mga batan-on sa bisan asang dapit sa pagkat-on sa mga kasulatan ug sa paggamit sa mga baruganan sa ebanghelyo. Ang opisyal nga ngalan niini bag-ohay lang nga giilisan ngadto sa “matag adlaw nga seminary,” tungod kay dili tanang mga klase gipahigayon sa sayo sa buntag.

Apil sa nakapahimo sa matag adlaw nga seminary nga nagmalampuson pag-ayo mao ang pagka-*flexible* niini. Ang mga programa giorganisar diha sa lebel sa stake ug district, ug

ang mga klase mahimong i-organisar sa usa lang ka ward o branch o uban sa daghang mga ward o mga branch nga maghiusa og miting sumala sa mga panginahanglan ug mga kahimtang sa mga batan-on, mga ginikanan, ug mga priesthood lider.

Samtang gibana-bana nga 115,000 ka mga estudyante ang makapahimulos gihapon matag tuig gikan sa released-time seminary nga ipahigayon atol sa oras sa tingklase sa mga dapit nga may dagkong pundok sa mga miyembro sa Simbahan, hapit 217,000 nga mga estudyante sa seminary sa tibuok

sa mga seminary ug institute of religion. “Usa kini ka talagsaong kahigayunan alang sa mga batan-on.”

Ang Sinugdanan sa Sayo sa Buntag nga Seminary

Ang unang mga klase sa seminary gihimo atol sa regular nga tingklase niadtong 1912 sa usa ka seminary tupad sa Granite High School sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA. Apan, sa paglabay sa katuigan,

kalibutan ang miapil sa matag adlaw nga seminary.

Tungod kay pipila sa mga batan-on sa Simbahan nagpuyo og layo sa ubang mga miyembro sa Simbahan aron sa pagtambong bisan sa released-time o sa matag adlaw nga mga klase sa seminary, ang programa sa home-study sa seminary giestablisar. Ang mga estudyante sa home-study mogahin og upat ka adlaw matag semana sa pagtuon sa gi-assign nila nga materyal sa kinaugalingon nga paagi, dayon magpundok sa ubang mga estudyante sa home-study kausa matag semana aron sa paghisgot kon unsa ang ilang nakat-unan.

Usa ka Bato Gisapsap nga walay mga Kamot

Karon, ang mga klase sa seminary gipahigayon sa matag estado sa Estados Unidos ug sa 140 ka mga nasud sa tibuok kalibutan. Niadtong 1948 ang Canada nahimong unang nasud gawas sa Estados Unidos nga nagklase og seminary. Uban sa pagkatap sa sayo sa buntag nga seminary, ang Mexico misunod niadtong 1958, ang Finland ug Germany niadtong 1962, ang Japan niadtong 1963, ug ang Panama niadtong 1964, ug daghan pang mga nasud sa paglabay sa mga tuig. Sa labing bag-o ang mga klase sa seminary giestablisar sa miaging 2008 sa mga nasud sa Benin, Georgia, ug sa Morocco.

Samtang ang seminary mikatap sa tibuok kalibutan, usa ka komunidad sa tibuok kalibutan sa mga estudyante sa seminary nagmalambuon. Bisana magpuyo ang mga estudyante sa seminary, ilang nasag-ulo ang sama nga mga bersikulo sa pagkahanas sa kasulatan, nagtuon sa sama nga mga tudling sa kasulatan, mobati sa sama nga Espiritu samtang ang ilang mga pagpamatuod motubo, ug mobuhat aron sa pagtukod sa sama nga gingharian.

Mga Panalangin gikan sa Sakripisyo

Ang mga estudyante sa seminary, bisan kon nagtambong sila sa released-time, matag adlaw, o home-study nga seminary, naghimo og mga sakripisyo nga makapadala kanila nga mas maduol sa Langitnong Amahan.

“Kon ang 15-anyos modesisyon, nga ‘ako’ mabangon sa 5:00 sa buntag alang sa seminary,’ dili lamang kana usa ka sakripisyo, kondili kanang paggamit sa kabubut-on mao ang pagpahayag ngadto sa Langitnong Amahan nga pagabalosan og usa ka panalangin,” miingon si Brother Haws.

Kadtong mga panalangin sama ka tinuod karon ingon man niadtong 60 ka tuig na ang milabay, ug ang seminary diha sa tanang mga matang niini nagpadayon sa pagpanalangin sa mga kinabuhi sa mga batan-on sa tibuok kalibutan. ■

Mga Santos Nagserbisyo sa tibuok Africa

Ang mga miyembro sa tibuok kontinente sa Africa migahin sa Sabado, Agosto 21, 2010, sa pagpalambo sa ilang mga komunidad isip kabahin sa 2010 nga All-Africa Helping Hands Day.

Niining tuiga, ang Stake sa Aba Nigeria midapit sa pipila ka mga grupo sa kabatan-on nga nagbasi sa komunidad aron makigtambayayong kanila, nga nakapahiusa og labaw sa

1,000 ka mga tawo. Sa District sa Umuahia Nigeria, labaw sa 100 ka mga miyembro gikan sa unom ka mga branch ang nangguna, namul-ong sa mga bulak, ug nanglimpyo sa mga kanal ug nataran sa Broadcasting Corporation sa Estado sa Abia.

Sa Accra, Ghana, ang mga branch gitahasan sa paglimpyo sa nagkalain-laing mga dapit, lakip ang mga ospital, mga eskwelahan sa mga bata, ug mga estasyon sa polis. Pipila ka mga miyembro ang gitahasan sa pagtabon sa mga lungag o sa paghinlo sa mga imbornal nga nasampongan.

Bisana ang mga miyembro nagsul-ob sa ilang Helping Hands nga mga saliko, mapasalamatan nga mga komunidad midawat sa ilang panabang. Ang pangulo sa Abia State Polytechnic misulti sa mga boluntaryo, “Sa panahon diin ang matag usa

nangayo kon unsa ang mahimo sa gobyerno alang kanila, kini usa ka madawat nga kalamboan nga makabaton og organisasyon nga padayong naghatag og serbisyo sa katawhan.” ■

Ang Triple Combination Anaa na Karon sa Pinulongang Indonesian

Ang Indonesian nga hubad sa triple combination anaa na karon, makahimong posible alang sa mga tigpamulong nga Indonesian sa pag-angkon og Basahon ni Mormon, Doktrina ug mga Pakigsaad, ug Perlas nga Labing Bililhon nga gihi-usa sa pagbugkos diha sa ilang kaugalingong pinulongan. Ang bag-ong edisyon sa Basahon ni Mormon sa pinulongang Indonesian anaa usab.

Ang Indonesian nga triple anaa usab sa internet. Ang online nga hubad naglakip og mga *footnotes*, mga mapa, ug mga litrato ug nagtugot sa mga tigbasa nga makatimaan sa mga kasulatan ug makapahigayon og mga pagsiksik sa importanting pulong. Kini mahimong ma-access sa scriptures.lds.org/ind.

Adunay labaw sa 6,000 ka mga miyembro sa Simbahan nga Indonesian ang sinultihan sa tibuok kalibutan, kasagaran kanila naa sa Indonesia, Malaysia, ug sa Estados Unidos. Ang Indonesia mao ang ikapat nga labing daghan og lumulupyo nga nasud sa kalibutan.

Ang Unang Kapangulohan nag-awhag sa mga miyembro sa pag-angkon og ilang kaugalingong mga kasulatan ug sa paggamit niini sa regular nga pagtuon, sa mga miting sa Simbahan, ug alang sa mga buluhaton sa Simbahan. ■

Ang Programa Ginominar ngadto sa Hall of Fame

Ang Musika ug sa Pulong nga Gipamulong, ang sine-mana nga sibya sa Mormon Tabernacle Choir nanominar sa Radio Hall of Fame sa Estados Unidos. Ang sibya mapili human ang hunta sa mga opisyaes monominar og mga programa ug ang katawhan mobutar sa ilang paborito nga mga programa ug mga personalidad.

Ang Musika ug sa Pulong

nga Gipamulong midaug sa National Pioneer nga kategoriya, diin nagpasidungog sa mga magsisibya kinsa nakahatag sa dili moubos og 10 ka tuig sa pagserbisyo sa industriya sa radyo ug nahimong mga lider sa pagpauswag o sa pagpalambo sa programa sa radyo diha sa nasudnon nga lebel.

Ang Musika ug sa Pulong nga Gipamulong mao ang pinakataas nga sibya sa radyo sa Estados Unidos. Ang unang pagsibya nahinabon niadtong Hulyo 15, 1929.

Ang programa gidala sa labaw pa kaysa 2,000 ka mga

©GILTRATHAN SA BUSATH

estasyon sa radyo, mga estasyon sa telebisyon, ug mga sistema sa *cable*. Anaa usab kini online sa musicandthespokenword.org. Gikan sa home page, i-klik ang **Listen Live** ug sunda ang link alang sa *online streaming*. ■

Ang sine-mana nga Musika ug sa Pulong nga Gipamulong nga sibya ginominar ngadto Radio Hall of Fame.

MGA MINUGBO NGA BALITA SA **KALIBUTAN**

Ang Simbahan Mipagawas sa *Mobile Phone Apps*

Ang Simbahan mipagawas ug mga *application* sa *mobile-phone* aron sa pagtabang sa mga miyembro sa pagtuon sa ebanghelyo bisan asa nahimutang. Ang *application* sa Gospel Library nagtugot sa mga tiggamit sa pagmarka sa libro, pag-*highlight*, ug sa paghimo og mubo nga mga sulat samtang sila nagbasa sa mga kasulatan, mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya, ug mga manwal sa Dominggo. Ang *application* sa Mormon Channel nagsibya sa opisyal nga estasyon sa radyo sa Simbahan ug adunay kasulatan, mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya, ug mga magasin sa Simbahan. Bisitaha ang mobile.lds.org alang sa impormasyon mahitungod sa pagkaangay [*compatibility*].

Ang Visitor's Center sa Templo sa Los Angeles Abli na Usab

Ang Visitor's Center sa Templo sa Los Angeles miabli pag-usab niadtong Agosto 7, 2010, human sa duha ka tuig sa pag-*remodel*. Ang *center* naghatag og gibug-aton sa kasaysayan sa Simbahan sa Habagatang California samtang nag-*focus* sa sukarang mga baruganan sa ebanghelyo. Ang 12,000-kwadrado pye (1,100 metro kwadrado) nga building naglakip og pipila ka mga dapit alang sa mga pasundayag ug duha ka mga teyatro. Ang labing nindot nga bahin mao ang 11-ka pye (3.4 ka metros) nga *replica* sa estatuwa nga *Christus*, nga makita sa gawas sa visitor's center.

Labaw sa 200-ka Milyon nga mga Rekord ang Anaa Karon Online sa Internet

AngFamilySearch.Org mipagawas og kapin sa 200 ka milyon nga bag-ong mahimong siksikon nga mga talaan niadtong Agosto 2010, nakapahimo sa total nga rekord nga anaa sa Records Search site ngadto sa 700 ka milyon. Aron maka-*access* sa libre nga mga koleksyon, bisitaha ang Pilot.FamilySearch.org o beta.familysearch.org. Ang nagkadaghang rekord nga anaa nahimong posible kaayotungod sa 350,000 nga mga boluntaryo sa Family Search Indexing sa tibuok kalibutan kinsa mo-*transcribe* sa mga hulagway sa makasaysayanon nga mga rekord aron mahimo ang pagsiksik sa digital nga paagi. ■

KOMENTARYO

Ang Kompas sa akong Kinabuhi

Ganahan kaayo ko sa *Liahona*. Kini ang kompas sa akong kinabuhi; kini naggiya kanako ngadto sa husto nga agianan ug paingon sa mas maayo nga mga butang. Nakatabang kini kanako nga motubo nga lig-on ug makalikay sa mga pagtintal nga sagad nakong giatubang. Nakaamuma kini sa akong kinabuhi sa matag adlaw. Salamat kaninyo sa paghimo niini aron ang katawhan sa tibuok kalibutan makabaton niini nga kompas ug giya, diin nagpahimutang kanato diha sa dalan sa hugot nga pagtuo.

Anastasia N., edad 17, Ukraine

Ang *Liahona* Usa ka Magtatambag

Kanunay ako nga mohatag og subskripsyon sa *Liahona* ngadto sa akong mga higala ug mga empleyado ingon nga mga gasa alang sa Pasko isip usa ka paagi sa pagtudlo sa ebanghelyo ngadto kanila. Kadtong anaa sa trabaho sa kasagaran moduol kanako ug mokomentaryo sa mga artikulo nga ilang nabasa. Ilang gigamit ang *Liahona* isip usa ka magtatambag, ug sila moingon nga kon sila adunay mga problema sa ilang mga pamilya magbasa sila og dungan sa *Liahona*. Nagbutang usab ko og kopya sa magasin diha sa lawak hulatanan sa among opisina. Usa kini ka talagsaon nga instrumento sa misyonaryo.

Prycila Villar, Brazil

Usa ka Kapanguhaan sa Espirituhanon nga Kalig-on

Kami mga taga-Colombia kinsa namuyo sa Logan, Utah, USA, ug mapasalamaton kami nga nakadawat sa *Liahona* sa pinulongan nga Kinatsila. Isip mga ginikanan, kami naningkamot nga makat-on ang among tulo ka anak nga mga babaye sa pagsunod sa ebanghelyo ug pagpalambo og gugma sa templo. Salamat sa pagmantala sa *Liahona* matag bulan, tungod kay sa mga mensahe niini ang among pamilya nakakaplag og kapanguhaan sa espirituhanong kalig-on.

Pamilya Rincon, Utah, USA

Palihug ipadala unsay inyong ikasulti o mga sugyot ngadto sa liahona@ldschurch.org. Ang mga gisumiter mahimo nga i-edit alang sa gitas-on o sa pagklaro. ■

MGA IDEYA SA FAMILY HOME EVENING

Kini nga isyu naglangkob og mga artikulo ug mga kalihokan nga mahimong magamit alang sa family home evening. Ang mosunod mao ang pipila ka mga ehemplo:

“Pag-apil sa Buhat sa Family History,” p. 8: Kamo mahimong mohatag sa matag sakop sa pamilya og usa ka kahon aron dekorasyon ug gamiton sa paghipos sa mga litrato, mga journal, ug ubang mga rekord.

“Unsay Bag-o diha sa Personal nga Kauswagan?” p. 34, ug **“Ang Aaronic Priesthood—Mas Labaw Pa Kaysa Inyong Gihunahuna,”**

p. 37: Ang bag-o nga Personal nga Kauswagan ug Katungdanan ngadto sa Dios nga mga programa nag-awhag sa mga batan-on sa pagpakita ug sa pagpakigbahin sa ilang nakat-unan. Kon kamo adunay mga teenager sa inyong pamilya, makahangyo kamo nila sa pagplano og leksyon sa family home evening nga gibase sa kalihokan sa Katungdanan ngadto sa Dios o sa Personal nga Kauswagan nga bag-o pa nila nga nakompleto.

“Unsaon man Nako sa Pagtukod og usa ka Espirituhanon nga Sukaranan?” p. 62: Sa usa ka *waterproof* nga sudlanan, pagbutang og pipila ka gagmayng mga bato nga magtapad. Sa laing *waterproof* nga sudlanan, pagkatag og balas. Pangita og duha ka gagmayng mga butang nga nagrepresentar og mga balay. Ibutang ang usa ka “balay” diha sa mga bato ug ang usa diha sa balas. Dayon ang sudlanan puna og tubig. Ang “balay” diha sa balas maunlod, samtang ang “balay” diha sa mga bato magpabiling magbarug. Hisguti kon sa unsa nga paagi ang espirituhanong pundasyon nagtugot kanato sa paglahutay sa mga unos sa kinabuhi (tan-awa sa Helaman 5:12).

Mga Nakat-unang Leksyon Gikan sa Itoy

Sa diha nga bata pa ang among mga anak, ako silang gidala sa tindahan sa mga binuhi nga mananap [*pet store*] aron sa paglukat sa kupon alang sa libre nga goldfish. Paglabay sa duha ka oras nanggawas kami uban sa itoy, nga pinalit sa kaugalingong kwarta sa mga bata. Nianang gabhiona among gibutang ang itoy sa lawak-labhanan aron pakatulgon. Pagkabuntag ang mga butang sa lawak nagkatag. Unta ang mga bata mao gayud ang manglimpyo, apan sila mibati nga sobra ra kaayo. “Dili namo ni mahimo!” sila nagbakho.

Nianang gabhiona kami nag-family home evening nga ang hilisgutan mao mga sangputanan. “Sa diha nga mipalit kamo sa iro,” miingon ang ilang amahan, “wala kamo maghunahuna sa mga sangputanan. Karon ang iro kabahin na sa atong pamilya, ug kinahanglan gayud nga kamo maoy responsable kaniya.” Kami naghigot kon sa unsa nga paagi ang mga sangputanan kanunay magsunod sa bisan unsang pagpili nga atong gihimo, ug kami miawhag kanila sa kanunay nga paghimo og matarung nga mga pagpili.

Ang iro bag-o pa lang nga namatay human sa 14 ka tuig isip kabahin sa among pamilya, apan ang mga leksyon sa kinabuhi nga natabang niini sa pagtudlo kanamo kanunay nga magpabilin.

Jill Grant, Victoria, Australia ■

Dili Gayud Pagabiyaan

Ni Adam C. Olson

Mga Magasin sa Simbahan

Panahon sa Iyang pangalagad ang Ginoo kanunay nga mikutlo sa kasulatan. Busa dili kita kinahanglan nga masurprisa nga makakita og mga bersikulo diha sa Daang Tugon nga gikutlo sa Manluluwas diha sa Bag-o. Apan nakuratan ko usa ka adlaw sa dihang akong gibasa ang unang bersikulo sa Salmo 22: “Dios ko, Dios ko, nganong gibiyaaan mo ako?”

Wala gyud ko maghunahuna nga ang Manluluwas mahimong mikutlo sa sagrado nga mga sinulat sa dihang namulong Siya niadtong mga pulong sa Iyang pag-antus sa krus (tan-awa sa Mateo 27:46). Kana nga ideya misangput ngadto sa lawom nga espirituhanong pagkaamgo.

Hapit kitang tanan usahay maghunahuna, “O Dios, hain ba ikaw?” (D&P 121:1). Kana nga pangutana misantup sa akong hunahuna kanunay panahon sa mga gutlo sa kawalay kasigurohan sa espirituhanon nga paagi o kasakit.

Tungod niana nga rason ang mga pulong sa Manluluwas ingon ka tinuod sama sa gihulagway sa pangutana: Ang Iyang pagsinggit tungod ba sa pagkawalay kasigurohan—gani pagduha-duha? Nagpasabut ba kini nga adunay pangutana diin ang akong makagagahum sa tanan, nasayud sa tanan nga ang Manluluwas walay tubag diha gayud niana nga takna nga ang akong kaluwasan nagdepende sa Iyang gahum sa paghatag sa tanang mga tubag ug sa pagbuntog sa tanang mga butang?

Ang pagbasa niini nga salmo nagtudlo kanako nga, bisan kon kini nga mga pulong sa tinuoray naghatag og pagpahayag sa pagkahugno sa kalag ngadto sa “makapawala sa umoy nga kasagmuyo sa balaang pagtalikod,” nga tingali Iyang napanglantawan apan wala matugkad sa hingpit, kini *dili* usa ka pagpakita sa pagduha-duha.¹

Ang buhat mismo sa pagtawag ngadto sa Iyang Amahan sa oras sa Iyang labing panginanghanglan gamit ang mga pulong gikan sa balaan nga mga sinulat dili lamang usa

Ang pasabut sa Manluluwas sa balaan nga mga sinulat naghatag kanako og kasiguroan nga kita dili gayud pagabiyaan.

ka ebidensya sa hugot nga pagtuo apan usa usab ka dakong oportunidad sa pagtudlo. Bisan kon ang Salmo 22 nagsugod sa usa ka pangutana, kini usa ka pagpahayag sa dakong pagsalig nga ang Dios *dili* mobiya:

“Kanimong mingsalig ang among mga amahan: mingsalig sila, ug ikaw nagluwas kanila.

“Mingtu-aw sila kanimo, ug giluwag sila: minglaum sila kanimo, ug sila wala ibutang sa kaulawan” (mga bersikulo 4–5).

Ang paggamit sa mga kasinatian sa salmista isip usa ka pagtagna daan sa pag-antus sa Manluluwas, ang salmo nanagna sa pagbugal-bugal (mga bersikulo 7–8), sa sayop nga pagtaral ug umaabut nga pagpasakit (mga bersikulo 11–13), sa Iyang kasakit ug pag-antus (bersikulo 14), sa Iyang kauhaw (bersikulo 15), sa pagsamad sa Iyang mga kamot ug mga tiil (bersikulo 16), ug sa pagripa ug pagbahin-bahin sa Iyang bisti (bersikulo 18).

Bisan kon ang Manluluwas mikutlo lamang sa unang bersikulo, ang uban sa salmo nagbarug isip laing pagpamatuod nga Siya mao ang gisaad nga Mesiyas, nga ang Iyang pag-antus ang katumanan sa panagna, ug nga Siya hingpit nga misalig sa Iyang Amahan.

Kini nga pagsabut mihatag sa akong kalag og hilabihan ka dako nga kasigurohan nga ang akong pagtuo wala makawang. Apan ang mas labaw pa ka gamhanan kay sa kasayuran nga si Jesus wala magduha-duha ug naluwas mao ang pagpamatuod niana nga salmo alang sa mga panahon nga ako naghunahuna kon ang Dios mibiyaa ba *kanako* o sa panahon nga ako nabalaka nga wala Niya paminawa ang *akong* pangamuyo.

“Kamo nga nahadlok sa [Dios], dayegon ninyo siya; nga tanan kamo nga kaliwat ni Jacob, himayaon ninyo siya; ug tumindog sa kataha tungod kaniya, nga tanan kamo nga kaliwat sa Israel.

“Kay wala niya pagtamaya ni pagdumti ang kagulan sa sinakit [si Jesus]; wala usab pagtagoa [sa Amahan] gikan kaniya ang iyang nawong; apan sa diha nga nagtuaw [si Jesus] ngadto kaniya, *iyang gipatalinghugan siya*” (mga bersikulo 23–24; empasis gidugang). ■

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “Walay Bisan Usa nga Nakig-uban Kaniya,” *Liahona*, Mayo 2009, 87.

Let Him In [Pasudla Siya], ni Del Parson

“Tan-awa, nagatindog ako sa pultahan, ug nagatuktok: kon may magapatalinghug sa akong tingog, ug moabli sa pultahan, kaniya mosulod Ako, ug makigsalo ako sa pagkaon uban kaniya, ug siya uban kanako.

“Ang magamadaugon pagatugutan ko sa

paglingkod sa akong trono uban kanako, malingkod nga ako usab nagmadaugon, ug malingkod uban sa akong Amahan diha sa iyang trono.

“Ang adunay igdulogog, kinahanglan magpatalinghug sa sulti sa Espiritu” (Pinadayag 3:20–22).

*Samtang kita dili tinuoray
nga makalingkod sa tiilan sa
Manluluwas sama ni Maria,
kita makakat-on Kaniya
ug makapaminaw
sa Iyang mga
pulong samtang
kita magtuon
sa Bag-ong Tugon sa Sunday School
karong tuiga. Si Elder Jay E. Jensen sa
Kapangulohan sa Seventy mipasabut:
“Ang mga kasulatan
nagpamatuod ug
nagtudlo kabahin
ni Jesukristo. Kon
kita mamalandong
niini pag-ayo, kita
makaila Kaniya ug sa
Iyang tingog.” Tan-awa sa
“Ang Manluluwas—ang
Gamhanan nga
Magtutudlo,” pahina 14.*